

ŽELEZAR

TEDNIK – GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SŽ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 1. JULIJA 1976

ŠTEVILKA: 26. LETO: XXV

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstdnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl – Naslov: Uredništvo Železarja, SŽ – Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: GP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72

OCENA USPEŠNOSTI POSLOVANJA V OBDOBJU JANUAR – MAJ

Železarna Jesenice je v prvih petih mesecih poslovanja zaključila mesec februar zelo uspešno, meseca januar in marec zadovoljivo, izredno slabo pa meseca april in maj. V teh dveh mesecih je poslovala z izgubo. Skupni učinek vseh petih mesecev je tako komaj pozitiven in imamo ob koncu maja le slabe tri milijone din presežka dohodka. Ta presežek pa je daleč premajhen, da bi lahko za leto 1977 zagotovili sredstva za sklad skupne porabe, iz katerega financiramo regrese in jubilaške nagrade ter rezervni sklad, iz katerega plačujemo v primeru negativnih poslovnih rezultatov osebne dohodka in krijemo izgubo. Osnovni vzroki za tako stanje so naslednji:

a) Količina proizvodnje, ki smo jo v prvih petih mesecih prodali na trg je letos za 11.633 ton nižja od lanskoletne, obenem pa je nižja tudi od planirane in sicer za dobrih 9.000 ton. Posledica zmanjšane količine prodaje so povečani fiksni stroški na enoto proizvoda. Poleg tega pa po posameznih obratih bistveno presega s planom predvideno količino stroškov, predvsem zaradi prenizko doseženih izplenov.

b) Posebni problem v letošnjem letu predstavlja padec povprečne prodajne cene. Samo v mesecu maju je bila povprečna prodajna cena za dobrih 1.000 din/t nižja od dosežene v maju leta 1975. Kumulativna do-

sežena prodajna cena v prvih petih mesecih letošnjega leta pa ima indeks 97 v primerjavi z lanskoletno.

Samo v primeru, da bi dosegli lanskoletni nivo cen, bi imeli 41 milij. din večji ostanek dohodka.

Posebno izraziti problem pri povprečni prodajni ceni predstavlja cena izvoza in količina, ki jo v letošnjem letu izvažamo. V prvih petih mesecih leta 1975 smo izvozili 6.439 ton s povprečno ceno 7.422 din/t, v letošnjem letu pa 18.148 t s povprečno ceno 5.167 din/t. Negativna raz-

(Nadaljevanje na 3. strani)

RAZPRAVA IN SPREJEMANJE PLANSKIH DOKUMENTOV SRS IN OBČINE JESENICE

Začenja se sprejemanje pomembnih planskih dokumentov: predlog dogovora o temeljih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1976/80 (Priloga Poročevalca 15. VI.), osnutek družbenega plana razvoja SR Slovenije za obdobje 1976 – 1980 (Poročevalec, 10. VI., št. 16) in samoupravni sporazumi o temeljih planov srednjeročnega razvoja SR Slovenije (priloga Poročevalca 10. VI. in 14. VI.). Z namenom, da bo razprava čim širša in sprejemanje teh dokumentov zadeva vseh delovnih ljudi, je potrebno o navedenih dokumentih razpravljati in jih sprejeti na ZBORIH DELAVCEV OZIROMA NA SEŠTANKIH SAMOUPRAVNIH DELOVNIH SKUPIN.

Zato je potrebno:

1. Razpravljati o predlogu dogovora in osnutku družbenega plana in glasovati o dogovoru o temeljih družbenega plana SR Slovenije;
2. Razpravljati in glasovati o naslednjih samoupravnih sporazumih

in iz njih izvirajočih obveznostih (o tem glasujejo le delavci v TOZD, ker gre za sprejemanje materialnih obremenitev in dohodka);

a) samoupravni sporazum o združenju sredstev za financiranje

(Nadaljevanje na 3. strani)

USPOSABLJANJE VZDRŽEVALCEV ZA BOLJŠE DELO

V dogovoru z obratovodstvom strojnega vzdrževanja TOZD VET in oddelkom za izobraževanje odraslih ŽIC, smo v strojnem vzdrževanju Bela organizirali tečaj za mazalne ključavničarje valjarn, motiv je bil v težki gospodarski situaciji in želji po čim večjih uspehih dela.

Osnovo današnje tehniške civilizacije predstavlja industrija predelave jekla, ki z različnimi postopki predelave proizvaja naprave za gospodarsko dejavnost in napredek človeštva.

Takšen položaj industrije pa postavlja vedno težje tehnične zahteve kot so masovnost in preciznost proizvodnje, ekonomske pa racionalna in sigurna proizvodnja. Te zahteve se lahko izpolnijo z uvajanjem dovršenih specializiranih in avtomatiziranih strojev in naprav, ki so vgrajene v valjarnah in s popolnim vzdrževanjem. Pri tem pravilno in dosledno mazanje predstavlja faktor ekonomske proizvodnje, zagotavlja neprekinjeno delo ter preciznost obdelave. S tem namenom smo v strojnem vzdrževanju Bela organizirali tečaj za mazalne ključavničarje za valjarne.

Predavanja o mazanju je imel tehnik za mazanje Branko Iskra, nekaj ur o osnovah strojnih elementov z uvodom, pa je izvajal vodja strojnega vzdrževanja Anton Sitar. Tečaj je obsegal 25 ur pouka, v popoldanskih urah in sicer teoretični in praktični del z zaključnim testom – 32 vprašanj iz predelanega gradiva.

Program dela je obsegal nekaj ur teorije o nastanku nafte in pridobivanju maziv ter teorijo o trenju. Drugi del programa je obsegal vse o oljnih sistemih ter o oljnem mazanju. Pri tem delu smo spoznali do potankosti vse naprave, načine in postopke dela z napravami, ki se mažejo z oljem. Tretji del programa je zajemal vse o mazanju z mastjo, o

napravah za mazanje z mastjo z vsemi detajli, ki jih mora poznati mazalni ključavničar valjarne. Četrty del programa je obsegal hidravlične sisteme valjarne in descaling sistem za odbrizg okujine.

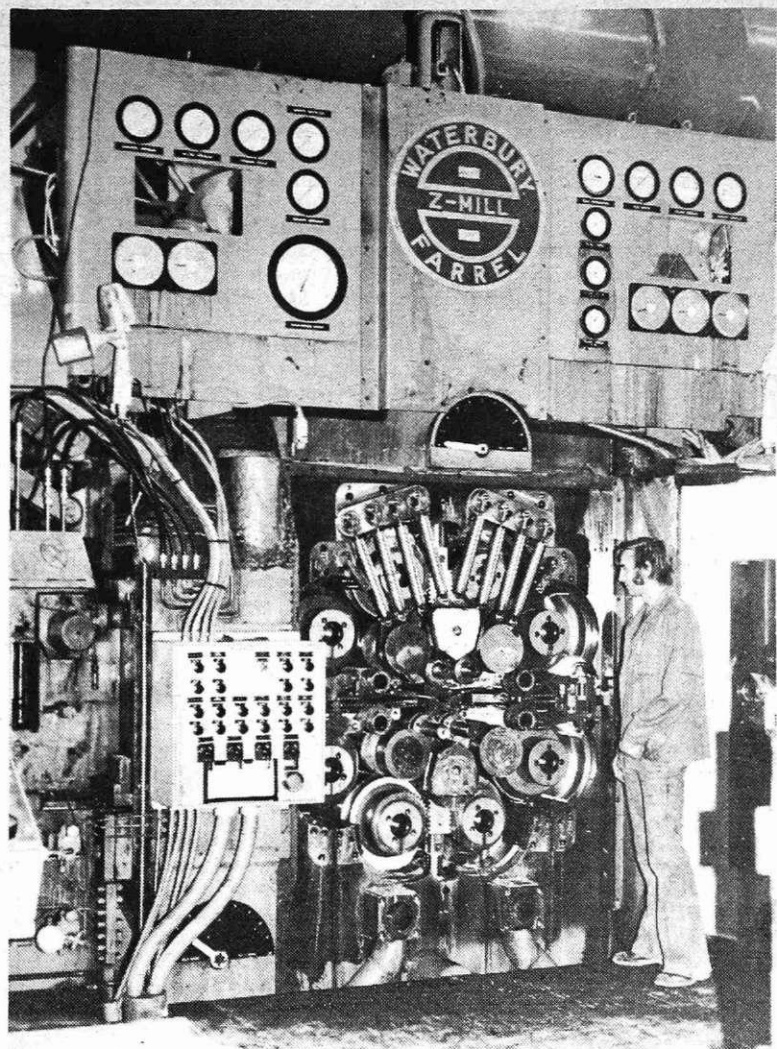
Naprave smo si ogledali, preizkusili njih delovanje in se natančno spoznali z njimi. Spoznali smo tudi nove kvalitete olj naših domačih proizvajalcev, ki so enakovredni uvoženim mazivom firm Mobil Shell itd., ki jih že uporabljamo v valjarnah.

Na tečaju je sodelovalo 18 mazalnih ključavničarjev in potencialnih kandidatov za zasedbo tega delovnega mesta. Kandidati, ki so uspešno opravili test bodo dobili potrdilo o uspešno opravljenem tečaju. Udeležba je bila proti pričakovanju več kot odlična – čeprav je bil tečaj organiziran v prostem času.

Odraža se visoka zavest naših vzdrževalcev, ki so s svojim trudom dokazali, da so pripravljeni tudi v bodoče prispevati vse, da se doseže večja produktivnost dela in sploh boljši poslovni rezultati.

B. Iskra

Ob 4. juliju – dnevu borca čestitamo vsem nekdanjim borcem NOV in jim želimo zdravja in zadovoljstva v življenju

Notranjost sendzimirvaljavskega ogrođa z vloženimi valji, pripravljen za končno testiranje

JUNIJSKI REZULTATI PROIZVODNJE NA NIVOJU OPERATIVNEGA PLANA

Ob zaključku redakcije, to je dan in pol pred iztekom meseca junija, smo pri pristojni službi na sektorju za ekonomiko in organizacijo uspeli dobiti oceno izvrševanja operativnega programa proizvodnje za mesec junij, pri čemer poudarjamo, da pri dokončni mehaniški obdelavi lahko pride do manjših odstopanj navzgor ali navzdol.

Po oceni bo znašala dosežena skupna proizvodnja v Železarni v mesecu juniju, v odnosu na operativni program, 100,7 odstotka, odprema gotove proizvodnje pa okrog 30.000 ton. Po posameznih temeljnih organizacijah združenega dela pa bodo doseženi naslednji rezultati:

V temeljni organizaciji TALILNICE bodo v odnosu na operativni program presegli svoje obveze za slaba dva odstotka, po posameznih obratih pa je ocena naslednja: v obratu plavž bodo za okrog 2,5 % presegli mesečne obveze, v martinarni za slaba dva odstotka, v elektro jeklarni za dobrega pol odstotka, v livarni za okrog 3,5 % in v šarmotarni okrog 12 odstotkov.

Za nekaj desetink odstotka po oceni zaostajajo za mesečno operativno obveznostjo v temeljni organizaciji združenega dela VALJARNE. Najbolj so za mesečnim operativnim programom zaostali v valjarni debele pločevine, in sicer za okrog osem odstotkov, v valjarni bluming – štekel pa za slab odstotek, medtem ko so v vseh ostalih obratih presegli mesečne operativne obveze: v valjarni žice za slabih osem odstotkov in v valjarni profilov za okrog štiri odstotke, ločeno so v valjarni bluming za nekaj odstotkov presegli operativni program, v valjarni štekel so na nivoju plana, medtem ko so pri termični obdelavi zaostali za planom za okrog 24 odstotkov.

Skupno so za okrog odstotek in pol presegli mesečni operativni program tudi v temeljni organizaciji združenega dela HLADNA PREDELAVA. Najbolj so po oceni presegli mesečne obveze v žičarni, in sicer za okrog 12,5 odstotka, sledijo jim v elektrodnom obratu z okrog 9,5 odstotka presežka in jeklovleku z okrog 2,7 odstotka presežka, medtem ko so v ostalih obratih zaostali za mesečnimi operativnimi obvezami, in sicer: v obratu vratni podboji za okrog 50 odstotkov, v profilarni za 19 odstotkov, v hladni valjarni za dobrih deset odstotkov in v žebljarni za okrog štiri odstotke.

V prihodnji številki našega glasila boste lahko prebrali natančne podatke o doseženih rezultatih v mesecu juniju s komentarji direktorjev temeljnih organizacij združenega dela.

OB SKLEPU TEDNA KOMUNISTA

V petek, 25. julija, so s krajšo slovesnostjo in podelitvijo priznanj najboljšim organizacijam in posameznikom pri izvedbi lanskoletnega tedna Komunista ter razdelitvijo članskih izkaznic vsem v letošnjem letu sprejetim članom v Zvezo komunistov, v občini Jesenice zaključili letošnji, lahko bi rekli mesec časnika Komunista, ki je trajal od 17. maja do 25. junija pod delovnim naslovom: ČLOVEK, DELO, KULTURA. Slovesnosti so prisostvovali tudi trije predstavniki avstrijske Komunistične partije in pedagoški delavci iz doma Dragoljuba Milovanovića iz Beograda ter urednik »Komunista« Vlado Krivokapić. Po uvodnem pozdravu sekretarke občinskega komiteja ZKS Jesenice

Marije Vičar-Zupančič, je govor o pomenu akcije časnika Komunista in o aktivnostih v tem času v jeseniški občini imel član odbora za pripravo tedna Komunista Joža Varl, ki ga v nadaljevanju v celoti posredujemo:

Akcija glasila Komunista, na delovno orientiranost ČLOVEK, DELO, KULTURA, je bila spodbujena in začeta v času, ko se na zelo široki fronti dogovarjamo o osnutku zakona o združenem delu, ob soočenju z doseženo stopnjo samoupravnega razvoja v posameznih sredinah. Zato akcijo Komunista lahko ocenimo kot pomemben prispevek boju za uveljavljanje dohodkovnih odno-

(Nadaljevanje na 3. strani)

PRIIMKI, KI SE VEČ KOT DESET- KRAT POJAVLJA- JO V ŽELEZARNI

Na kadrovskem sektorju so naredili zanimivo evidenco, kolikokrat se posamezni priimki pojavljajo med delavci Železarne. V mnogih primerih gre za tesne sorodstvene vezi, v nekaterih primerih pa le za slučajnost istega priimka. Zaradi zanimivosti objavljamo vse priimke, ki se med delavci pojavljajo več kot desetkrat, po stanju 30. junija:

Zupan – 65 krat, Smolej – 51, Noč – 51, Klinar – 51, Rozman – 33, Svetina – 33, Razinger – 32, Košir – 31, Novak – 27, Ravnik – 26, Čatac – 24, Robič – 24, Pogačar – 23, Pretnar – 22, Pristov – 22, Šmid – 21, Kos – 20, Oblak – 20, Zupančič – 19, Ambrožič – 18, Ažman – 18, Bizjak – 18, Peternej – 18, Kejžar – 17, Legat – 17, Pintar – 17, Potočnik – 17, Sodja – 17, Vidic – 17, Torkar – 16, Kristan – 16, Bešič – 15, Gasar – 15, Hribar – 15, Jakopič – 15, Janša – 15, Kovac – 15, Mrak – 15, Praprotnik – 15, Soklič – 15, Alagič – 14, Arh – 14, Frelj – 14, Mrak – 14, Močnik – 14, Vister – 14, Bertonec – 13, Horvat – 13, Jerab – 13, Koblar – 13, Mularič – 13, Pogačnik – 13, Stare – 13, Alisič – 12, Babič – 12, Božič – 12, Čop – 12, Hodžič – 12, Justin – 12, Koren – 12, Kosmač – 12, Kralj – 12, Mušič – 12, Pivač – 12, Rabič – 12, Skumavec – 12, Žagar – 12, Bernik – 11, Bremec – 11, Dolinar – 11, Kalan – 11, Kavčič – 11, Kržišnik – 11, Langus – 11, Lužnik – 11, Markelj – 11, Mencinger – 11, Vovk – 11, Bohinc – 10, Črv – 10, Čufar – 10, Ferjan – 10, Gašperin – 10, Jan – 10, Jensterle – 10, Koselj – 10, Kunšič – 10, Logar – 10, Leban – 10, Podlipnik – 10, Pokljukar – 10, Rebolj – 10, Sušnik – 10, Tavčar – 10, Tušar – 10 krat.

V ŽELEZARNI JE DO 26. JUNIJA VPISALO 59 Odstotkov delavcev posojilo za ceste

Kljub temu, da je prva faza javnih razprav o osnutku zakona o združenem delu, ki je zajela zelo širok krog delavcev in ostalih občanov, zaključena, smo pravzaprav šele na začetku poti spoznavanja vsebine osnutka zakona. Z drugimi besedami naj bi to pomenilo, da bi razprave v nadaljevanju morale teči bolj poglobljeno ob istočasnem vgrajevanju vsebine zakona v našo samoupravno prakso. Še toliko bolj, ker v nekaterih primerih dosežanje razprave niso odgovorile na osnovna idejnopolitična izhodišča zakona o združenem delu, niti niso mogle razgrniti vso vsebinsko razsežnost osnutka zakona. Čeprav je uresničevanje socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v združenem delu proces, ki bo trajal dalj časa, pa se vendarle čuti, da nismo miselno dovolj pripravljeni na spodbujanje tega procesa in hitrejšega uresničevanja in vključevanja vsebine osnutka zakona v samoupravno dogajanje.

Včasih ima človek v javnih razpravah občutek, kot da smo se šele pred kratkim začeli dogovarjati o ustavnih določilih, kot da le-ta ne bi bila sprejeta že pred dobrima dvema letoma in kot da bi osnutek zakona o združenem delu pomenil povsem nekaj novega, ne pa nadaljnje konkretizacije ustave. To vsekakor kaže, da smo bili predvsem v politični sferi premalo aktivni in da nismo dovolj kontinuirano in organizirano delali pri spoznavanju vsebine ustavnih določil ter da smo bili preveč prakticistični pri uresničevanju ustave v praksi. V praksi nam manjka marksistične misli in ustvarjalnih spodbud, kar se v bistvu tesno povezuje eno z drugim. Verjetno ni potrebno posebej naglašati, da brez učenja in študija ni napredka, vsaj pomembnejšega ne in tu imamo najbrž največji deficit in v tem moramo iskati tudi vzrok, da smo v Železarni relativno malo naredili pri uresničevanju ustavnih določil.

Najbrž bi v Železarni težko govorili o kakih drugih pomembnejših zaviralnih dejavnikih — tehnokratizmu, birokratizmu in podobno — čeprav povsem tudi tu nismo imuni, lahko pa bi govorili o premajhni zavzetosti pri samoizobraževanju, kakor tudi organiziranjem usposabljanju samoupravljalcev za uresničevanje njihovih ustavnih nalog. Že pred tremi leti je bil sklep tovarniške konference Zveze komunistov, da je potrebno pripraviti program permanentnega, postopnega in stopnjevanega usposabljanja samoupravljalcev v Železarni, pa žal tega še danes nimamo. Sicer smo v Žele-

VSEBINO OSNUTKA ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU VGRAJEVATI V SAMOUPRAVNO PRAKSO

zarni imeli nekaj izobraževalnih akcij, za katere pa bi lahko rekli, da so bile zelo kampanjske. Pa še pri teh smo največkrat pogrešali vodilnih in vodstvenih delavcev, kakor da nimajo spoznavanje marksizma in sodobne socialistične misli ni potrebno, čeprav vemo, da so tega bore malo dobili v šolah. Ko nasprotno vemo, da ekonomisti v kapitalističnih deželah posegajo po Marksovem Kapitalu oziroma politični ekonomiji in drugih literaturah sodobnih socialističnih mislecev.

To ne bi smelo izveneti kot nekonstruktivna kritika ali mahanje v prazno, kajti že sama življenjska praksa nas uči, da kadarkoli uvajamo ali delamo nekaj novega, da se je potrebno učiti, izpopolnjevati in iskati pozitivne izkušnje tudi drugje. Resnica je namreč tudi ta, da smo se ob množici nalog in problemov, ki so spremljali naš izredno dinamični socialistični razvoj, včasih morali obnašati prakticistično — nenačelno in nenačrtno, da smo se izgubljali v dnevnih potrebah in reševali stvari preračunane le na kratkotrajne ali enkratne uspehe — vendar pa nas je to tudi mnogokaj naučilo. Na tako bogatih izkušnjah, kot smo si jih pridobili v 26-letnem razvoju samoupravljanja, podkrepljenimi z idejnopolitičnimi osnovami in marksistično mislijo, bi morali učinkoviteje uresničevati nove družbenoekonomske odnose.

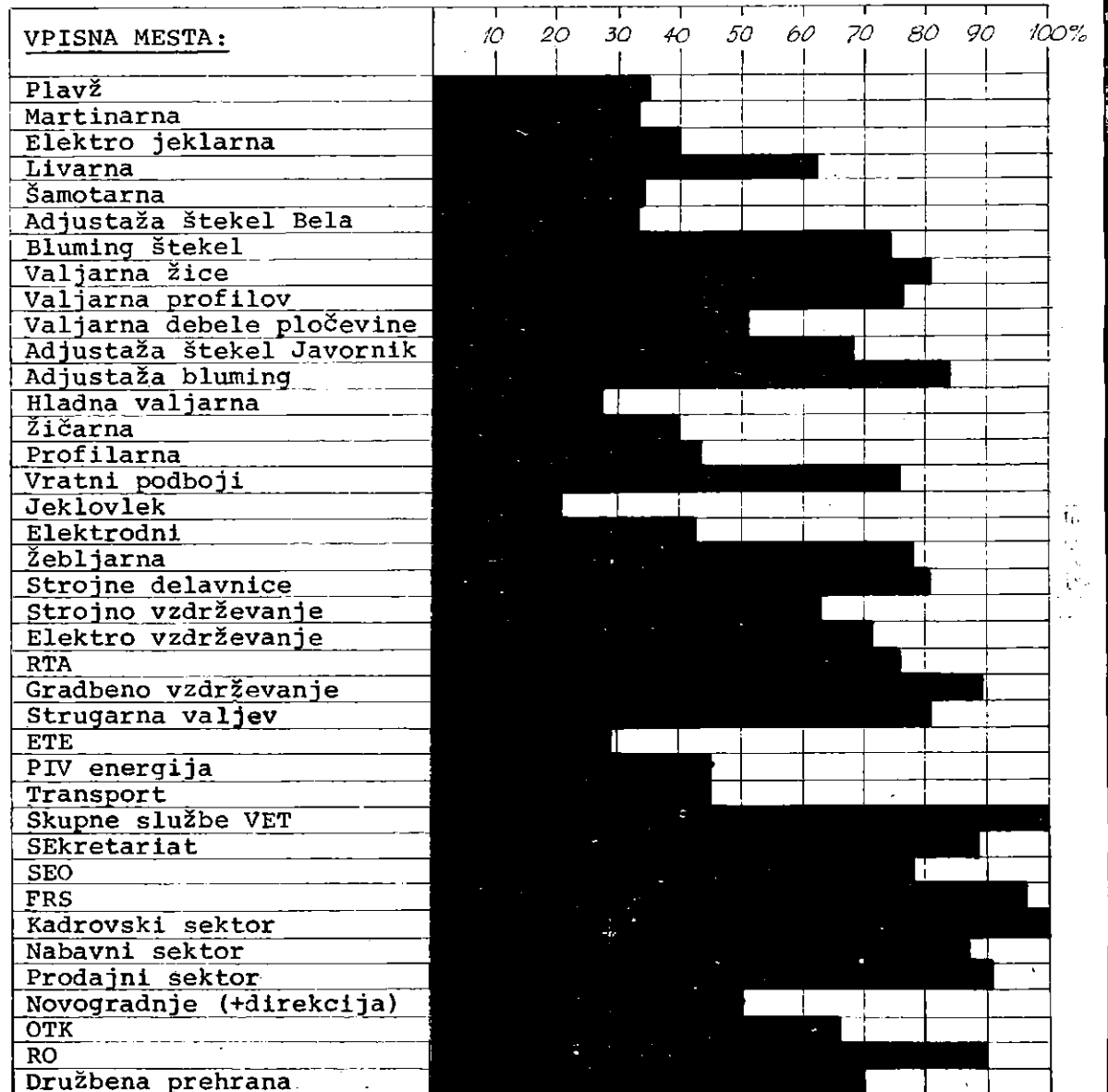
Naslednje razmišljanje, ki se človeku vsiljuje ob tem, da nismo dovolj učinkoviti in revolucionarni pri uresničevanju ustavnih določil, ki dobivajo konkretno interpretacijo v osnutku zakona o združenem delu, je to, da v Železarni nismo dovolj zaostriili odgovornost pri uresničevanju ustavnih določil delavcev na odgovornih delovnih mestih. Teh pa je v Železarni nekaj sto in če bi bili na teh odgovornih delovnih mestih resnično politično preizkušeni ljudje, kar izhaja iz kadrovske politike, ki smo jo v občini opredelili z družbenim dogovorom, potem bi nedvomno danes lahko govorili o večjem napredku pri uresničevanju oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi. Tako pa niso redki primeri v Železarni, da se nekateri odgovorni delavci »razdajajo« le na strokovnem področju, medtem ko se od samoupravnega razvoja omejujejo.

Ko se ob vsem tem in še mnogih drugih vprašanjih soočamo z osnutkom zakona o združenem delu, ki bo predvidoma sprejet v jeseni ob dnevu republike in kateremu bo po enem letu potrebno prilagoditi našo samoupravno organiziranost, delo in obnašanje, lahko spoznavamo, kako ogromno delo nas še čaka. Ne samo pri utrjevanju samoupravne organiziranosti v Železarni in teoretični rešitvi dohodkovnih odnosov, temveč pri resničnem vsebinskem uveljavljanju tega v praksi. Na to pa je potrebno delavce v združenem delu pripravljati in jih oboroževati z vsebino osnutka zakona o združenem delu, spoznavati s pravicami pa tudi odgovornostmi, ki jih ni malo, ki izhajajo iz zakona.

Če smo v prvi fazi javnih razprav globalno spoznavali osnutek zakona o združenem delu in njegova idejnopolitična izhodišča, potem bi naslednje obdobje morali izkoristiti za bolj poglobljeno in postopno obravnavo osnutka z vidika tako pravic kot odgovornosti delavcev v združenem delu. Kajti osnutek ne precizira samo pravic, temveč zelo natančno določa tudi odgovornosti, kakor tudi sankcije. Seveda pri tem čaka najodgovornejše delo sindikat, ki bo moral intenzivno nadaljevati z razpravami o osnutku, da bomo kar najbolj pripravljeni pričakali zakon in kar najbolj učinkovito začeli vgrajevati njegovo vsebino v našo samoupravno prakso.

Vpisno mesto	21. – 26. 6. 1976		Kumulativa			50 % april. OD	znesek	% na april. OD
	štev. vpis.	znesek	stalež 31. 5. 1976	štev. vpis.	% na stalež			
TOZD HL. PREDELAVA								
Hladna valjarna	42	66.560	251	69	27,5	485.378	125.120	25,8
Žičarna	101	176.700	282	113	40,1	555.047	207.800	37,4
Profilarna	9	13.200	85	37	43,5	169.025	65.400	38,7
Vratni podboji	4	5.700	37	28	75,7	79.134	42.800	54,1
Jeklovlek	30	57.700	167	36	21,6	322.284	70.900	22,0
Elektroodni.	32	51.600	221	94	42,5	392.368	169.000	43,1
Žebeljarna	69	104.800	90	69	76,7	153.265	104.000	68,4
skupaj:	287	476.260	1.133	446	39,4	2.156.501	785.820	36,4
TOZD VALJARNE								
Adjustaža štekel Bela	6	7.900	102	34	33,3	147.526	46.600	31,6
Bluming štekel	21	33.500	82	61	74,4	170.959	100.600	58,8
Valjarna žice	26	36.900	144	117	81,3	328.026	185.900	58,5
Valjarna profilov	46	75.500	179	136	76,0	387.830	244.300	63,0
Valj. debele ploč.	42	52.100	186	95	51,1	418.971	148.400	45,4
Adjust. štekel. Jvk.	20	30.100	88	60	68,2	200.910	92.600	46,1
Adjust. bluming	58	101.600	146	122	83,6	305.696	202.000	66,1
skupaj:	219	337.600	927	625	67,4	1.949.918	1.020.400	52,3
TOZD VET								
Strojne delavnice	168	292.700	283	228	80,6	629.473	413.400	65,7
Strojno vzdrževanje	211	340.300	480	301	62,7	1.162.998	519.400	44,7
Elektro vzdrževanje	132	225.600	254	180	70,9	599.337	316.300	52,8
RTA	14	21.900	79	60	75,9	180.390	109.560	60,7
Gradbeno vzdrževanje	22	22.500	112	100	89,3	242.630	126.800	52,3
Strugarna valjev	2	2.600	47	38	80,9	99.946	65.500	65,3
ETE	28	57.600	107	31	29,0	265.628	70.000	26,4
PIV energija	4	6.000	108	49	45,4	244.325	91.000	37,2
Transport	93	124.800	368	167	45,4	756.972	238.800	31,5
Skupne službe VET	—	—	39	39	100,0	118.262	98.700	83,5
skupaj:	674	1.094.000	1.877	1.193	63,6	4.299.961	2.049.200	47,7
TOZD TALILNICE								
Plavž	71	125.200	253	89	35,2	497.538	185.400	37,3
Martinarna	121	214.800	435	147	33,8	945.167	270.600	28,6
Elektro jeklarna	51	93.200	181	73	40,3	394.394	147.500	37,4
Livarna	47	79.100	92	57	62,0	194.816	102.700	52,7
Šamotarna	3	16.100	95	34	35,8	172.041	66.700	38,8
skupaj:	297	528.400	1.056	400	37,9	2.203.956	772.900	35,0
DEL. SKU. SKUP. SLUŽBE								
Sekretariat	41	12.300	158	140	88,6	335.619	150.000	44,7
SEO	38	84.200	114	89	78,1	291.885	211.700	72,5
FRS	54	104.000	107	103	96,3	253.052	213.200	84,3
Kadrovski sektor	25	35.700	150	156	104,0	374.404	325.900	87,0
Nabava	16	33.600	78	68	87,2	175.449	130.500	74,4
Prodaja	37	81.900	56	51	91,1	135.817	129.100	95,0
Novogradnje (+ direkc.)	57	105.500	161	81	50,3	416.104	191.200	46,0
OTK	48	90.500	193	127	65,8	373.341	259.300	69,5
RO TKR	28	66.600	62	56	90,3	182.421	136.400	74,8
Družbena prehrana	62	74.500	197	138	70,1	335.197	194.600	58,1
skupaj:	406	690.800	1.276	1.009	79,1	2.873.289	1.941.900	67,6
ŽELEZARNA SKUPAJ:								
	1.883	3.127.060	6.269	3.673	58,6	13.483.625	6.570.220	48,7
Obveza Železarne (brez upokojencev) in jubil. nagrad						13.289.000	6.570.220	49,4

GRAFIČNI PREGLED ŠTEVILA DELAVCEV, KI SO VPISALI POSOJILLO ZA CESTE V ODNOSU NA STALEŽ

(Na sov, razv vses nosti nih splo alist delo kult drug lahk je d ZKS mor nizi kult druž člov ne s mu odn njst cev, stru vlog zavi cilje kult druž T. naši ures sov, nos gos priz mou stat vseh prec nih alist zna in u živl ni s dost prav svoj dok kra cija raz na l ga i več nje delc pod bist teh van sem vrec delc Z mes vezi in proi nesj plai kak večj la r nih V dru pos uve zaje vloj ka doh pod izra s p kul pev ozir v n svol delc doh s p mat svo T. nini nje lavc obli tur kul repi ta zaje ji izha soc sov eno nar T. nan kat bud Zve org šuš akc opr ČLO Spo traj usti kon nje moi tov Zve dev

OB SKLEPU TEDNA KOMUNISTA

(Nadaljevanje s 1. strani)

sov, za večjo produktivnost dela, za razvijanje ustvarjalnih sil ljudi, za vsestranski razvoj ustvarjalne osebnosti, za humanizacijo socialističnih samoupravnih odnosov in splošni napredek družbe. Kajti socialistično samoupravno združeno delo in socialistična samoupravna kultura sta nerazdružljivi enoti, druga drugi pogoji, možnost, ki jo lahko uresničujemo le hkrati, kakor je dejal član centralnega komiteja ZKS Franc Sali. To pomeni, da mora za nas komuniste in vse organizirane socialistične sile, boj za kulturo samoupravne socialistične družbe pomeniti boj za osvoboditev človeka in dela. Da ta boj ne more in ne sme biti prepuščen individualnemu odnosu do kulture, kajti osebnostni odnosi do kulture, predvsem komunistov in družbenopolitičnih delavcev, kakor tudi vseh ostalih vodilnih struktur, imajo zelo pomembno vlogo pri pospeševanju pa tudi zaviranju uresničevanja nalog in ciljev, ki jih zasledujemo v boju za kulturo samoupravne socialistične družbe.

Ta boj mora torej biti sestavina naših organiziranih prizadevanj pri uresničevanju dohodkovnih odnosov, prizadevanj za večjo produktivnost dela in stabilizacijo našega gospodarstva. Zategadelj morajo prizadevanja za uresničevanje samoupravne socialistične kulture postati sestavina akcijskih programov vseh organiziranih socialističnih sil, predvsem Socialistične zveze delovnih ljudi, sindikatov in Zveze socialistične mladine. Ker so po ustavi znanstvena resnica ter ustvarjanje in uživanje pridobitev kulture in doživljanje umetniških vrednot bistveni sestavni del pravice človeka do dostojnega življenja, mora ta pravica delavcev in občanov dobiti svoje mesto tudi v kratkoročnih in dolgoročnih programih razvoja krajevnih skupnosti ter organizacij združenega dela. Kajti nerazumljivo in nesprejemljivo je, da na primer v organizacijah združenega dela načrtujemo toliko in toliko večjo produktivnost, izpopolnjevanje tehnoloških postopkov, boljše delovno in tehnološko disciplino ter podobno, hkrati pa ne načrtujemo oistvenih dejavnikov pri doseganju teh ciljev — to je vzgoje in izobraževanja, znanosti in kulture v najširšem smislu besede od duhovnih vrednot do kulture delovnega mesta, delovnega okolja, kulture dela itd. Zahteva, da kultura dobi svoje mesto v družbenih planih, je tako vezana na ustavno pravico delavcev in občanov, kakor tudi na razvoj proizvodnih sil, pa je zato razvojno nesprejemljivo, da v srednjeročnih planih ne zasledimo teh elementov, kakor tudi kratkovidno, da vsaj v večjih organizacijah združenega dela ne moremo uveljaviti profesionalnih organizatorjev kulture.

V sedanjih prizadevanjih za pospeševanje dela in dohodka je še posebno izpostavljeno vprašanje uveljavljanja samoupravnega položaja delavcev v kulturni politiki in vloga kulture pri osvoboditvi človeka in dela. Kajti v ustvarjenem dohodku temeljnih organizacij s področja materialne proizvodnje, se izražajo tudi rezultati dela delavcev s področja materialne proizvodnje, kulture in na podlagi njihovega prispevka k ustvarjenemu dohodku oziroma ustvarjanju nove vrednosti v materialni proizvodnji, na podlagi svobodne menjave dela, pridobivajo delavci v družbenih dejavnostih svoj dohodek. Seveda se to povezuje tudi s preobrazbo miselnosti delavcev v materialni proizvodnji, da dajejo del svojega dohodka za kulturo.

To pa se seveda povezuje z zavestnim prizadevanjem za uveljavljanje samoupravnega položaja delavcev v materialni proizvodnji pri oblikovanju kulturne politike in kulturnih programov od posameznih kulturnih organizacij do občinske in republiške kulturne skupnosti. Kajti ta politika in ti programi morajo zajemati interese delavcev na relaciji delo-kultura, ta politika mora izhajati iz boja za razvijanje socialističnih samoupravnih odnosov in nadaljnje krepitve bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti.

Ta uvod dovolj nazorno izpričuje namen akcije glasila Komunist, s katero je hotelo uredništvo spodbuditi tako članstvo in organizacije Zveze komunistov, kakor tudi ostale organizirane socialistične sile in širšo javnost na kulturno politično akcijo, ki je najbolj prepričljivo opredeljena v samem geslu akcije CLOVEK, DELO, KULTURA. Spodbuditi bolj organizirano in trajno akcijo pri uresničevanju ustavnih določil, resolucije sedmega kongresa Zveze komunistov Slovenije — Kultura socialistične samoupravne družbe, naloge sindikatov, ki izhajajo iz osmega kongresa Zveze sindikatov Slovenije, sklepov devetega kongresa Zveze socialistič-

ne mladine Slovenije ter ostalih dokumentov, ki so sledili.

Zato akcijo glasila Komunist na delovno temo CLOVEK, DELO, KULTURA, ki jo v naši občini formalno zaključujemo z današnjim dnevom, mora prinesiti večjo trajnost v teh prizadevanjih, kajti izvršene akcije v tem času v naši občini, morajo pogojevati hitrejše uresničevanje in uveljavljanje kulture v samoupravni socialistični družbi.

Ob formalnem sklepanju akcije Komunist v naši občini ugotavljamo, da je bilo večina predvidenih akcij uresničenih, nekatere pa se še izvajajo in to predvsem tiste, ki morajo dobiti trajen značaj dela. To so razširjeni sestanki osnovnih organizacij Zveze komunistov, ki morajo v svoji stalni praksi preverjati uresničevanje stališč in sklepov sedmega kongresa Zveze komunistov Slovenije. Po sprejetem programu so bile v tem času opravljene naslednje naloge oziroma akcije:

— sestanek z referenti za kulturo v osnovnih organizacijah sindikata občine na temo: Človek, delo, kultura s posebnim poudarkom na pomen knjige pri vsestranskem razvoju osebnosti;

— seminar s poverjeniki glasila Komunist;

— sestanek aktivna komunistov kulturnih delavcev Železarne na temo: Uveljavljanje samoupravnega položaja delavcev v kulturni politiki in vloga kulture pri osvoboditvi človeka in dela;

— javna tribuna v kateri so sodelovali Vencelj Perko na temo Delavsko gibanje in kultura med obema vojnama na Jesenicah ter komunist Radovan Gobec in pesnik ter pisatelj Miha Klinar po vprašanju nastanka pesnitve Splavarji na ognjeni reki in njene uglasbitve;

V tem času so bile izvedene tudi naslednje večje kulturne akcije:

RAZPRAVA IN SPREJEMANJE...

(Nadaljevanje s 1. strani)

graditve objektov po samoupravnem planu razvoja elektroenergetike za obdobje 1976—1980 (glej Poročevalec — priloga, 4/6-1976);

b) samoupravni sporazum o urejanju medsebojnih odnosov na področju razvoja proizvodnje in porabe premoga v obdobju 1976—1980 (glej Poročevalec — priloga, 4/6-1976);

c) samoupravni sporazum o temeljnih samoupravnih planov samoupravne interesne skupnosti za nafto in plin v SR Sloveniji za obdobje 1976—1980 (glej Poročevalec — priloga, 4/6-1976);

d) samoupravni sporazum o temeljnih samoupravnih planov razvoja železniških zmogljivosti za obdobje 1976—1980 (glej Poročevalec — priloga, 14/6-1976);

e) samoupravni sporazum o temeljnih planu razvoja magistralnih in regionalnih cest v SR Sloveniji za obdobje 1976—1980 (glej Poročevalec — priloga, 14/6-1976);

f) samoupravni sporazum o temeljnih samoupravnih planov razvoja luških zmogljivosti za obdobje 1976 do 1980 (glej Poročevalec — priloga, 14/6-1976);

g) samoupravni sporazum o temeljnih planu razvoja PTT prometa v SR Sloveniji za obdobje 1976 do 1980 (glej Poročevalec — priloga, 14/6-1976).

3. Razpravljati o sredstvih, namenjenih za samoupravne interesne skupnosti SRS, občine ali medobčinske. Izjavljanje o teh še ni potrebno,

OCENA USPEŠNOSTI...

(Nadaljevanje s 1. strani)

lika, ki smo jo ustvarili pri izvozu v letu 1975 je dobrih 11 milij. din. v letu 1976 pa 66 milij. din. Negativni saldirani učinek iz teh dveh podatkov kaže na nadaljnje poslabšanje rezultata za 55 milij. din.

c) Kljub temu, da je bil ustvarjeni dohodek v prvih petih mesecih lanskega in letošnjega leta skoraj enak, pa je rezultat oziroma ostanek dohodka v letošnjem letu bistveno nižji. Vzrok je predvsem v tem, da so osebni dohodki porasli za 23 odstotkov, pogodbene in zakonske obvez-

— jeseniška premiera slovenskega celovečernega umetniškega filma Idealist in izvedene predstave za vse šole;

— recital: Ivan Cankar o narodu, domovini, jeziku, proletariatu in revoluciji na Jesenicah in v vseh večjih krajih občine ob sodelovanju ene od vokalnih glasbenih skupin;

— slikarska razstava akadem-

skega slikarja Ive Šubica;

— teden kulture jeseniške mladine z nekaterimi uspešnimi prireditvami.

Pri tako pomembni akciji lahko tudi ugotavljamo, da so predvsem lokalna in pokrajinska informacijska sredstva akciji glasila Komunist in izvajanju te akcije v občini, namenila precej pozornosti, medtem, ko smo takih informacij ali razgovorov v osrednjih informacijskih sredstvih zasledili zelo malo, razen seveda v samem glasilu Komunist.

Preuranjeno bi bilo dati oceno rezultatov akcij izvedenih v tem obdobju, ker le-te se morajo poznati in obdržati v našem nadaljnjem delu in prizadevanjih. Lahko pa ugotovimo, da so bile vse izvedene akcije dovolj kvalitetne in prizadete, da so dale veliko pobud, zaključkov in iniciativ, ki nam zagotavljajo, da bomo na področju kulture prišli le do stalnega in organiziranega prizadevanja v vseh sredinah.

Govoru je sledilo podeljevanje priznanj za prizadevanja v tednu Komunist v lanskem letu, ki so jih prejeli: Odbor za pripravo tedna komunist 1975 pri OK ZKS Jesenice, aktiv komunistov prosvetnih delavcev in aktiv ZSMS Gradis — TOZD Jesenice ter posameznika Valko Erjavšek in Joža Varl. Zatem so članke legitimacije ZKS prejeli vsi, ki so bili v letošnjem letu sprejeti v članstvo, moški pevski zbor Jeklar pevskega društva Jesenice pa je izvajal krajši koncert borbenih in narodnih pesmi. Večer so sklenili s tovariškim srečanjem.

ker ti sporazumi še niso pripravljeni in bomo obravnavali le sedaj veljavne prispevke na ravni delovne organizacije. O teh sporazumih bomo odločili predvidoma v septembru.

4. Sklepati o dogovoru o osnovah družbenega plana občine Jesenice. O samem planu je že tekla razprava v preteklem letu, letos pa o dogovoru in o samoupravnih sporazumih na ravni občine. Dogovor in sporazume so sprejeli že delavski sveti TOZD. Potrebno pa je tudi osebno izjavljanje — glasovanje na zborih oz. delovnih skupinah o sprejetju dogovora o osnovah srednjeročnega razvoja občine Jesenice.

5. Glasovati je treba o prispevku krajevnim skupnostim. Predlagano je združevanje sredstev v višini 300 din na zaposlenega kot vir financiranja potreb v krajevnih skupnostih.

O teh dokumentih bo razpravljati tudi odbor za gospodarstvo Železarne in posredoval svoja stališča.

Za organiziranje in vodenje razprave ter pojasnjevanje dokumentov so odgovorni direktorji TOZD in obratovodje ter direktorji sektorjev ob pomoči centra za proučevanje samoupravljanja in informiranja.

Dodatne informacije o vodenju razprave daje center za proučevanje samoupravljanja, o vsebini samoupravnih sporazumov vodstvo TOZD VET, o vsebini družbenih dogovorov in osnutka plana pa oddelek za ekonomske analize in planiranje v SEO.

Sektor za ekonomiko in organizacijo

nosti pa za 40 odstotkov. Dohodek na tono proizvodnje je sicer v letošnjem letu za osem odstotkov večji od leta 1975, vendar zaradi bistveno večjih obremenitev potrošimo praktično ves dohodek za pokrivanje osebnih dohodkov in pogodbene ter zakonskih obveznosti.

Ekonomski položaj podjetja po prvih petih mesecih je zelo slab. Izpolnjevanje akcijskega programa in njegovih nalog mora biti zato glavna naloga nas vseh za ublažitev posledic neugodnega poslovnega rezultata.

PRIMERJALNI PODATKI OSNOVNIH KATEGORIJSKIH USPEŠNOSTI POSLOVANJA

	maj 75	maj 76	indeks	Jan. — maj 75	Jan. — maj 76	Indeks
Količina ekster. (ton)	30.401	30.626	101	160.536	148.903	93
Vred. ekster. (mio din)	280,3	251,6	90	1.426,4	1.282,2	90
Cena ekster. (din/t)	9.218	8.215	89	8.885	8.611	97
Dohodek (mio din)	56,8	37,6	66	268,2	268,4	100
Presež. doh. (mio din)	12,6	20,7	—	60,4	2,8	5
OD (mio din)	32,7	38,4	117	152,7	188,2	123
Obveze. P2 (mio din)	11,5	19,9	173	55,1	77,4	140
Izg. pri izv. (mio din)	2,9	22,7	783	11,2	66,5	594
Cena izvoza (din/t)	7.889	5.138	66	7.422	5.167	70
Količ. izvoza (ton)	1.166	5.334	457	6.439	18.148	282
Dohod. din/t blagovne	1.867	1.226	66	1.671	1.803	108

OBVESTILA KOLEKTIVU — OBVESTILA KOLEKTIVU

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK — 5. 7.	PRAPROTNIK NIKO	RAVNIK JOŽE
TOREK — 6. 7.	ZUPAN MIRKO	VARL ALOJZ
SREDA — 7. 7.	GMAJNAR JANEZ	PRISTAVEC BOŽIDAR
ČETRTEK — 8. 7.	BURJA ANTON, st.	BAK DUŠAN
PETEK — 9. 7.	PIKON JANEZ	MLAKAR FLORIJAN
SOBOTA — 10. 7.	BURJA ANTON, ml.	SELJAK VINKO
NEDELJA — 11. 7.	KAVČIČ EDO	BERNIK FRANC

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarni je: 358
vezni telefon je: 411
Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14.00 do 18.00 ur
nočni pa od 18.00 do 6.00 ur
Na proste sobote, nedelje in praznike dela: dnevni dežurni od 6.00 do 18.00 ur
nočni pa od 18.00 do 6.00 ur
Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravnih zgradbi TOZD-VET.

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

V dneh od 5. do 10. julija bodo delale naslednje obratne ambulante:
dopoldan: I. obratna ambulanta
popoldan: II. obratna ambulanta
V soboto, 10. julija, samo dopoldan I. obratna ambulanta.

V zobni ambulanti:
dopoldan: II. zobna ambulanta
popoldan: I. zobna ambulanta
V soboto, 10. julija, samo dopoldan I. zobna ambulanta.

Ordinacijski čas: dopoldan od 6.30 do 13. ure, popoldan od 13. do 19.30
V soboto samo dopoldan od 6.30 do 13. ure.

Pripis: V juliju in avgustu bosta delali po ena obratna ambulanta in nato sodelavci iščejo zdravstveno pomoč v nujnih primerih.

OBVESTILA DELEGATOM — OBVESTILA DELEGATOM

PREDVIDEN DNEVNI RED ZA SEJE ZBOROV SKUPŠČINE OBČINE JESENICE, KI BODO 14. JULIJA OB 16. URI

1. Predlog dogovora o osnovah srednjeročnega razvoja občine Jesenice.
2. Predlog družbenega plana razvoja občine Jesenice za obdobje 1976—1980.
3. Predlogi družbenih dogovorov o temeljnih srednjeročnega razvoja Socialistične republike Slovenije za posamezna področja:
— Dogovor o temeljnih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1976—1980
— Družbeni dogovor o razvijanju zunanje trgovinske menjave blaga in storitev, izboljšanju njene regionalne strukture ter racionalnem nadomeščanju uvoza za obdobje 1976—1980
— Družbeni dogovor o pospeševanju skladnejšega regionalnega razvoja v SR Sloveniji v obdobju 1976—1980
4. Izvajanje družbenega dogovora o načelih za izvajanje kadrovske politike v občini Jesenice.
5. Predlog smernic za urbanistično planiranje in načrtovanje v občini Jesenice.
6. Predlog odloka o potrditvi zaključnega računa proračuna občine Jesenice za leto 1975.

Samo zbor združenega dela:
7. Energetska bilanca SR Slovenije za obdobje 1976—1980

Seja zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti:
8. Predlog odločbe za razglasitev javnega interesa o izgradnji magistralnega plinovoda na območju občine Jesenice.

ŠTUDIJSKE UGODNOSTI ZA IZOBRAŽEVANJE OB DELU

Kadroviski sektor železarne Jesenice sporoča, da je odbor za kadre na svoji seji dne 24. 6. 1976 za šolsko leto 1976/77 odobril študijske ugodnosti za izobraževanje ob delu za naslednje šole:

VTŠ Maribor	
— strojni I. stop.	3
— II. stop.	2
— elektro I. stop.	3
— II. stop.	2
VŠOD — II. stopnja — proizvodno organizac. smer	5
FNT metalurgija — II. stopnja	5
TSS — strojni (3. in 4. letnik)	5
— elektro (3. in 4. letnik)	5
Delovodska šola Jesenice	
— metalurška	20
— strojna	20

Prošnja, ki ji mora biti priloženo priporočilo obratovodstva in potrdilo o družbenopolitični aktivnosti, mora poleg priimka in imena vsebovati: roj. ne podatke, obrat, delovno mesto in delovno dobo v Železarni.

Prošnje z ustreznimi prilogami je treba poslati na kadroviski sektor d. 15. 7. 1976.

KADROVISKI SEKTOR

Na osnovi sklepa odbora za kadre in medsebojna razmerja DSSS in v skladu s samoupravnim sporazumom o medsebojnih razmerjih in odgovornosti delavcev v DSSS, dajemo naslednjo

OB JAVO

- za prosta delovna mesta v SEO:
1. 5180, U—5, vodja oddelka za industr. lastnino, 1 oseba
 2. 5181, U—4, ekonomski analitik tehničnih izboljšav, 1 oseba

POGOJI:
Pod točko 1 se zahteva visoka šola za organizacijo dela in 5 let ustrezne prakse
Pod točko 2 se zahteva ekonomska fakulteta I. stopnje in 3 leta ustrezne prakse.
Prijava z osnovnimi podatki in podatki o strokovnosti pošljite na kadroviski sektor ŽJ do 10. 7. 1976.

KADROVISKI SEKTOR

SAMOUPRAVNI ORGANI V PRETEKLEM TEDNU

TOZD Hladna predelava

32. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

V petek, 25. junija je imel odbor za gospodarstvo v TOZD Hladna predelava svojo 32. redno sejo, ki jo je vodil predsednik odbora Stane Horvat. Predsednik je za sejo predlagal naslednji dnevni red: pregled sklepov prejšnje seje, proizvodni in finančni rezultati v maju in operativni program za julij.

Člani odbora so najprej pregledali sklepe prejšnje seje in ugotovili, da so bili v celoti izvršeni. Sledilo je poročilo o doseženih proizvodnih in finančnih rezultatih v mesecu maju in kumulativno za prvih pet mesecev.

Iz poročila o doseženih proizvodnih je bilo razvidno, da je bilo v mesecu maju nekoliko manj težav s tržiščem. Kritično pa je bilo še vedno pri vlečni žici, hladno oblikovanih profilih in vrtnih podbojih.

Knjigovodja Mesarič je odboru podal analizo odstopanj stroškov v mesecu maju, ki izkazuje naslednje stanje:

Hladna valjarna je v tem mesecu poslovala z znatno nižjimi stroški. Skupno znižanje znaša 1.587.915 din in sicer je pri vložku znižanje 1.694.220 din, ki je nastalo v glavnem zaradi boljšega izplena in nižjih planskih cen nabavljenih vročih valjanih trakov, pri predelavi pa je malenkostno zvišanje stroškov in to za 106.305 din. Stroški so povišani največ zaradi nedoseganja plana.

Tudi žičarna je dosegla skupno znižanje stroškov v mesecu maju za 133.020 din. Pri vložku je sicer znižanje precej večje in sicer 963.920 din, zaradi boljšega izplena in nižjih planskih cen nabavljenih vročih valjanih trakov, pri predelavi pa je zvišanje za 730.900 din, ki je nastalo pri osebnem dohodku, elektro energiji in fiksnih stroških.

Profilarna je obratovala z višjimi stroški. Skupno zvišanje znaša 1.083.669 din, od tega odpade na zvišanje pri vložku 58.620 din in pri predelavi 1.025.049 din. Zvišanje pri vložku je nastalo zaradi višjih planskih cen nabavljenih vročih valjanih trakov, pri predelavi pa zaradi nizke proizvodnje.

Enak rezultat je zabeležen v obratu vrtnih podbojev. Tudi ta obrat izkazuje skupno zvišanje stroškov za 766.047 din, od česar odpade na vložek 62.510 din in na predelavo 703.537 din. Zvišanje je pri vseh stroških in to zaradi nizke proizvodnje.

Jeklovlek je dosegel znižanje stroškov skupno za 320.892 din in sicer pri vložku za 197.387 din in predelavi za 123.505 din. Znižanje pri vložku je nastalo zaradi boljšega izplena, pri predelavi pa zaradi manjše porabe.

Elektrodni obrat ima zvišanje stroškov skupno za 599.598 din, od česar odpade na vložek 140.530 din in na predelavo 459.068 din. Zvišanje je nastalo pri vseh stroških, največ pa pri osebnem dohodku, vzdrževanju in fiksnih stroških, delno pa tudi zaradi nedoseganja plana in večje porabe.

Želbljarna ima zvišanje stroškov za 236.086 din in sicer pri vložku za 74.160 din in pri predelavi za 161.926 din. Večje zvišanje je nastalo pri embalaži in fiksnih stroških. V glavnem pa je nastalo zvišanje zaradi nedoseganja plana.

Pregledani so bili tudi finančni rezultati kumulativno za prvih pet mesecev, na osnovi katerih je odbor

ugotovil, da je zaradi nižjih doseženih prodajnih cen, izvoza in zvišanja stroškov v temeljnih organizacijah, situacija skrajno kritična. Ustvarili smo izgubo v višini 20,7 milij. din. S tem pa smo porabili ves ostanek dohodka, ki smo ga ustvarili v preteklem obdobju. V cilju izboljšanja te situacije je bil izdelan za Železarno kot celotni akcijski program. Odbor je bil mnenja, da naj bo izpolnjevanje akcijskega programa in njegovih nalog, glavna obveza vseh zaposlenih. Slednji se mora prizadevati za ublažitev posledic neugodnega poslovnega rezultata zadnjih mesecev. Poleg tega pa je odbor tudi smatral, da bi morali v cilju izboljšanja situacije, v kateri trenutno smo, več pozornosti posvetiti in dati večji poudarek boljši organizaciji dela.

Odbor je nato pregledal in potrdil naslednji operativni program za mesec julij:

	družbeni	operativni
Hladna valjarna	2.290	2.100
žičarna	5.050	4.500
profilarna	2.260	1.300
vrtni podboji	120	40
jeklovlek	1.750	1.650
elektrodni obrat	1.310	1.310
želbljarna	1.000	850

Iz predloga je razvidno, da je za vse obrate, razen za elektroodni obrat, predlagano znižanje operativnega programa v odnosu na družbenega. Vzroki za to so naslednji:

— Hladna valjarna ima znižan operativni program za 190 ton zaradi remonta kisikarne in istočasno tudi konti peči.

— Žičarna ima znižan operativni program za 550 ton in sicer 250 ton zaradi novega vlečenega stroja, ki je v družbenem planu že predviden in 300 ton zaradi bolezenske in dopustniške odsotnosti.

— Profilarna ima najbolj znižan operativni program in sicer za 960 ton. Vzrok za tako znižanje je pomanjkanje naročil.

— Iz tega razloga ima znižan operativni program tudi obrat vrtnih podbojev in to za 80 ton.

— Jeklovlek ima znižan operativni program za 100 ton zaradi spremenjenega asortimenta in pomanjkanja naročil za luščeno jeklo.

— Želbljarna ima skupno znižanje operativnega programa za 150 ton in sicer 40 ton zaradi pomanjkanja naročil za bodečo žico in 110 ton zaradi pomanjkanja želbljarjev ter slabega vzdrževanja želbljarskih strojev.

Odbor je predlagani operativni program v celoti potrdil s pripombo, da bi bilo v bodoče treba poleg programiranih količin pripraviti tudi podatek o vrednosti teh količin.

J. S.

DOPISUJTE V ŽELEZARJA

TOZD Valjarne

12. SEJA KOORDINACIJSKEGA ODBORA ZA SPREMLJANJE PROGRAMA STABILIZACIJE GOSPODARSTVA

V torek, 22. junija je bila 12. seja koordinacijskega odbora za spremljanje programa za stabilizacijo gospodarstva v TOZD Valjarne.

Najprej so ugotovili, da so bili sklepi, sprejeti na prejšnji seji izpolnjeni. Direktor TOZD Valjarn Avgust Karba je poročal o izpolnjevanju ciljev za doseganje družbenega plana za mesec maj ter o izpolnjevanju plana izvoza. V maju so planirali 3.070 ton proizvodnje za izvoz, kupcem pa so odpremili 2.954 ton. Izpolnjevanje ciljev pri doseganju družbenega plana obratov TOZD Valjarne je bilo naslednje:

— Izpolnjene obveze — zastoji žerjavov v adjustaži bluming valjarne, zastoji v valjarni žice ter valjarski zastoji v valjarni 2400, izplen v valjarni žice, žica na petem navijalcu in preklasificirana, pločevina predana na zalogo v valjarni 2400.

— Neizpolnjene obveze — zastoji v valjarni bluming, poraba mazuta na globinskih pečeh, izplen v valjarni bluming in štekel, mehanski zastoji v valjarni 2400 ter izplen v valjarni 2400.

Ob koncu seje so razpravljali še o poteku vpisovanja posojila za modernizacijo cest, nato pa so sprejeli naslednja dva sklepa:

Odbor ugotavlja, da se je položaj v primerjavi s mesecem majem, predvsem pa aprilom bistveno izboljšal. Vzporedno s tem pa so bolj zaostreni pogoji dobav za kupce, ki zahtevajo dobave v natanko dogovorjenem roku brez preddobav in z natančno določenimi kvalitetskimi pogoji. Zaradi tega je več težav, ker se na zaostrene pogoje kupcev niso dovolj pripravili in večkrat še vedno poslujejo po starem. Zato morajo vodstveni delavci TOZD Valjarn v obratih organizirati delo tako, da bodo lahko izpolnjevali navedene zahteve kupcev.

Ob pregledu izpolnjevanja programa ciljev za doseganje družbenega plana v maju je razvidno, da so izpolnili polovico predvidenih ciljev. Med cilji, ki niso bili izpolnjeni, je najbolj kritično pri izplenu v valjarni bluming in še posebej v valjarni štekel. Tu je tudi vzrok za velik presežek planiranih proizvodnih stroškov v maju. V okviru akcije, ki se nanaša na izplene v valjarni bluming in štekel, ki je že v teku, bo treba povečati prizadevanja do največje možne mere.

V šamotarni so o posojilu za ceste govorili v samoupravnih delovnih skupinah: mlini 1 in 2, oblikovanje in peči šamotarne, kjer pa so se poleg posojila za ceste dogovorili tudi o koristenju delovnega časa polnih osem ur, kdor pa bo delo zapustil prej, ne bo imel plačanih vseh osem ur. Smatrali so tudi, da je treba uvesti red in disciplino v vseh obratih Železarne.

TOZD VALJARNE

V adjustaži bluming so imele v minulem tednu sestank vse štiri samoupravne delovne skupine, obravnavale pa so poleg posojila za ceste še pregled delovnih rezultatov za maj, delovne naloge za junij, kvaliteto dela, izpolnjevanje regulativov in naloge kolektiva v sedanjem stanju, izpolnjevanje programa varčevanja in sodelovanje v razpravi o osnutku zakona o združenem delu.

TOZD HLADNA PREDELAVA

Na sestankih samoupravnih delovnih skupin v jeklovleku: adjustaža 1, hladna predelava 2 in brusilnica 1 so poleg posojila obravnavali tudi akcijski program, zlasti pa naslednje neposredne naloge: izboljšati delovno disciplino (zamujevanje, predčasno zapušcanje dela, dolge malice in podobno), izboljšati kvaliteto dela, zmanjšati porabo zaščitnih sredstev in povečati storilnost dela na moža. Samoupravna delovna skupina adjustaža pa je razpravljala le o posojilu za ceste.

O posojilu za ceste so razpravljali še tesarji in obe samoupravni delovni skupini strugarne valjev.

DELOVNA SKUPNOST SKUPNE SLUŽBE

Na sestanku samoupravne delovne skupine raziskovalnega oddelka so govorili o obeh vprašanih navedenih v uvodu, posebej podrobno so obravnavali akcijski program in se dogovorili o hitrem izvajanju preiskav, ki so vezane na tekočo proizvodnjo, pridrževanje rokov ali celo skrajševanje dogovorjenih rokov preiskav hitro in neposredno obveščanje o

rezultatih preiskav in ponovno vključevanje v reševanje izplenov. Imeli pa so pripombo na počasno in netočno dostavljanje poskusnih vzorcev in so zahtevali, da se to čimprej reši.

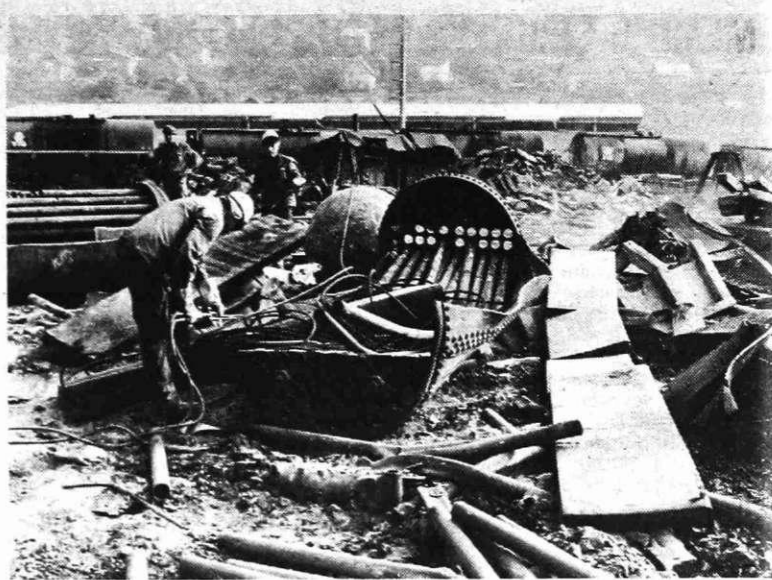
V skupini kontrola kvalitete so tudi obravnavali oba prej navedena vprašanja, k akcijskemu programu pa so menili, da je dolžnost vsakega posameznika, da doprinese svoj delež k njegovemu izpolnitvi. OTK mora skrbeti za zboljšanje izplena, predvsem pa je za odprmo kvaliteto ustreznih izdelkov potrebno spremeniti miselnost in navade obratovodstev, ki brez odobritve OTK samovoljno odpremljajo kvaliteto neustrezne izdelke. Poleg teh vprašanj so se pogovarjali še o zasledovanju problematičnih šarž, o slabi površini pločevine iz valjarne štekel, o problematiki izdelave diskov in o pravočasnem obveščanju o kvalitetskimi odstopanjih.

Na sestankih samoupravnih delovnih skupin samopostrežne restavracije s kantinami in v restavraciji Železarne so poleg vprašanih naštetih v uvodu obravnavali nekatere svoje notranje probleme, kako zboljšati delo, da bi se tudi njihovo delo lahko vrednotilo z delom v obratih Železarne. V samoupravni delovni skupini centra za obdelavo podatkov so poleg akcijskega programa obravnavali analizo njihovih pripomb na razne sporazume in ugotovili, da njihove pripombe skoraj nikoli niso bile upoštevane. Glede na to, da še ni izglede, da bi uveljavili nov način ocenjevanja uspešnosti na delovnem mestu, zahtevajo, da se izvede ocenjevanje po sedaj veljavnem sistemu, kajti od zadnjega ocenjevanja je poteklo že toliko časa, da ocene ne ustrezajo več resničnemu stanju.

Samoupravni delovni skupini oddelka za študij dela in časa ter socialno zdravstvena služba sta obravnavali le posojilo za ceste.

Sestanke samoupravnih delovnih skupin je analiziral Milan Polak.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje

Priprava starega železa pod Sava žerjavom

22. SEJA ODBORA ZA KADRE PRI DS ŽELEZARNE

Namestnik predsednika odbora za kadre pri delavskem svetu Železarne Franc Belčič je sklical 22. sejo odbora v četrtek, 24. junija z naslednjim dnevnim redom: analiza fluktuacije za leto 1975, nočno delo žena v Železarni, razpis študijskih ugodnosti za študij ob delu in tekoče zadeve.

Analizo fluktuacije za leto 1975 je na osnovi predhodno dostavljenega gradiva na seji tolmačil Franc Belčič. Iz analize je razvidno, da se je fluktuacija v teh letih umirila oziroma izboljšala, zato so potrebna še nadaljnja prizadevanja, da jo bomo obdržali vsaj na sedanji ravni. Kadrovskega sektorja bo pri sprejemanju delavcev upošteval strožje kriterije, ki so se pokazali za uspešne, dokler bo ponudba po novih delavcih tako zadovoljiva kot je sedaj, pa tudi zaradi stanja v Železarni zaenkrat ni izrazitih potreb po novih delavcih, razen v novi hladni valjarni.

Razpravljali so tudi o programu odprave nočnega dela žena v Železarni in zadolžili kadrovskega sektorja, da na ustreznem nivoju ponovno sproži vprašanje nočnega dela žena — delavci, ki delajo na delovnih mestih v kantinah in odbor za kadre in medsebojna razmerja po TOZD naroči, da pregledajo in spremljajo izvajanje programa za postopno ukinitve nočnega dela žena.

V nadaljevanju seje so sprejeli naslednji razpis študijskih ugodnosti za študij ob delu za šolsko leto 1976/77: VTS Maribor — strojni I. stopnja 3, II. stopnja 2, — elektro I. stopnja 3, II. stopnja 2, VSOD — (proizvodno-organizacijska smer) II.

stopnja 5, TSS — strojni (3. in 4. letnik) 5, elektro (3. in 4. letnik) 5, delovodska šola Jesenice — metalurška 20, strojna 20.

Razpis študijskih ugodnosti je izdelan na osnovi perspektivnih potreb ter sedanjega številčnega stanja rednih in izrednih študentov.

Ob koncu seje so soglašali z vlogo glavnega direktorja, da se mu prenesse udeležba na seminarju na Harvardski univerzi v Bostonu, ki mu je bila odobrena za čas med 30. 5. in 3. 6. 1976, na enega izmed naslednjih terminov, ko bo njegova odsotnost iz Železarne možna. K predlogu za odobritev 20-dnevne specializacije v ZRN v Kölnu po temi »Proizvodnja patentirane vlečene žice« Janez Komel — obratovodji žičarne so s specializacijo soglašali, če bo strokovni kolegij ugotovil, da je specializacija potrebna in v takem obsegu, oziroma če se ne pokriva s specializacijo, ki jo je tov. Komel pred kratkim opravil v Sovjetski zvezi.

Sklenili so tudi, da je treba pospešeno rešiti vprašanje predstojnika oddelka za izobraževanje ob delu na železarskem izobraževalnem centru. Dogovorili so se tudi, da se bodo sestajali vsak mesec v času od 15. — 20. junija.

Na seji so rešili tudi nekaj vlog.

J. S.

DAN BORCA SE NE PRENAŠA NA 5. JULIJ

Zaradi pomanjkljivih navedb v posameznih koledarjih glede praznovanja državnih praznikov je prišlo do različnih tolmačenj. Republiški sekretariat za delo je predhodni uskladivalni stališč z republiškim svetom zveze sindikatov in Gospodarsko zbornico Slovenije izdal naslednje pojasnilo:

»Obveščamo vse temeljne in druge organizacije združenega dela, da se državni praznik 4. julij, dan borca, ki pade letos na nedeljo, ne prenaša na prvi naslednji delavnik, t. j. na ponedeljek, 5. julija, ker zakon o praznikih SFRJ (Ur. l. SFRJ 6/73) izrecno določa, da se četrti julij praznuje samo en dan, in sicer samo na koledarski dan.«

S tem v zvezi obveščamo vse člane kolektiva, da je ponedeljek, 5. julija, normalni delovni dan. Delavcem, ki bodo delali na dan 4. julija (turnus, remont) pripada poleg rednega osebnega dohodka še dodatek za delo na državnem prazniku, ki znaša 75 % na osnovno.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje

PREGLED SESTANKOV SDS

V preteklem tednu so samoupravne delovne skupine največ obravnavale posojilo za ceste, le nekatere so poleg ostalih vprašanj obravnavale tudi akcijski program, ki naj bi bil v tem času predmet razprave. Po temeljnih organizacijah so razprave oz. sestanki samoupravnih delovnih skupin potekali takole:

TOZD TALILNICE

Samoupravni delovni skupini plavž 4 in apnenica sta obravnavali poleg posojila za ceste še srednjeročni razvojni program Slovenskih železarn in analizo rezultatov dela v letu 1975, vse brez posebnih pripomb. Samoupravna delovna skupina aglomeracija 1 pa je obravnavala samo posojilo za ceste, sicer po živahni razpravi brez posebnih zaključkov. V martinarni sta imeli sestanek samoupravna delovna skupina staro železo 2, ki je obravnavala le posojilo za ceste in ponovično gospodarstvo, kjer so poleg posojila za ceste obravnavali tudi akcijski program in še nekatere vprašanja ter spoznanje, ki smo jih v Železarni obravnavali ob začetku leta. K akcijskemu programu so si zadali naslednje naloge: da zboljšajo disciplino, da ne bodo uhajali z dela pred časom, da bodo boljše idali ponvice, da bodo držale več šaržev. Pri tem pa so opozorili na slabo vzdrževanje opeke in na slabe gorilce pri žlebovih ter a zmanjšanje števila delavcev. V razpravi o teh vprašanjih pa so imeli tudi nekaj pripomb in sicer: nove ponvice naj bodo popolnoma prazne, mojstri pred pečmi ne bi smeli ugašati gorilcev, dokler žlebovi niso popolnoma osušeni, zidarska kladiva so pretežka, razen tega pa imajo še premajhne odprtine za ročaj.

SEDMA SEJA OK ZSMS JESENICE

V ponedeljek, 28. junija je bila v prostorih Kazine sedma seja občinske konference ZSMS Jesenice. Sejo je otvorila predsednica občinske konference Angelca Pleš-Murko. Na seji so bili prisotni predstavniki komisij in konferenc pri občinski konferenci, predstavniki osnovnih organizacij, krajevnih skupnosti in drugi člani ZSMS. Razprava na sedmi seji se je nanašala na operativni plan za naslednje mandatno obdobje in dopolnitve k razpravam pete in šeste seje. Operativni plan zajema oceno vsebinskega premika v obdobju dveh let in program za naslednji dve leti ter priprave za volilno konferenco, ki bo letos v jeseni.

Sekretar občinske konference ZSMS Jesenice Franjo Kragolnik je začel razpravo na točko in pri pomnil, da v tem času potekata dve pomembni akciji, ki bi ju morali vključiti v operativni plan. To sta javna razprava o osnutku zakona o združenem delu in vpis posojila za ceste. Vsekakor bi mladi v teh dveh akcijah morali aktivno sodelovati. Vsk zaposlen član ZSMS bi moral vpisati posojilo za ceste, s čimer bi dal zgled ostalim mladim delavcem in s tem pripomogel k čim boljšemu izidu te akcije. S predlogom sekretarja so vsi prisotni soglašali.

Na peti seji je bil sprejet dogovor o družbeni samozaščiti, ki je bil na tej seji dopolnjen s tem, da vse osnovne organizacije ZSMS izdelajo lastno oceno obnašanja na tem področju najkasneje do 10. septembra.

Na osnovi sklepov šeste seje — problemske seje občinske konference ZSMS Jesenice — so sprejeli dopolnilo k tistim delom sklepov, ki se nanašajo na porabo sredstev pridobljenih s prostovoljnimi delom in sicer, da se del sredstev nameni tudi za opremo brigade, ki bo šla na prostovoljno delo v Posočje.

Na seji je bil sprejet še poseben sklep, da morajo vse konference pri občinski konferenci ZSMS Jesenice, izvesti posamezne volilne konference najkasneje do 10. septembra. Za-

skrbjenost ob poteku občinske mladinske delovne kacije je izrazil predsednik komisije za idejno-politično delo Ivo Ščavničar. Poudaril je, da akcija sicer teče, toda zelo počasi ob zelo skromni udeležbi. Načel je vprašanje kako doseči večjo udeležbo. Predsednica občinske konference je pojasnila, da mora biti ta akcija končana do konca meseca avgusta, v

kar je tudi prepričana, če pa bi se vsak mladinec zavedal, da mora k tej akciji tudi sam prispevati svoj delež, bi bila končana tudi prej.

Na koncu seje je predsednica obvestila prisotne o poteku akcije gorenjske mladine, ki bo zbrala od posameznika po 10 din za izgradnjo otroškega vrtca v Posočju. Pripomnila je tudi, da se moramo mladi v to akcijo čimprej vključiti.

M. A.

UČENCI DOMA

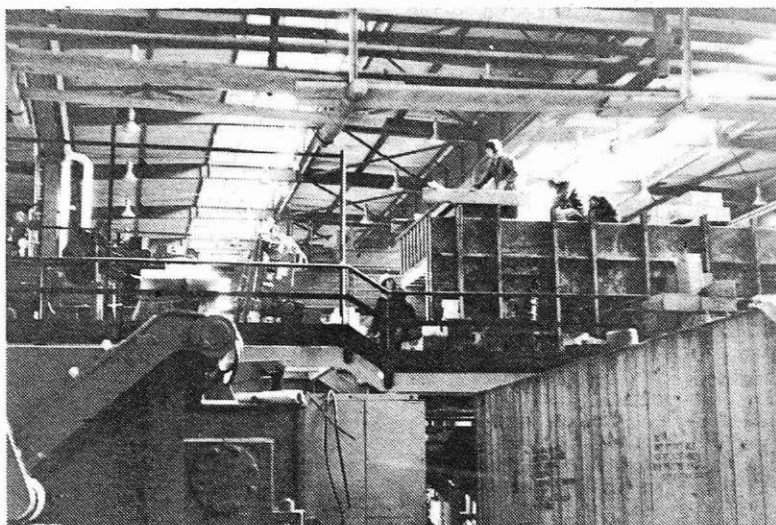
DRAGOLJUBA MILOVANOVIČA V NAŠI OBČINI

V petek, 25. junija so se mudili v naši občini že na tradicionalnem vsakoletnem obisku mladi Beograjčani iz doma Dragoljuba Milovanoviča. S predstavniki občinske konference ZSMS Jesenice so najprej obiskali grob ponesrečenega sekretarja SKOJ Dragoljuba Milovanoviča v Zabreznici, zatem pa še njegovo spominsko obeležje v Završnici. Predstavniki doma, ki nosi ime po ponesrečenem sekretarju, je

oralal njegov življenjski lik, mladi pa so k obeležju položili venec.

V domu Dragoljuba Milovanoviča v Beogradu se združujejo predvsem učenci najrazličnejših poklicnih šol našega glavnega mesta ter razvijajo razne interesne dejavnosti. Najbolj marljivi in prizadevni učenci pa potem vsako leto obiščejo našo občino, kjer je grob in spominsko obeležje Dragoljuba Milovanoviča.

J.

Obzidava peči na liniji za nerjavna jekla v novi hladni valjarni

USPELA DELOVNA AKCIJA

Pred nedavnim so gojenci doma učencev ZIC Jesenice organizirali uspešno delovno akcijo v Podmetakli. Očistili so smučarski teren in okolico smučišča. Akcijo so organizirali skupaj s športnim društvom Jesenice, domskim svetom in mladinskim aktivom v domu ZIC. Trideset učencev je opravilo skupaj 720 prostovoljnih delovnih ur.

J. Žerdin

POHOD PO PARTIZANSKIH POTEH

Prejšnjo soboto je mladinski aktiv v domu učencev ZIC organiziral celodnevni pohod po partizanskih poteh in sicer po poti Gorenjske transferzale, ki se ga je udeležilo pet gojencev.

Ogledali so si vse zanimivosti in obiskali vsa spominska obeležja. Pozno v noč so se vsi zadovoljni vrnili nazaj na Jesenice.

J. Žerdin

Železarski globus

ČEŠKOSLOVAŠKA

Češkoslovaška železarska industrija predvideva, da bo do leta 1980 dosegla proizvodnjo 16. milij. ton surovega jekla. Leta 1975 so proizvedle češkoslovaške železarne 14,3 milij. ton.

INDIJA

Indijski minister za železarsko industrijo in rudarstvo je pred kratkim povedal, da bo letna proizvodnja surovega jekla v tej državi dosegla ob koncu 20. stoletja 75 milij. ton. Domače potrebe bodo v istem obdobju narasle na 50 milij. ton. Ob upoštevanju, da so indijske železarne proizvedle leta 1975 7,4 milij. ton surovega jekla pomeni to v 25 letih desetkratno povečanje proizvodnje. Vsekakor bodo za doseg tega cilja potrebni ogromni finančni in organizacijski napori.

JAPONSKA

Slabša situacija japonske železarske industrije v letu 1975 je razvidna tudi iz porabe surovin. V tem obdobju so porabile japonske železarne 126,1 milij. ton železove rude, kar je za 4,9 milij. ton ali 3,8 odstotka manj kot leto prej. Premoga za koksiranje so porabile 65,1 milij. ton (810.000 ton ali 1,2 odstotka manj) in mazuta 8,9 milij. ton (3,2 milij. ton ali 26,8 odstotka manj). Tudi izvoz gotovih izdelkov je padel iz 33,1 milij. ton v letu 1974 na 29,9 milij. ton v letu 1975. Proizvodnja surovega jekla je bila v tem letu 102,3 milij. ton ali 14,8 milij. ton (14,5 odstotkov) manj kot leta 1974. Od tega je bilo 84,4 milij. ton (82,5 odstotkov) jekla iz kisikovega konvertorja, 16,7 milij. ton (16,4 odstotkov) elektro jekla in samo 1,1 milij. ton (en odstotek) SM jekla.

Železarski globus

Pripravljenost je vedno boljša kakor golo pričakovanje...

Tito

ČLOVEŠKE REAKCIJE OB KATASTROFAH

Vsak prizadeti prebivalec iz Hirošime oziroma Nagasakija je imel v prvem trenutku občutek, kot da je bil izpostavljen neposrednemu zadetku. Pozneje so se šele zavedli prave nesreče in razsežnosti. Preživeli omenjajo tri bistvene vtise: blisk, eksplozije, učinek eksplozije in množico žrtev. Na preživele so močno delovali nepričakovano jedrske eksplozije ter obseg rušenja, ki ga je ta povzročila. Kar se tiče slišnosti eksplozije, so izjave preživelih zelo nasprotno, od močnega bobnenja do strahovitega poka. Povod za duševne strese je bil po izjavah preživelih vsekakor pogled na ogromno število žrtev, ki so imele strahotne opekline.

Zanesljivo je dokazano, da vojna morala pade, če je večje število ljudi izpostavljenih nenehnim napadom iz zraka. Enako bi vplivalo tudi pomanjkanje živil in pomanjkanje transportnih sredstev. Pomanjkanje živil bi povzročilo največ odkritih uporov in slabega vedenja.

Skušnje iz druge svetovne vojne dokazujejo, da so bili ljudje v skupnih (kolektivnih) zakloniščih manj obsedeni od strahu in panike, kot oni v manjših (individualnih) zakloniščih.

NENEHNA KREPITEV VARNOSTNE KULTURE IN SAMOZAŠČITE

»Delovni ljudje na podlagi samoupravljanja, vzajemnosti in solidarnosti prevzemajo nase tako pravico kot odgovornost za organizacijo zaščite sistema, ki ga gradijo, kakor tudi za zaščito svoje lastne varnosti. To je hkrati dokaz, da je naša socialistična samouprava ureditev že stopila v fazo, ko iz lastnega bistva črta tudi moč za svojo reprodukcijo in samozaščito ter lahko sama obračunava z viri in oblikami ogrožanja pridobitev in vrednost socialistične revolucije.«

(Dr. Anton Vratuša, podpredsednik ZIS)

»Družbena samozaščita ni statičen model politike in prakse, ki bi jo bilo treba uveljaviti v duhu tega modela, temveč se mora nenehno razvijati in spopolnjevati hkrati z razvojem družbe. Naša revolucija je temeljila na samozaščitnem delovanju vseh naprednih sil naše osvobodilne vojne. Naš boj je bil neizčrpen vir za koncept družbene samozaščite.«

(Dr. Milutinović Milan, profesor pravne fakultete — Beograd)

NOVEJŠA ZGODOVINA NAS UČI, KAKO SO NEPRIPRAVLJENI, NEBUDENI VENOMER BOLJ IZPOSTAVLJENI VMEŠAVANJU

V nekem tujem institutu za kriminologijo, kjer so novinarjem pokazali del čudes sodobne tehnike pripomočkov sodobne »policijske znanosti«, se je ob koncu predstojnik, ko je beseda nanesla tud na ljudi in njihovo usposobljenost v službi, proslavil s svojevrstno precej samovšečno izrečeno modrostjo: »Najboljši policist je danes človek, ki ne zaupa niti samemu sebi.«

Lahko bi rekli, da je bila to domisljica, izrečena v posrečenem trenutku. Če pa človek o njej razmišlja, ker se domisljica pač najbolj živo vtisnejo v spomin, je samodopadljivi policijski predstojnik razodel neko spoznanje in neko prakso, ki je že dolgo časa značilna za razvite policijske službe razvejanih, specializiranih in atomiziranih organizmov države. Predstojnik je skratka namignil na tist misterij, ki obdaja policijo »policijske« države, kjer je nezaupanje osnovni temelj njenega delovanja, osamosvajanja in poveljevanja, ki potem ne prodre samo v domisljice, ampak v vse družbene kanale, v kriminalne filme in romane, kjer čudežni in nedosegljivi borec z zlom predstavlja na lestevici nekega večvrednostnega sistema pogumnega in vsevednega nadčloveka, ki s palico policijske črto razrešuje vse najbolj skrite uganke in skrivnosti. Živimo v času, ko nas z vseh strani razsvetljuje in obdeluje ta sodobni tehnološko opremljeni, v resnici pa po svojem reakcionarnem družbenem poreklu in namenu prastari policijski kult.

Naša samoupravna družba se z njim ne more sprijazniti. Ne z njim in ne s podobnimi misteriji, ki želijo vzdrževati avtoriteto reda. Navsezadnje so vse zgodbe o varnosti premoženja, človeka in družbe lahko kar najbolj prozaične in banalne, lahko se spreveržejo celo v tisto ironično plat življenja, ki ga je odkrivala slovenska humoristika o butalskem policaju in groznem Cefizlju.

(SE NADALJUJE)

TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI

Kanadska železarska industrija je z ozirom na svojo proizvodnjo dvanajsta na svetu in istočasno tudi med najbolj uspešnimi. Njena proizvodnja surovega jekla predstavlja približno dva odstotka svetovne proizvodnje. Naraščala je hitreje kot v drugih industrijskih državah zahodnega sveta, z izjemo Japonske in Italije. Kanadska največja železarska družba Stelco je s svojo proizvodnjo 27. na svetu. V primerjavi z nekaterimi drugimi državami kot sta Velika Britanija in Italija in državami Južne Amerike, je v Kanadi sorazmerno malo železarn v lasti države.

Iz spodnje tabele je razvidna rast proizvodnje surovega jekla v kanadskih železarnah po letu 1964:

leto	proizvodnja milij. ton
1964	8.281
1970	11.212
1971	11.040
1972	11.860
1973	13.386
1974	13.623
1975	13.025

Razlogi za uspešno rast kanadske železarske proizvodnje v letih po drugi svetovni vojni so bili štirje:

1. Ugodna splošna ekonomska situacija v državi;
2. Previdna politika rasti proizvodnje železarskih družb;
3. Pripravljenost železarske industrije za prevzemanje dolocenega tehnološkega tveganja (uvajanja proizvodnje surovega jekla v kisikovih konvertorjih in kontinuirno vlijanje):

4. Uspešna strategija financiranja investicij.

Nagel razvoj gospodarstva v petdesetih in šestdesetih letih je spodbudil železarske družbe k razširitvi svoje proizvodnje. Ta situacija je bila v popolnem nasprotju s tisto v obdobju med obema vojnoma, ko je bila rast proizvodnje zelo počasna, ker tudi ni bilo tako velikih potreb. V obdobju po drugi svetovni vojni je izredno hitro naraščala poraba železarskih izdelkov. Od železniških tračnic, preko cevi, materiala za gradbeništvo in avtomobilsko industrijo. K temu je znatno pripomogel tudi leta 1965 sklenjen sporazum med Kanado in ZDA o prodaji materiala za potrebe avtomobilске industrije in odkritje novih nahajališč nafte ter zemeljskega plina.

KANADSKA ŽELEZARSKA INDUSTRIJA MED NAJBOLJ USPEŠNIMI NA SVETU

Vendar so bile železarske družbe pri širjenju svojih proizvodnih zmogljivosti tudi v določeni meri previdne. Tako so občasna večja nihanja pri porabi železarskih izdelkov rajši krili z ustreznim uvozom, kot pa da bi takoj reagirali z gradnjo novih naprav. Takšna politika proizvodnje in nabave je bila uspešna. Nekaj težav je bilo samo v letih 1973 in 1974, ko zaradi izredne svetovne konjunktуре ni bil vedno možen uvoz,

Širjenje proizvodnih zmogljivosti je potekalo praviloma v okviru že obstoječih železarn. To je ceneje kot pa gradnja novih obratov na zelenih travnikih. Takšno politiko novogradenj so podprli tudi različni načini navpičnih integracij. S tem se je zmanjšala občutljivost železarskih družb na tržne cene lastnih izdelkov in na nabavo surovin. Poleg tega je tudi omogočila več kontrole nad aktivnostjo tiste industrije, ki uporablja železarske izdelke. Končno je tudi zavrla možnosti, da bi se inozemski prodajalci teh izdelkov lahko močneje uveljavili na kanadskem tržišču.

Važen dejavnik, ki je pripomogel k uspešnemu uveljavljanju železarske industrije, je bila tudi politika financiranja. Pri tem je bila glavna značilnost sovlaganje v razvoj premogovnikov in rudnikov železove rude. Del finančnih bremen za investicije v železarsko industrijo je prevzemala tudi kanadska vlada.

Določeni problem prihodnosti za kanadsko železarsko industrijo predstavlja premog za koksiranje katerega delno nabavljajo v ZDA. Zato izvajajo obsežne raziskave za uvedbo uporabe form koks. Druga možnost je uporaba predreduciranih peletov v električnih pečeh. Visoko kvalitetna železova ruda je v te namene v kanadskih rudnikih na razpolago.

Zadnje vprašanje je način in hitrost širjenja proizvodnih zmogljivosti. Kaže, da bo ostal tudi v bodoče prejšnji način gradnje v okviru obstoječih železarn. Izjema je družba Stelco, ki pripravlja gradnjo nove železarne v kraju Nanticoke in bo znatno dvignila kanadsko proizvodnjo surovega jekla. S tem pa obstojajo možnosti prevelikih zmogljivosti za čas gospodarske recesije. To pa bodo težave, ki jih doslej kanadska železarska industrija ni poznala.

STROJNE DELAVNICE

V sredo, 9. junija je bila izredna seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. O stališčih, ki so bila sprejeta na 9. seji izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata je govoril predsednik Tine Klinar. Zanimljivo je, da so bili navzoči informirani o tem, koliko ljudi v vsaki delavnici delajo. Stimulacijski dodatek. O robniški stimulacijski dodatki so se pravljali še sodelavci Burja, Anžič, Repa, Šifrar, Veljovski in Kopić. Ob sklepu izredne seje so navzoči ugotovili, da je bil način dodeljevanja stimulacijskega dodatka dovolj demokratičen.

MARTINARNA

Deseta seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata je bila v sredo, 16. junija. Ugotovili so, da so bili sklepi, sprejeti na prejšnji seji, izpolnjeni, naku je bil izvršni odbor osnovne organizacije sindikata seznanjen s predlogom, da bi delavci prispevali 50 % mesečnega aslužka, vodilni kadri pa 70 % za modernizacijo cest. Naloga sindikalne organizacije je, da delavcem ravnilo obrazloži namen akcije vpijanja posojila, sicer pa bodo osojili za modernizacijo cest razstavljali tudi na sestankih SDS.

V nadaljevanju seje so bili člani izvršnega odbora seznanjeni s finančnim poslovanjem in z denarnimi sredstvi, ki so namenjena za izvedbo izleta po posameznih izmedah. Določili so tudi vodje izletov in sicer za prvo izmeno Bauman, Irovat in Dragičević, za drugo izmeno Šučur in Simikič, za tretjo izmeno Brkič in Soklič, za četrto izmeno Dokl ter za peto izmeno Iman in Vidmar.

RTA SESTANEK POLITIČNEGA AKTIVA

V ponedeljek, 14. junija so imeli v obratu RTA razširjeni sestanek političnega aktiva. Na osnovi razprave je bil sprejet sklep, da bodo pričeli z pisanjem posojila za modernizacijo cest v torek, 15. junija. V časopisu Železar je treba objaviti seznam anov odbora oziroma zadolženih za izvedbo srednjeročnega plana izgradnje in modernizacije cest na območju občine in SR Slovenije. V kolikor bo dosežen presežek branih sredstev, ki se bodo koristila občini, zahtevajo, da se participacija posojil zaposlenih iz drugih bčin v matične občine. Vodjem moupavnih delovnih skupin načajo, da na sestankih obrazložijo omen vpišovanja posojila za modernizacijo cest.

VALJARNA PROFILOV ZBOR DELOVNIH LJUDI

Zbor delovnih ljudi izmen Kogoj, Markelj, Benedičič, 17. junija se je udeležil 9 sodelavcev. Razlago osnutka zakona o združenem delu so valjarni filov organizirali po izmenah, v prostem času, da bo manj ežav pri proizvodnji. Z dobro organizacijo so dosegli 100 % udeležbo delavcev. Osnutek zakona o združenem delu je obrazložil Anton Zupan, delavci pa so na postavljena praprašnja dobili ustrezne odgovore. Na sestanku izmene Markelj so kritično spregovorili o preveč strpnem odnosu do alkoholikov, ki zanemarijo družine. Zato trpijo doma otroci, na delovnem mestu pa njihovi sodelavci. Razprava je bila ostra in kritična tudi zato, ker družba ne kaznuje dovolj hudo brezdelje mladim n zdravim ljudem.

SEJA KOMISIJE ZA ŠPORTNO REKREACIJO

V torek, 22. junija, je imela seja komisija za športno rekreacijo pri izvršnem odboru sindikata Železarn. Razpravljali so o rekreaciji v kopališču Ukova in še o drugih tekočih zadevah. S predstavniki plavalnega kluba so se dogovorili, da komisija a športno rekreacijo organizira vsak torek in petek od 19. do 21. ure rekreacijo v kopališču Ukova. Raznišljajo tudi o organiziranju plavalne šole za odrasle neplavalce.

Komisija za športno rekreacijo je dobila 10.000 dinarjev za izgradnjo rim steze v Mojstrani, medtem ko odo o Trim stezi na Plavžu razpravljali pozneje.

Skupno z občinsko zvezo za telesno kulturo bodo organizirali akcijo vsi na kolo za zdravo telo. Akcijo odo izvedli v soboto, 3. julija, v Žirovnici. Istega dne bo v Žirovnici udi turnir v odbojki, ki se ga udeležijo kipa Železarn. Ob sklepu seje je komisija obravnavala pritožbo RTA proti profilarni v tekmovalstvu balijarjev. Ekipo iz profilarne so diskvalificirali zaradi nastopa registrirane tekmovalca. Referentu za rekreacijo so naročili, da se pozanima glede nakupa vstopnic s popustom za delavce Železarn v kopališču Ukova.

STROJNO VZDRŽEVANJE

V torek, 22. junija, je bila razširjena seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Dnevni red je obsegal šest točk. Šef vzdrževanja je navzoče seznanil s položajem glede nove organiziranosti TOZD. V TOZD VET so priprave bolj intenzivne, ker imajo tudi več težav zaradi razdrobljenosti obratov. Imeli naj bi tri TOZD in sicer: TOZD področno vzdrževanje, TOZD remontne delavnice in TOZD strojne delavnice. Osnovna shema organiziranosti je že pripravljena in dopolnjena. Normirali so delovna mesta, ki so v izmenah in so jo posredovali SEO.

Stane Torkar je v razpravi povedal, da bi sindikalno organizacijo žele lahko reorganizirali, vendar je prisotno še vprašanje delitve finančnih sredstev, oddihov, itd. Zato naj bi počakali novih TOZD in reorganizirali sindikalno organizacijo, predvidoma v mesecu oktobru.

V nadaljevanju razširjene seje je šef vzdrževanja povedal, da so prejeli predlog za prekatégorizacijo. Zatem je tekla beseda o prekatégorizaciji, s katero so v obratu strojnega vzdrževanja povišali za eno grupo navzgor vsem od 6. do 14. kategorizacije. Tov. Faletič je povedal, da so na sindikalnih sestankih večkrat postavili zahtevo za boljše startne osnove kvalificiranih delavcev in povišanje skupin za struganje.

V tretji točki dnevnega reda je bil v razpravi akcijski program, ki ga je treba izvajati glede na sedanje stanje v Železarni. Tako bodo tudi na strojnem vzdrževanju prispevali delež k ublažitvi posledic tržnih gibanj. Naloge so lahko dosegljive, vendar bodo uspešne le v primeru, če bodo začeli s takojšnjim izpolnjevanjem programa. Akcijski program predvideva predajo dela dežurnih v posameznih obratih na delovnih mestih. Nadure je treba zmanjšati na najmanjšo možno mero. Bistveno je treba zmanjšati porabo rezervnih delov, vendar ne na račun zastojev. Še bolj bodo pazili na pravilno porabo raznih materialov in orodja. Zmanjšati je treba zastoj, še posebej na napravah, kjer so zagotovljene naložbe. Zagotovili naj bi večjo varnost pri delu in zmanjšali roke pripravljalnih del pri neposrednih delavcih.

Strinjali so se s predlogom za ustanovitev kluba samoupravljalcev, medtem ko se bodo o finančiranju dogovarjali posebej.

Precej pozornosti so posvetili akciji za vpis posojila za modernizacijo cest. Dogovorjeno je, da bodo na strojnem vzdrževanju vpisovali posojilo v oddelkih kjer so zaposleni njihovi delavci.

Imenovana je bila tričlanska komisija v sestavi Janez Faletič, Janez Smolej in Rudi Šapek, ki bo pripravila predlog odlikovanj.

Ob sklepu seje so obravnavali še vprašanje kadrov. Na vprašanje je odgovoril šef vzdrževanja Franc Brelih in se strinjal z ugotovitvijo, da bodo imeli največ problemov glede kadrov za novo hladno valjarno na strojnem vzdrževanju in v strojnih delavnicah. Na to problematiko so pristojne organe že opozorili, sicer pa pričakujejo, da bodo nekaj kadrov dobili iz poklicnih šol in med povratniki iz JLA. Na seji so ugotovili, da bo treba sodelavcu Edvardu Krapežu, ki je zaposlen v SV HVŽ, zaradi okvare na očeh poiskati drugo ustrezno delovno mesto. Izvršni odbor osnovne organizacije sindikata se strinja z dodelitvijo denarne pomoči Alojzu Školcu, ker so njegovi starši utrpeli ob nedavnem potresu materialno škodo.

Železarski globus

BRAZILIJA

Železarska družba Siderurgica Mences Junior si prizadeva povečati letno proizvodnjo. Zato bo v bližnji prihodnosti investirala 20 milij. dolarjev. S tem denarjem bodo v kraju Jiz de Fora v zvezni državi Minas Gerais gradili železarno. Njena letna proizvodna zmogljivost bo dva milijona ton surovega jekla.

JAPONSKA

Največjo napravo za kontinuirno vlivanje na svetu bodo zgradili v železarni Ogishima, ki pripada železarski družbi Nippon Kokan. Proizvajala bo blume dimenzije 400 x 560 milimetrov in jih bodo uporabljali za proizvodnjo brezšivnih cevi velikih dimenzij.

O ODDIHU IN REKREACIJI DELAVCEV

Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije je na seji, 31. maja 1976 obravnaval vprašanja s področja oddiha in rekreacije delavcev in sprejel naslednje sklepe:

Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije ugotavlja, da športna rekreacija in oddih pomenita večje in bogatejše možnosti delovnega človeka in občana za človeka dostojno, zdravo in kulturno izrabo prostega časa ter možnosti za bogatitev samega sebe, razvoj in oblikovanje svoje osebnosti, za zdravo in zadovoljno življenje. S tem, ko prispevata k zdravju, delovni razvitosti, sproščenosti in ustvarjalnosti, telesni in duševni uravnovešenosti, pomenita tudi velik prispevek v naporih za višjo produktivnost dela, k večjim družbenim rezultatom združenega dela in k večji obrambi in samoohranbi sposobnosti delovnih ljudi in občanov.

Zveza sindikatov je še posebej zainteresirana za razvoj rekreacije in oddiha tudi zavoljo tega, ker dobro organizirana in usmerjena dejavnost športne rekreacije in oddiha delovnih ljudi vnaša socialne korektive in sicer, izredno občutljivo področje družbenoekonomskih odnosov pri izbiri prostega časa, in zato, ker mora biti dejavnost športne rekreacije in oddiha pretekana z vzgojnimi in družbenopolitičnimi silnicami za mobilizacijo delovnih ljudi, za razvijanje samoupravne zavesti, tvarištva, utrjevanja NOV, posebej bratstva in enotnosti itd.

2.

Na področju telesne kulture in rekreacije so sindikati dosegli zavidljive uspehe, zlasti v množični udeležbi delavcev v programih športne rekreacije.

Ne glede na to pa je potrebna v prihodnje še večja aktivnost osnovnih organizacij in organov sindikatov za še številnejše vključevanje delavcev v športno rekreacijo, še zlasti v množične in raznovrstne netekmovalne oblike, rekreacije v temeljnih organizacijah združenega dela in v delovnih organizacijah, za pritegnitev večjega števila delavcev in članov njihovih družin, ki se dosedaj še niso rekreirali ter za pritegnitev večjega števila delavk.

Občinske delavske igre in republiške igre delavcev posameznih panog morajo biti odraz množičnosti in organiziranosti tako, da se lahko udeležujejo tekmovalne oblike, rekreacije v temeljnih organizacijah združenega dela oziroma sindikalne organizacije, ki v svojem okviru organizirajo celoletne aktivnosti rekreacije delavcev. Republiške delavske igre naj bodo vsebinsko in organizacijsko racionalno zasnovane in tudi sicer usklajene s politiko sindikatov Slovenije o racionalnem gospodarjenju s sredstvi. Prerastajo naj v širše politične manifestacije delavcev posameznih sindikatov ali panog in razširjajo programe srečanj delavcev.

Nadaljevati je potrebno in še pospeševati izobraževanje poklicnih in amaterskih organizatorjev rekreacije v temeljnih organizacijah združenega dela ter se družbenopolitično mobilizirati, da bodo delavci v združenem delu odpirali delovna mesta organizatorjev rekreacije in zaposlovali nove strokovnjake.

S telesnokulturnimi skupnostmi in zvezami za telesno kulturo v občinah in na ravni republike morajo sindikati tudi v prihodnje sodelovati in doseči trajnejši in celovit dogovor o skupnem delu pri programiranju, organiziranju in financiranju telesne kulture in športne rekreacije delavcev. Pri tem je potrebno, upoštevati mesto in vlogo sindikatov pri zadovoljevanju telesnokulturnih in športno rekreativnih zahtev delavcev, izhajati iz naslednjega:

— sindikati morajo z družbenopolitično mobilizacijo delavcev v združenem delu doseči, da bodo v telesnokulturnih skupnostih sprejeti taki razvojni projekti in taki programi, ki bodo čimprej omogočali športno rekreacijo vsem delavcem in ki bodo vključevali sedanje »sindikalne« dejavnosti in programe ter jih razvijali in bogatili;

— sindikati morajo z osveščanjem in družbenopolitično mobilizacijo doseči, da se bodo delavci množično vključevali v telesno kulturo in v športno rekreacijo;

— sindikati morajo podpirati sofinanciranje takih programov rekreacije in telesne kulture delavcev oziroma takih specifičnih stroškov v teh programih, ki zadevajo dejavnost sindikalnih organizacij, ki pomenijo določen in specifičen interes sindikatov in ki so zunaj dogovorjene aktivnosti telesnokulturnih skupnosti oziroma telesnokulturnih organizacij.

3.

Navzlic določenim uspehom pri povečevanju možnosti za letni oddih delovnih ljudi in občanov republiški svet Zveze sindikatov Slovenije ocenjuje, da v minulem obdobju na tem področju nismo naredili dovolj.

Zavoljo neupoštevanja stališč in sklepov republiških in zveznega kon-

gresa sindikatov kot tudi zavoljo premalo načrtne aktivnosti določene dela osnovnih organizacij in vodstev sindikatov ter zveze sindikatov, so v nekaterih občinah in letoviščarskih krajih v Sloveniji in Jugoslaviji sprejeli urbanistične načrte in programe razvoja turističnega gospodarstva, ki zavirajo razvoj delavskega turizma in ga izrivajo s svojih področij.

Sindikati Slovenije podpirajo vse oblike združevanja interesov in sredstev, ki povečujejo možnosti za letovanje delovnih ljudi in občanov. Tako podpirajo združevanja sredstev drugih temeljnih organizacij združenega dela s temeljnimi organizacijami združenega dela s področja turizma in gostinstva z namenom, da povečujemo počitniške zmogljivosti in tako ustvarjamo boljše možnosti za letovanje delovnih ljudi v teh objektih. Nujno je srednjeročno povezovanje in sklepanje poslovnih aranžmajev s turističnimi in gostinskimi organizacijami, nujni pa so tudi ukrepi za razvijanje, modernizacijo in povečevanje zmogljivosti počitniških domov.

Počitniški domovi in počitniška naselja imajo v celoti v turistični ponudbi za letovanje delovnih ljudi posebno mesto. So del sredstev skupne porabe delavcev in zaradi posebnih pogojev gospodarjenja in posebnih interesov pomenijo pomembno osnovo za organizirano in ceneno letovanje delavcev in občanov.

Zato republiški svet Zveze sindikatov Slovenije poziva vse osnovne organizacije in organe sindikatov in Zveze sindikatov Slovenije na vseh ravneh organiziranosti, da v postopku oblikovanja in sprejemanja srednjeročnih dokumentov razvoja temeljnih organizacij združenega dela, delovnih organizacij, krajevnih interesnih in družbenopolitičnih skupnosti vplivajo na to, da bodo v teh dokumentih opredeljeni cilji in ukrepi za zagotovitev potreb delovnih ljudi po rekreaciji in oddihu ter da v tem smislu ukrepajo tudi tam, kjer urbanistični načrti in drugi dokumenti ne omogočajo uresničitve zahtev delavcev.

Pri izločanju in oblikovanju sredstev za regres so dosegli sindikati velik uspeh, čeprav regres v mnogih okoljih nima še povsem svoje vloge. Zato je treba dosledno upoštevati opredelitev in sklepe 8. kongresa sindikatov Slovenije in pri delitvi regresov uveljaviti taka merila in osnove, da bodo sredstva regressa resnično prispevala k večji možnosti delovnih ljudi za organizirano in usmerjen oddih. Sindikati moramo okrepiti aktivnost tudi v usmerjanju teh sredstev v povečevanju počitniških zmogljivosti, regresiranje cen oskrbnega dne, itd.

Sindikati Slovenije se morajo tudi zavzete vključiti v program družbene akcije sindikatov Jugoslavije za ustanavljanje samoupravnih interesnih skupnosti za oddih delavcev, ki je bil sprejet na predsedstvu Zveze sindikatov Jugoslavije v aprilu 1976. leta in s tem doseči, da bo reševanje problematike oddiha in rekreacije potekalo na samoupravni osnovi, celoviteje ter usklajeno.

4.

Republiški svet Zveze sindikatov poziva vse osnovne organizacije in organe sindikatov in zveze sindikatov na vseh ravneh organiziranosti, da preuče razmere v svojem okolju ter sprejmejo program aktivnosti za pospeševanje rekreacije in oddiha delavcev. Pri tem naj poskrbe za dosledno in učinkovito uresničevanje sklepov 8. kongresa ZSS ter resolucije 7. kongresa ZSJ o nalogah sindikatov na področju oddiha in rekreacije delavcev.

5.

Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije nalaga predsedstvu repub-

liškega sveta ZSS, da da pobudo, da bi na medrepubliški oziroma zvezni ravni preučili problematiko urbanistične in razvojne politike letoviščarskih krajev glede na posledice, ki jih ima le-ta na obstoj in razvoj počitniških domov in počitniških naselij.

Izvršni odbor predsedstva republiškega sveta ZSS naj v pristojnih samoupravnih in upravnih organih začne postopek za oprostitev plačevanja prispevkov iz sredstev za regresiranje oddiha.

Sektor RS ZSS za telesno kulturo in rekreacijo naj:

— do konca junija 1976. leta pripravi gradivo — izhodišča za oblikovanje samoupravnih interesnih skupnosti za oddih delavcev;

— do septembra 1976. leta pripravi teze za družbene dogovore o sodelovanju med občinskimi sveti ZSS, telesnokulturnimi skupnostmi in zvezami za telesno kulturo pri programiranju, izvajanju in financiranju rekreacije delavcev.

— v času do oblikovanja osnutka sindikalne liste 1977 pripravi osnutek besedila določb, ki urejajo oblikovanje in delitev regressa za oddih; — da pobudo, da pristojni strokovni in upravni organi v republiki izpopolnijo metodologijo zbiranja in obdelave podatkov o oddihu in rekreaciji delavcev;

— sodeluje s pristojnimi izobraževalnimi centri pri usposabljanju organizatorjev rekreacije v organizacijah združenega dela, da bi v tečajje vključili čimveč organizatorjev rekreacije.

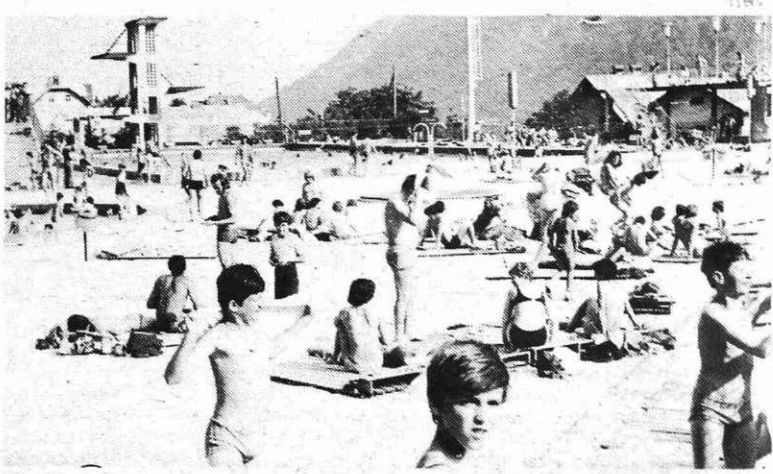
Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije priporoča:

— republiškem odboru Sindikata delavcev vzgoje in izobraževanja Slovenije, naj preuči problematiko šolskih počitnic glede na možnosti, ki jih nudi ustreznejši razpored šolskih počitnic pri podaljševanju letne in zimске počitniške sezone, ter predlaga pristojnim samoupravnim in upravnim organom izhodišča za iskanje konkretnih rešitev;

— republiškem odboru Sindikata delavcev gostinstva in turizma Slovenije, naj se s konkretnimi pobudami zavzame za to, da bodo delavci v tej gospodarski panogi pripravili konkretna izhodišča in predloge srednjeročnega in dolgoročnega sodelovanja pri združevanju sredstev in poslovnem sodelovanju, upoštevajo temeljne interese delovnih ljudi, to je ceneno oddih in raznovrstno turistično ponudbo.

RAZSTAVA POHIŠTVA V NOVI STOLPNICI NA PLAVŽU

V dneh od 3. do 12. julija bo trgovska organizacija ZARJA — TOZD MANUFATURA, pripravila v novi stolpnici S-3 na Plavžu (za Čufarjem) razstavo in prodajo pohištva s sodelovanjem znanih proizvajalcev pohištva: MEBLO, MARLES, ALPES, BREST in drugi. Pri nakupu bodo občani lahko koristili 10 odstotni popust, pohištvo pa jim bo brezplačno dostavljeno na dom in brezplačno montirano, razen tega pa bodo lahko koristili potrošniško posojilo do višine 30.000,00 din z deset odstotnim pologom. Interesenti za nakup bodo lahko koristili nasvete arhitektov tovarn, 8. in 9. julija pa bo poseben dan MEBLA, ko bo oblikovalec tega podjetja svetoval najboljšo opremo za posamezno stanovanje. Razstava bo odprta vsak dan od 9. do 19. ure.

Toplo vreme in počitnice se čutijo tudi v kopališču na Ukovi, ki je še posebno v popoldanskih urah polno kopalcev

— ZELEZARNA JESENICE
— ZELEZARNA RAVNE
— ZELEZARNA ŠTORE
VERIGA LESCE
PLAMEN KROPA
TOVIL LJUBLJANA
ŽIČNA CEJLE
METALURŠKI INŠTITUT LJUBLJANA
DSSS SZ
— PREDSTAVNIKI SOZD SZ:
— predsednik DS SZ
— predsednik KO sind. SZ
— gen. direktor SZ

Podpisani so na podlagi soglasij delavcev TOZD, DSSS ter DO
podpisani od pooblaščenih predstavnikov DO in DSSS SZ:

Podpisani predstavnik
OZD

Podpisani predstavnik
sind. konf. OZD

ŽELJAZARNA JESENICE

42. člen
Določila tega sporazuma začnejo veljati z dnem podpisa vseh pooblaščenih predstavnikov in prenehajo veljati z 31. 12. 1980.
V času veljavnosti sporazuma ni mogoče enostransko spremenjati obveznosti po tem sporazumu.
Podpisniki se zavazujejo, da bodo najmanj dva meseca pred potekom veljavnosti tega sporazuma sklenili nov samoupravi sporazum o temeljnih srednjeročnega načrta proizvodnje in razvoja Slo-
venskih železarn za obdobje 1981 do 1985.

DS SZ opraviča v zvezi z uredničevanjem tega sporazuma pred-
vsem naslednje naloge:

- nadzira izvajanje tistih določil, ki se nanašajo na druž-
benoekonomske cilje in predmet tega sporazuma
- spremlja izvajanje medsebojnih obveznosti podpisnikov
- spremlja uporabo in uspešnost naložb združbenih sredstev
- predlaga pristojnim zveznim oz. republiškim organi-
smem ukrepe, ki naj zagotovijo uredništev sporazuma
- na osnovi zahtev podpisnikov izvede postopek za spremem-
bo in dopolnila tega sporazuma
- obravnava druga vprašanja, ki so v skupnem interesu pod-
pisnikov sporazuma.

40. člen
Ta samoupravni sporazum je podlaga za sklepanje posebnih samoupravnih sporazumov po 14. in 18. členu sporazuma z zunanjimi OZD za oskrbovanje in za plasma izdelkov SZ. Te sporazume pripravi DSSS SZ tako, da bi do 31. 12. 1976 lahko bili sklenjeni.

Podpisniki se obvezujejo vsa morebitne spore pri izvažanju spoznava prvenstveno rešiti sporazumno. Kolikor to ne uspe, rešuje spor arbitraž, skladno s samopravilnim sporazumom o združevanju OZD v SZ.

39. 68

v 117. paragrafu:	
— lastna sredstva	1.122
— krediti poslovnih bank	613
— inozemski krediti	454
skupno	2.189

Lastna in združena sredstva so skupen delež delovnih organizacij, inozemskih sovlaganj, združenih sredstev SŽ, prenešenih republiških sredstev na TOZD na poslovne skupnosti za jeklo in udeležba drugih OZD. Vse naložbe iz združenih sredstev se vršijo na dohodkovni osnovi.

9. člen

Za vse naložbe v osnovna sredstva, ki za 114. panogo presegajo 15 milijonov din, za 117. panogo 5 milijonov din in za raziskovalno opremo, katere nabavna vrednost presega 1 milijon din, morajo DO obvezno izvršiti medsebojno usklajevanje, delavski svet SŽ pa doseženo uskladitev potrditi. Usklajevalni postopek investicijskega programa izvede posebna strokovna komisija, ki jo imenuje generalni direktor SŽ.

Soglasje samoupravnega organa SŽ je pogoj za pridobivanje investicijskih sredstev iz združenih sredstev v interni banki SŽ in za podporo pri pridobivanju dodatnih kreditov v poslovnih bankah.

Način združevanja sredstev in kriteriji za udeležbo SŽ pri naložbah so zajeti v 27. členu sporazuma.

10. člen

Uspešna, kreativno prisotna raziskovalno-inovacijska dejavnost od surovin do končnih izdelkov je pogoj izvrševanja načrtovane proizvodnje, produktivnosti dela in akumulativnosti poslovanja. Zaradi učinkovitosti dela, podružabljanja rezultatov in optimizacije aplikacije dosežkov se v SZ raziskovalna-inovacijska ustvarjalnost združuje v integralno celovitost.

Raziskovalno- inovacijsko dejavnost v SŽ usmerja poseben strokovni organ s petletnim in letnimi programi dela, v katerih mora posebno vlogo odigrati osrednja raziskovalna institucija SŽ — Metalurški inštitut. DO se obvezujejo, da bodo zagotovile pogoje za uspešno raziskovalno inovacijsko dejavnosti.

Enotno se mora vzdrževati tudi stike z zunanjimi raziskovalnimi inštituti in skrbeti za prenos znanja v DO SŽ.

11. člen

Realizacija načrtovane proizvodnje in razvoja je pogojena tudi s kreativno prisotnostjo konstrukterjev strojev in naprav ter izdelkov, v katerih so vgrajena jekla SŽ. V petletnem obdobju od 1976 do 1980 je zato potrebno pridobiti inženiring biro SŽ, ki bo osrednja tehnična institucija, katera bo združevala v enotno integracijsko celoto vse konstrukcijske oddelke delovnih organizacij SŽ. Osnovna naloga inženiring biroja bo vlaganje umskih dosežkov v izdelke iz jekel SŽ, tako znotraj SOZD SŽ kot razvijanje proizvodnih programov v poslovni skupnosti izdelave in predelave jekla ter v drugih OZD.

IV. OSKRBOVANJE PROIZVODNJE

12. člen

Za realizacijo načrtovane proizvodnje bodo SŽ leta 1980 potrebovale naslednje osnovne surovine, reprodukcijski material in energijo:

(✓ 000 ton)

1980

1975 skupaj iz uvoza

— železova ruda	368	420	180
— železova goba	—	80	80
— grodelj	274	270	—
— jekleni odpadek	603	760	300
— ferolegura	25	38	4
— grafitne elektrode	3	5	5
— polizdelki	80	134	30
— ognjevdržni material	40	56	6
— tekoča energija (mazut)	156	160	—
— plinska energija (butan)	34	45	—
— koks	172	191	16
— premog	14	6	—
— električna energija (v GWh)	674	880	—

Ko bo zgrajeno plinsko omrežje, se bo butan kompenziral z naravnim plinom.

Dinamika porabe surovin, reprodukcijskega materiala in energije se odreja z letnimi gospodarskimi načrti.

13. člen

V Slovenskih železarnah se pogoji oskrbovanja s surovinami za proizvodnjo grodla in surovega jekla izenčujejo. Z enotnim nastopom na tržišču, skupnimi nakupi in delitvijo posameznih virov na podlagi načrta potreb morajo biti cene vložka za enake kvalitete rude, koksa, jeklenih odpadkov, ferrozlitin, grodla in železove goba v nabavi izenačene.

14. člen

DO SŽ se z energijo, osnovnimi surovinami in reprodukcijskim materialom oskrbujejo enotno. Z glavnimi domačimi dobavitelji:

- električne, trdne, tekoče in plinske energije,
- rude, grodlja, jeklenega odpadka, polizdelkov, ferolegur,

elektrod in ognjevarniškega materiala

DO SZ se obvezujejo, da bodo skupno nastopale tudi pri uvozu surovin in reprodukcijekega materiala ter vodile politiko dolgoročnih kupnoprodajnih pogodb. Nabave v tujini je treba koristiti tudi za prodajo izdelkov in obratno.

15. člen

Podpisniki se obvezujejo, da bodo za zagotovitev kvalitetnega vložka za proizvodnjo surovega jekla:

— po že vpeljeni metodi namensko združevali sredstva v poseben sklad za skupno sortiranje in mehanizirano pripravljanje jeklenih odpadkov. Ta obveznost sledi iz že sklenjenega samoupravnega sporazuma med Dinom, Surovino, Obnovo in Slovenskimi železarnami

— sodelovale pri izgradnji zmogljivosti, za proizvodnjo železove gobe. Potrebna sredstva se bodo črpala iz namensko združenih sredstev po členu 26. tega sporazuma.

OBRAZLOŽITEV SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA

Predlog samoupravnega sporazuma o temeljih srednjeročnega načrta proizvodnje in razvoja Slovenskih železarn za obdobje 1976 do 1980 je dokument petletnega usmerjanja gospodarjenja, ki ga v končno verifikacijo delavcem organizacij združenega dela daje upravni svet SZ. Ta predlog sporazuma je plod široke razprave po delovnih organizacijah in organih samoupravljanja SZ, usklajevanja z zveznim dogovorom o razvoju črne metalurgije, dogovora o temeljih družbenega plana SR Slovenije in usklajevanja vnotraj sestavljene organizacije združenega dela.

V primerjavi z osnutkom, ki je izšel kot priloga Železarja, glasila železarne Jesenice, dne 29. aprila 1976, se predlog razlikuje v predvidenih investicijskih naložbah, kvantifikaciji proizvodnje in v številu določil. Predlog sporazuma je popolnejši dokument, ki poleg načrtovane proizvodnje bolje zajema tudi vzajemnost, združevanje sredstev in dela in aktivnosti, katere pogojujejo realizacijo načrtovane proizvodnje. Pomembno mesto v predlogu so dobili raziskovalno inovacijska dejavnost, inženiring, delitev dohodka, izobraževanje ter stanovanjska izgradnja.

Že v obrazložitvi osnutka sporazuma je bilo predvideno, da bo prišlo do spremembe, ko bo razvoj Slovenskih železarn usklajen zlasti s predlogom dogovora o temeljih družbenega plana SR Slovenije. Iz osnutka družbenega plana SR Slovenije lahko ugotovimo, da je naš sporazum o planu sedaj v celoti usklajen, tako s predvidenim obsegom investicijskih naložb kot z načrtovano proizvodnjo, z republiškim dokumentom. Še več, s predlogom posebnega samoupravnega sporazuma je pri elektro gospodarstvu zagotovljena energija, ki pogojuje načrtovano povečanje in strukturalno izboljševanje proizvodnje surovega jekla.

Predlog sporazuma predvideva, da bo SOZD Slovenske železarne leta 1980 dosegla milijon ton surovega jekla, 850.000 ton blagovne proizvodnje, 1.280 milij. din prihodka od prodaje izdelkov in od tega 105 milijonov dolarjev izvoza. To pomeni, da bomo v primerjavi z letom 1975 v jeklu napredovali za 25 %, v blagovni proizvodnji za 30 %, v prodaji za 73 % in v izvozu za 170 %. Za dosego tega srednjeročnega cilja se predvideva okrog 6.700 milij. din naložb v osnovna in obratna sredstva.

Razumljivo je, da tako obsežno investiranje, ki mu je treba pristeti še naložbe v stanovanjsko izgradnjo in druge objekte družbene ravni dodatno milijardo dinarjev ni mogoče izpeljati brez dodatnih zunanjih, domačih in tujih sredstev. Ni realno računati, da bodo samo drugi združevali sredstva za razvoj proizvodnih zmogljivosti slovenskega železarstva, če bi se sami poskusili temu izogniti. Najprej moramo sami z združevanjem sredstev dokazati ekonomsko upravičenost gradnje posameznih objektov srednjeročnega načrta, da bi v to verovali tudi tisti, ki bodo svoja sredstva združevali preko poslovnih bank ali neposredno za objekte SZ.

8. člen
Posamezne delovne organizacije bodo po obsegu in strukturi za širjenje materialne osnove imele naslednje naložbe:

OSNOVNA SREDSTVA

D O

last. sred. % kred. % tuj. % kred. % sk. %

panoga sred. % kred. % tuj. % kred. % sk. %

114 633 46 354 26 393 28 1.380 73

117 279 46 159 26 174 28 612 24

912 46 513 26 567 28 1.992 73

114 408 40 271 27 341 33 1.020 91

117 246 49 155 31 103 20 504 74

654 43 426 28 444 29 1.524 84

114 222 44 128 26 150 30 500 68

117 326 58 71 13 165 29 562 69

548 52 199 18 315 30 1.062 69

117 108 49 24 11 87 40 219 78

117 46 46 21 21 33 33 100 87

117 44 70 — — 19 30 63 80

117 50 47 24 23 32 30 106 76

23 100 — — — — — — 23 100

2.385 47 1.207 24 1.497 29 5.089 76

skupaj SZ

— Metalurški inst.

— Žična Celje

— Tovil Ljubljana

— Plamen Kropa

— Veriga Lesce

skupaj

— Zel. Ravne

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj

— Zel. Store

skupaj

— Zel. Jesenice

skupaj

— Zel. Ravne

skupaj SZ	1.609	5.089	6.698
— Metalurški inštitut	23	23	23
— Zlata Celje	106	106	136
— Tovil Ljubljana	63	63	79
— Plamen Kropa	15	100	115
— Veriga Lesce	60	219	279

D O	osnovna sredstva	obratna sredstva	skupaj
— v mio din			

skupaj	1.062	482	1.544
— Zlata Celje	117	562	679
— Tovil Ljubljana	114	500	614
— Plamen Kropa	117	504	621
— Veriga Lesce	114	1.020	1.134
— Zlata Celje	117	1.992	2.109
— Tovil Ljubljana	114	719	833
— Plamen Kropa	117	612	729
— Veriga Lesce	114	507	621

D O	osnovna sredstva	obratna sredstva	skupaj
— v mio din			

skupaj	6.698	100,0
— obratna sredstva	1.609	24,0
— raziskave	23	0,4
— 117. panoga	2.166	32,3
— primarno predelavo	1.372	20,5
— ekstraktivni del	1.528	22,8

7. člen
Za dosego načrtovane proizvodnje bodo za gradnjo in rekonstrukcijo zmogljivosti ter obratna sredstva po stalnih cenah iz leta 1975 potrebna naslednja petletna vlaganja v:

skupaj SZ	7.165	12.381	173
— Metalurški inštitut Ljubljana	16	23	143
— Zlata Celje	173	251	145
— Tovil Ljubljana	79	111	140
— Plamen Kropa	145	200	138
— Veriga Lesce	324	463	143
— Zlata Celje	1.219	3.173	260
— Tovil Ljubljana	1.902	2.710	142
— Plamen Kropa	3.307	5.450	165

5. člen
Prihodek od prodaje po stalnih cenah iz leta 1975 bo po posameznih delovnih organizacijah naslednji:

skupaj	1975	1980	indeks
— Zlata Celje	1.902	2.710	142
— Tovil Ljubljana	3.307	5.450	165
— Plamen Kropa	1.219	3.173	260
— Veriga Lesce	145	200	138
— Zlata Celje	79	111	140
— Tovil Ljubljana	173	251	145
— Metalurški inštitut Ljubljana	16	23	143

Predlog sporazuma o srednjeročnem načrtu SZ vsebuje opredelitve republiškega družbenega plana, povečanje in strukturalno izboljšanje proizvodnje, povečanje produktivnosti dela, zniževanje zunanje-trgovinskega primanjkljaja. Vsebuje pa tudi duh zakona o združenem delu s predvidenim združevanjem dela in sredstev, transformacijo kreditnih v dohodkovne odnose in v vgrajenjem dohodkovne soodvisnosti v notranji blagovni promet.

Predloženi sporazum o proizvodnji in razvoju Slovenskih železarn pomeni optimizem in vero v moč našega socialističnega samoupravljanja. Prepričani smo, da bodo delavci samoupravni sporazum o temeljih načrta proizvodnje in razvoja Slovenskih železarn za obdobje 1976 do 1980 sprejeli. Še konkretniji srednjeročni načrti delovnih organizacij, dodatni pravilniki in predvideni samoupravni sporazumi z dobavitelji energije, surovin ter reprodukcijskega materiala in porabniki bodo porok, da bomo načrtovani razvoj tudi uresničili. Pomemben dokument bo samoupravni sporazum o temeljih načrta razvoja, ki ga v smislu osnutka družbenega plana SR Slovenije moramo skleniti člani poslovne skupnosti izdelave in predelave jekla.

Sporazum o petletnem planu je dokaz prilagoditve Slovenskih železarn novemu sistemu o družbenem planiranju in obveza za izpeljavo široke razvojne akcije. Zato je njegov sprejem naš in širši družbeni interes.

PREDLOG 25. 6. 1976

Na podlagi določil ustave SFRJ in ustave SRS, zakona o temeljih sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije (Uradni list SFRJ št. 6/76) ter na podlagi samoupravnega sporazuma o združevanju OZD v Slovenske železarne Ljubljana, n. sub. o., sprejemajo delavci združenih TOZD in delovnih skupnosti skupnih služb

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O TEMELJIH SREDNJEROČNEGA NAČRTA PROIZVODNJE TER RAZVOJA SLOVENSkih ŽELEZARN LJUBLJANA, n. sub. o., ZA OBDOBJE 1976 — 1980

1. UVOD

1. člen

Proizvodnja in predelava jekla sta temelja gospodarske aktivnosti, samostojnosti in obrambne sposobnosti, zato sta za vsako nacionalno ekonomijo posebno pomembna. Tradicija, delovna sposobnost, proizvodne zmogljivosti in bližina energetskega virov ter razvite porabe jekla dajejo Slovenskim železarnam ugodne pogoje za uspešno poslovanje in za nov razvoj v prihodnosti. Optimalna poraba lastne neto akumulacije in uspešno oplemenjevanje sredstev za naložbe v osnovna ter obratna sredstva bosta dosegli le v taki dohodkovni soodvisnosti, ki bo celotno SOZD povezala v enoten organizem.

21. člen
V petletnem obdobju 1976 do 1980 bodo DO medsebojno spodbujale izvoz in z enakomernim razdeljevanjem izvoznih bremen dajale prednost izdelkom, ki na zunanji trg prihajajo iz proizvodnje, ki je delom dosežajo v večstopenjski predelavi svoje proizvodnje pri drugih delovnih organizacijah SZ.

22. člen
Svoji delež izvoza in regionalno usmeritev delovne organizacije lahko dosežejo:

skupaj SZ	1975	1980	indeks
— Zlata Celje	10,3	34,4	334
— Tovil Ljubljana	6,5	24,2	372
— Plamen Kropa	4,0	5,2	130
— Veriga Lesce	4,5	6,6	147
— Zlata Celje	11,5	25,0	217
— Tovil Ljubljana	0,2	0,8	400
— Plamen Kropa	0,7	2,4	141
— Veriga Lesce	38,7	98,6	255

Po srednjeročnih načrtih bo izvoz za leto 1980 razdeljen takole:

skupaj SZ	1975	1980	indeks
— Zlata Celje	10,3	34,4	334
— Tovil Ljubljana	6,5	24,2	372
— Plamen Kropa	4,0	5,2	130
— Veriga Lesce	4,5	6,6	147
— Zlata Celje	11,5	25,0	217
— Tovil Ljubljana	0,2	0,8	400
— Plamen Kropa	0,7	2,4	141
— Veriga Lesce	38,7	98,6	255

20. člen
Izvoz je poslovno, ekonomsko in družbeno pomembno področje za prodajo izdelkov. Poslovna politika izvoza v SZ je namenjena zniževanju zunanjetrgovinskega primanjkljaja, specializaciji, prodaji izdelkov, ki doma nimajo tržišča, in proizvodnji, katere se uspešno plasira v inozemstvo. Politika izvoza bo stalno usklajena s predpisi in splošnimi ekonomskimi ukrepi.

28. člen
Podpisniki se obvezujejo oblikovati merila, po katerih se objektivno ugotavlja tisti del dohodka, ki ga posamezne TOZD pridobivajo na račun izjemnih pogojev poslovanja. Obenem se obvezujejo, da bodo poleg sredstev iz prejšnjega člena na ravni SOZD SZ združevali tudi 30% dohodka, pridobljenega na ravni izjemnih pogojev poslovanja.

29. člen
Investicijski projekti se v SZ razvrščajo po pomembnosti, pri čemer imajo prednost investicije, ki so že v teku in jim je istočasno priznan širši družbeni pomen. Ostali kriteriji za prednostno razvrščanje pa so:

- skladnost investicije z dogovorom o razvoju črne metalurgije Jugoslavije in družbenim planom SR Slovenije posebno za proizvodnjo surovega jekla
- izvozna naravnost investicije
- pokrivanje deficitarnosti na domačem trgu
- zmogljivosti za potrebe JLA
- donosnost naložb.

IX. ZAPOSLOVANJE IN KADROVANJE

30. člen
Podpisniki soglašajo, da je potrebno za dosego ciljev tega sporazuma povečati zaposlenost v SZ iz leta 1975 do leta 1980 največ z letno stopnjo 2%.

Poprečno število zaposlenih se bo povečalo od 16.455 leta 1975 na 18.200 leta 1980 ali za 10,6%.

31. člen
Poleg povečanja števila se bo izboljševala tudi struktura zaposlenih. Z višjo stopnjo bo rastlo število strokovnih kadrov. Sprememba bo naslednja:

zaposleni	leta 1975	leta 1980	indeks 1980/75
— s poklicno šolo	4.680	6.000	128
— s srednjo šolo	1.580	1.980	125
— z višjo šolo	345	480	140
— z visoko šolo	280	425	152

Za dosego zastavljenih ciljev SZ bodo podpisniki zagotovili potrebno mobilnost kadra na relaciji med DO in DO ter DSSS SZ, kar bo utrdilo medsebojne vezi.

Poslovodni in vodilni delavci v vseh OZD SZ oz. DSSS SZ se izbirajo na podlagi skupaj sprejetih meril.

32. člen
Izobraževanje metalurških in drugih kadrov, specifičnih za panogo oz. SZ, se bo izvajalo preko posebne izobraževalne skupnosti za metalurgijo Slovenije.

V količini blagovne proizvodnje niso odstopale medsebojne dobave, kar pomeni, da bodo SZ neposredno tržišču dale leta 1980 okrog 850.000 ton.

Vrsta izdelka	1975	1980
gredelj	29.334	26.200
gredice, palčasto jeklo in zica	247.724	261.400
toplovaljano ploščato jeklo	183.126	182.000
kovano jeklo	17.657	13.300
hladno valjano jeklo	32.149	46.100
hladno valjani trakovi	45.169	60.600
hladno valjani trakovi	29.300	132.400
hladno valjani profil	22.150	39.500
sekalna	9.881	9.800
siva litina	24.162	20.570
elektrode	17.133	30.000
zidniki	12.300	14.000
vzmeti	5.855	12.000
stroji in deli	6.572	14.000
obdelana litina	2.742	10.400
traktorji	—	17.535
viščno blago (vezni elementi)	13.745	17.125
verige in odkovki	8.407	12.690
zidna plešiva	12.976	16.860
ostalo	2.298	2.540
skupaj SZ	722.380	939.020

Blagovna proizvodnja po posameznih vrstah izdelkov se bo do leta 1980 povečala od 722.380 na 939.020 ton.

III. OBSEG IN POGOJ RASTI PROIZVODNJE

4. člen
Blagovna proizvodnja po posameznih vrstah izdelkov se bo do leta 1980 povečala od 722.380 na 939.020 ton.

3. člen
Večstopenjska predelava je vir dohodka in zato sestavina poslovne politike SZ. Višje stopnje predelave SZ razvijajo: — v železnarh praviloma na podlagi lastnega kakovitostnega in plemenitega jekla z ustanavljanjem predelovalnih TOZD in s pridruženjem drugih TOZD — v predelovalnih DO z ustanavljanjem TOZD in pridruženjem TOZD, pri katerih pomemben delež vloženega reprodukcijskega materiala predstavlja kakovitostna in plemenita jekla SZ — V SOZD SZ s pridruženjem in ustanavljanjem DO, katerih proizvodni program je pomembno vezan na jeklene izdelke SZ in so izvedeno naravnane. Do leta 1980 se bodo SZ oblikovale v smeri produkcijskih celot na naslednjih področjih: — železarnstvo — predelovanje zice in palčastega jekla — predelovanje ploščevine in drugih jekel. V industrijski coni na območju jugoslovansko-italijanskem območju bo po vzpostavitvi potrebnih pogojev ustanovljena vsaj ena TOZD SZ.

S tem samoupravnim sporazumom si bodo delovne organizacije Slovenskih železarn v obdobju 1976 do 1980 s plodnim združevanjem dela in sredstev zagotovile optimalne proizvodne poslovne rezultate, racionalno vlaganje družbenih sredstev in optimalno razvojno politiko. Ta sporazum, ki je instrument materialne in gospodarske politike ter akcija za izboljševanje družbenoekonomskih odnosov, bo usmerjal, spodbujal, obvezoval in sankcioniral izpeljavo srednjeročnega načrta podpisnic in Slovenskih železarn kot celote. Ta sporazum sprejemajo delavci TOZD in delovnih skupnosti skupnih služb (dalje DSSS) preko delovnih organizacij in delavci enovitih delovnih organizacij (dalje DO), ter delavci DSSS SZ, ki so združene v sestavljeno organizacijo združenega dela Slovenske železarne Ljubljana (dalje SZ).

II. SKUPNI CILJI

2. člen
Prilagoditev Slovenskih železarn z dogovorom o temeljnih družbenega plana SR Slovenije za skladen razvoj proizvodnje jekla s porabo in zniževanje zunanjetrgovinskega primanjkljaja je osnovno izhodišče tega samoupravnega sporazuma. V zvezi s to naravnostjo podpisniki sprejemajo naslednje cilje petletnega razvoja: — proizvodnja surovega jekla se mora povečati na milijon ton in leta 1980 jeklarne izdelati v: železarni Jesenice 600.000 ton železarni Ravne 220.000 ton železarni Štore 180.000 ton — proizvodne zmogljivosti je v SZ treba razviti in koristiti tako, da bo surovo jeklo enostopenjsko ter večstopenjsko v celoti predelano v SZ in da bodo DO tržišču prispevale okrog 850.000 ton raznih jeklenih izdelkov — delitvijo dela, skupnim oskrbovanjem z energijo in surovinami, razvitim medsebojnim prometom in usklajeno prodajo se mora produktivnost na zaposlenega, izražena v vrednosti blagovne proizvodnje, preračunano po stalnih cenah iz leta 1975, povečati z najmanj 4 % letno stopnjo — prodajo gotovega blaga je ob prilagojevanju z domačo porabo treba uspešno usmerjati tudi na zunanja tržišča, tako da se bo leta 1980 izvoz po vrednosti približal uvozu potrebnih surovin in reprodukcijskega materiala — proizvodnja jekla je namenjena izdelavi uporabnih dobrin, zato morajo SZ proizvodnjo prilagojevati porabi in spodbujati plemenitenje predelave jekla v SOZD, v poslovni skupnosti izdelave in predelave jekla ter pri drugih bližnjih porabnikih — za izboljševanje konkurenčne sposobnosti morajo investicijske naložbe biti prednostno namenjene posodobitvi sredstev za delo in tehnologije, skladnemu ter dobremu izkoriščanju proizvodnih zmogljivosti, izboljševanju strukture proizvodnje, povečanemu izplenu in relativnemu zniževanju porabe energije — stalno izboljševanje življenjske ter družbene ravni zaposlenih, urejevanje delovnih pogojev in varovanje naravnega okolja morajo biti spremlevalci razvoja — uveljavitev delavcev kot subjektov vsega pomembnega družbenega dogajanja, razvoj samoupravljanja in duha vzajemnosti v notranjih odnosih.

25. člen
Interneta banka SZ je instrument združenega dela, ki s svojo aktivnostjo v enostavnosti in razširjenosti prinaša koristi vsem DO SZ. Ta institucija združenega dela mora v tem petletnem obdobju prispevati delež SZ pri transformaciji bančništva iz kreditnih v dohodkovne odnose.

VIII. ZDRUŽEVANJE SREDSTEV

24. člen
Neomejena subsidiarna odgovornost zahteva optimalno proizvodno-poslovno prizadevanje v delovnih organizacijah in vzajemno medsebojno sodelovanje za povečevanje dohodka v vseh sestavinah DO SZ so dolžne, da z organizacijo dela, urejeno tehnologijo, dobrih in večimenskim izkoriščanjem proizvodnih zmogljivosti, visoko tehnološko ter delovno disciplino in optimalnimi materialnimi stroški izvirajo vse, kar je v njihovi moči za povečanje dohodka. Lastna prizadevanost je v SZ pomembna predvsem takrat, ko DO izide dodatne vires za sanacijo in razširjeno reprodukcijo, pa naj bodo vir združena ali bančna sredstva. Praviloma je optimum lastnih sredstev pogoj za pridobivanje dodatnih sredstev.

23. člen
Dežele v razvoju morajo v letih 1976 do 1980 postati važno območje gospodarskega sodelovanja SZ. Vključevanje v skupne projekte in družbe mora biti načelo povezovanja s ciljem, da se: — s strokovnim znanjem in kadri prispeva delež za izgradnjo gospodarstva teh dežel — s sredstvi, tehnologijo in opremo doseže enakopravna prisostv v industrijskih projektih — doseže dolgoročno oskrbovanje s surovinami in razširi tržni prostor za izdelke SZ in poslovne skupnosti za jeklo. Slovenske železarne se bodo v tem petletnem obdobju vključile vsaj v dva industrijska projekta na podlagi sovlaganja in trajnejšega kooperacijskega poslovanja sodelovanja.

22. člen
Blagovna menjava z državami SEV je pomembna poslovna dejavnost SZ. V teh državah morajo DO SZ nastopati enotno in preko ZJZ. Poslovno tehnično sodelovanje z državami SEV je treba vsiti z dolgoročnimi aranžmaji in težiti k samostojnemu izvrševanju trgovinskih dejavnosti in h kompleksnim ponudbam izdelkov SZ. Le takrat, ko posle ni možno samostojno izpeljati, je te komisijarsko prepustiti specializiranim trgovskim TOZD. Koristi od tega blagovnega prometa morajo biti sorazmerno razdeljene med vse DO, ki neposredno ali posredno v njemu sodelujejo. Obseg blagovne menjava iz predhodnega odstavka mora stalno rasti. V primerjavi z letom 1975 mora blagovni promet v obeh smereh leta 1980 doseči: dvostranski blagovni promet z državami SEV — v mio dolarjih 30 80 266 Indeks 1975 1980

VII. NARAVANOST NA SEV IN DEŽELE V RAZVOJU

Namensko združevanje sredstev DO in oplemenjevanje z zunanjimi viri bo omogočilo širjenje medsebojnih naložb in s tem dohodkovne soodvisnosti v SZ.

26. člen

Oblikovanje investicijskih sredstev se vrši v TOZD in enovitih DO. Ta sredstva tvori amortizacija, povečana z akumulacijo iz dohodka. Skladno z merili samoupravnega sporazuma o pridobivanju in razporejanju dohodka morajo TOZD in DO iz dohodka obvezno oblikovati investicijska sredstva najmanj v znesku, ki ustreza 8 % poslovnega sklada.

Investicijska sredstva TOZD oziroma DO se razporejajo na sredstva za anuitete gospodarskih naložb, za oblikovanje lastne investicijske udeležbe, na udeležbo pri združevanju v DO, v SOZD in za interese izven SZ.

27. člen

Za optimiziranje investicijskih naložb ter zaradi ustvarjanja pogojev za učinkovito uveljavljanje dohodkovnih odnosov bodo TOZD združevale na ravni SOZD vsaj 10 % investicijskih sredstev, ki se jih obvezujejo ustvariti skladno s 26. členom tega sporazuma. Tako združena sredstva se bodo uporabljala kot soudeležba pri investicijskih naložbah v osnovna in obratna sredstva za objekte, namenjene za doseganje ciljev tega sporazuma.

Pri upravljanju in poslovanju z združenimi sredstvi veljajo naslednja načela:

— združevanje sredstev DO SZ po tem sporazumu je namensko za realizacijo objektov srednjeročnega razvojnega načrta. Upravičenost za združevanje sredstev se obravnava pri vsakem projektu posebej

— DO združijo sredstva v interni banki SZ šele potem, ko je projekt potrdil delavski svet SZ in določil višino soudeležbe iz združenih sredstev

— delavci TOZD, ki sredstva združujejo, imajo pravico do njihovega vračila v realni vrednosti ter v rokih, za katere se dogovarjajo ob združevanju, ki pa praviloma niso daljši od 10 let

— delavci TOZD, ki so sredstva združili, ta sredstva ves čas njihove združitve tudi upravljajo, in sicer skupaj z delavci TOZD, ki jih uporabljajo

— z združenimi sredstvi se najmanj v višini 10 % predračunske vrednosti sodeluje pri vsaki investiciji, ki izpolnjuje vsaj enega od naslednjih treh pogojev:

— z investicijo se pomembno povečujejo proizvodne zmogljivosti DO

— z investicijo se ustvarjajo pogoji za kvalitetne spremembe proizvodnega programa DO

— vrednost investicije presega za 114. panogo 100 milijonov din, za 117. panogo 30 milijonov din ter pri opremi s področja znanstveno raziskovalnega dela 2 milijona din.

Pri določanju konkretne višine udeležbe se poleg razpoložljivih (združenih) sredstev, lastne udeležbe TOZD oz. DO upošteva tudi pomembnost investicije glede na kriterije, kakor so opredeljeni v 29. členu tega sporazuma

— investicijska sredstva, ki se jih skupno pridobi preko interne banke SZ iz eksternih virov (investicijski krediti in podobno), se lahko uporabi in nalaga kot združena sredstva TOZD. To velja tudi za sredstva odstopljenega državnega kapitala s to posebnostjo, da nastopajo

V BOJU PROTI RAKU

RAK NA SEČILIH TUDI NAJMANJŠA SLED KRVI V SEČU NAJ NAM BO OPOZORILLO, DA MORAMO K ZDRAVNIKU

Ledvični tumorji so razmeroma pogostni pri otrocih: 20 odstotkov vseh tumorjev zraste na ledvicah. Pri odraslih sodijo med redkeje bolezni. Pri moških zavzemajo 2 odstotka, pri ženskah 1,5 odstotka vseh vrst tumorjev. Nevarni so predvsem zato, ker dolgo ne dajejo nobenih bolezenskih znamenj; bolezen spoznamo šele takrat, ko je tumor že velik in ga ne moremo več uspešno pozdraviti.

Najpogostnejše znamenje ledvičnega raka je krvavitev iz ledvic. Krvavitve je lahko močna, tako da že s prostim očesom opazimo rožnat, rjav, včasih celo izrazito krvav seč. Seč je lahko na videz normalen, pod mikroskopom pa vidimo primešano kri. Krvav seč se lahko pojavlja občasno, vsakih nekaj dni ali še redkeje. Krvni strdki v seču povzročajo krče v sečevodu, ki jih bolnik občuti kot bolečine v ledjih. Bolečine lahko povzročijo tudi vnetje ledvic, ki se čisto pridruži ledvičnemu raku. Pritisk ledvičnega tumorja na črevesje povzroča včasih bolečine v trebuhu in prebavne motnje kot so bluvanje, zapeka ali driska. Včasih ne najdemo nobenega od naštetih znamenj; bolnika privede k zdravniku hujšanje in slabokrvnost. Pri majhnem otroku neredko mati prva opazi ledvični tumor, ko pri kopanju zatiplje bulo v trebuhu.

Za ugotavljanje ledvičnih tumorjev uporabljamo razne metode rentgenskega slikanja, kot so: slikanje ledvičnih čašic (pielografija), slikanje ledvičnih žil (arteriografija) in slikanje ledvic v slojih (tomografija). Tudi preiskave z radioaktivnimi izotopi, scintigrafija in nefrografija, nam uspešno služijo pri ugotavljanju ledvičnega raka. Včasih najdemo v seču odlučene rakave celice in z mikroskopsko preiskavo seča ugotovimo rakavo bolezen. Mnogokrat pa kljub vsem tem preiskavam ne moremo zanesljivo ugotoviti tumorja. Takrat je potrebna operacija in šele preiskava koščka tkiva, ki ga odvezamo med operacijo, dokončno potrdi ali ovrže sum na raka.

Zdravljenje ledvičnega raka je uspešno le v primeru, če tumor z obolelo ledvico vred pri operaciji v celoti odstranimo. Obsevanje le zavre rast in zmanjša bolečine, ne more pa ledvičnih tumorjev trajno ozdraviti. Zasevke ledvičnega raka najdemo v pljučih, kosteh in jetrih. Ledvičnega raka pri otrocih, tako imenovani Wilmsov tumor, je možno dokaj uspešno zdraviti s kombinacijo operacije, obsevanja in citostatikov (tj. zdravil, ki zavirajo razmnoževanje rakastih celic) tudi v primerih, ko je bula že zelo velika in je ne moremo v celoti odstraniti.

Rak sečnega mehurja je pogostejši od ledvičnega. Pri moških med 50. in 70. letom zavzema 4 odstotke, pri ženskah 2 odstotka vseh tumorjev.

V primerjavi z ledvičnim rakom, kjer ne poznamo vzročnikov nastanka, vemo o nastanku raka na mehurju več. Pogosto obolevajo delavci, ki so zaposleni v industriji anilinskih barvil. Anilini, ki pridejo v telo najbrž z vdihavanjem, se razgradijo v betanaftilamin in benzidin. Ti dve snovi se izločata s sečem, pri čemer dražita sluznico mehurja in izločata rast tumorskih celic. Pogostnost raka na mehurju pri Egiptčanih povezujejo s parazitom Schistostoma hematobium, ki povzroča v steni mehurja bolezen bilharziozo. Motnje v presnovi beljakovine triptofana so pogostne pri bolnikih z rakom na mehurju. Tudi nikotin, zlasti kajenje cigaret, kaže, da ima svoj delež pri nastanku tega raka. Obširne in resne raziskave so dokazale, da dolgotrajni kadilci v 50 odstotkih pogostejše zbolijo za rakom na mehurju kot nekadilci.

Zla tvorba se pogosto razvije iz nenevarnih izrastkov na mehurju, papilomov. Le-ti kot tudi pravi rak pogosto krvavijo. Krvava voda se lahko pojavi le občasno, včasih samo vsakih nekaj mesecev. To je velikokrat za bolnika usodno, ker misli, da je seč le slučajno rdeče barve. Začetnega raka na mehurju pogosto spremlja vnetje, kar občuti bolnik kot tiščanje na vodo, pekoče bolečine pri mokrenju in tudi krče. Včasih se bolniku voda popolnoma zapre, drugič pa je ne more zadrževati.

Pri ugotavljanju raka na mehurju si največ pomagamo s citoskopijo. Pri tej preiskavi uvedemo skozi sečno cev poseben optični instrument, s katerim lahko od znotraj pregledamo steno mehurja. Majhne izrastke lahko že ob samem pregledu odščipnemo ali odžgemo. Preiskava odstranjenega koščka in pa celice, ki jih že v 80 odstotkih dobimo v bolniškovem seču, zanesljivo potrdijo sum na raka.

Če je tumor še majhen, ga lahko z enim delom mehurja vred pri ope-

SARKOMI MEHKIH TKIV IN KOSTI S KEMIČNIMI ZDRAVILI NE MOREMO DOSEČI OZDRAVLJENJA

Sarkom je ime za raka, ki se razvije iz mehkih tkiv, kot so na primer kite, mišice, maščobno in vezivno tkivo ter kosti. Med sarkomi mehkih tkiv je najpogostejši tisti, ki se razvije iz vezivnega tkiva. Ker je vezivno tkivo praktično na vsakem delu telesa, skoraj ni tkiva ali organa, kjer ne bi lahko srečali sarkoma. Najpogostejši je na nogah, redkejši na rokah, pojavlja pa se tudi po trupu, glavi in vratu. Nemalokrat se pojavi na notranjih organih, tako na trebušni mreni, v predelu za trebušno votlino, v grlu in sapniku, želodcu, splovilih in drugod.

Drugi po pogostnosti je sarkom, ki zraste iz maščobnih celic. Tudi tega najdemo lahko na vsakem delu telesa, najčešče pa se pojavi v predelu pod kolenom, na sedalu, na stegnih, v predelu za trebušno votlino. Ta sarkom zraste navadno v zelo veliko bulo.

Na mehkih tkivih pa srečujemo še druge sarkome, na primer take, ki zrastejo iz progastih mišic, iz gladkih mišic, iz sklepnih ovojníc; poznamo pa še številne druge vrste, ki pa so zelo redke.

Sarkom se največkrat pojavi kot bula. V začetku ne povzroča nobenih težav niti bolečin. Zdi se dobro omejen in če ni na takem mestu, da kazi bolnika ali ga ovira pri raznih gibih, bolnik niti ni pozoren nanj. Šele kasneje, ko postane večji ter prične zaradi svoje rasti pritiskati na okolico ali vraščati v okolišna tkiva ter živce, postane boleč ali pa povzroča kakšne druge težave. Če se pojavi na kakšnem notranjem organu, je njegov začetni razvoj še bolj zahrbtn; znamenja, ki jih morda kaže, pa pomenijo lahko tudi kako drugo bolezen prizadetega organa ali tkiva. Največkrat so to v začetku neopredeljene tegobe; značilno pa je, da se te tegobe razmeroma naglo stopnjujejo; to je razumljivo, saj večina sarkomov naglo raste. Vsemu temu se kasneje pridružijo splošna znamenja: izguba teka, hujšanje, slabo počutje, zvišana telesna temperatura, nerazpoloženost itd. To pa nam že lahko vzbudi domnevo, da sarkom ni več omejen na prvotno mesto rasti, temveč da se je po krvi razširil po vsem telesu.

Kost je zgrajena iz več vrst tkiv, zato so tudi kostni sarkomi različni. Tako najdemo sarkome, ki zrastejo iz kostnih celic, iz hrustanca, iz vezivnega tkiva in maščobnega tkiva kosti, take, ki zrastejo iz kostnega mozga in še druge. Vsaka vrsta ima svoje posebnosti; sarkom na primer raste hitreje ali počasneje, se razseže prej ali pozneje po krvi, pojavlja se v različnih starostih itd.

Za kostni sarkom je v primerjavi z drugimi tumorji značilno, da se tam, kjer zraste iz kosti, razmeroma zgodaj pojavi bolečina; pri nekaterih vrstah tudi več mesecev prej, preden je mogoče na kosti karkoli opaziti ali otipati. Ta bolečina je hujša po naporu, na primer po daljši hoji, zlasti pa ponoči. Občasno se k bolečinam pridruži še zvišana telesna temperatura, predvsem ponoči. Z napredovalno rastjo se pojavi na prizadeti kosti bula; koža nad njo je toplejša kot drugje po telesu; včasih opazimo v koži nad bulo razširjene žile; koža se navadno na takem mestu tudi močno znoji. Prav kmalu se tudi pojavijo splošna znamenja bolezni: redno zvišana nočna temperatura, ki ji na videz ne vemo pravega vzroka, slabo počutje, nerazpoloženost, hujšanje. Vsa ta neznatna znamenja dostikrat tudi zdravnika zavedejo, da prej pomisli na kako vnetje kosti kot pa na sarkom.

Ker je pri ugotavljanju sarkomov zelo pomembna zgodnja diagnoza, se pri kostni bolečini, ki traja dalj časa, ne smemo zanašati, češ saj bo to samo po sebi prešlo. To je še posebej pomembno pri otrocih. Ni prav, da starši omalovažujejo otrokove težave, da ga npr. boli noga, ter tolažijo njega in sebe, da se je verjetno udaril, pa je na to pozabil, da so to raste ne bolečine in podobno. Zanimarjanje tega znamenja resne bolezni, zlasti če je otrok sicer videti zdrav, zavede starše, da z otrokom ne pridejo pravočasno k zdravniku. Vsak zamujen dan pa zmanjšuje možnost uspešnega zdravljenja. Na splošno velja pravilo, če traja kostna bole-

raciji odstranimo ali pa vsadimo vanj vire radioaktivnega sevanja. Če je tumor velik, moramo včasih odstraniti ves mehur in sečevode napeljati v črevo ali v trebušno steno. Če se za operacijo ne odločimo ali če je tumor že zelo velik in ga ni več moč operirati, ga lahko z dobrim uspehom obsevamo.

Vsaka najmanjša, tudi enkratna kri v seču, naj nam bo opozorilo, da je nekaj narobe. Lahko je vzrok temu tudi rak na ledvicah, na sečevodu ali mehurju. Naj nas strah pred morebitnim dolгим čakanjem pri zdravniku in neprijetnimi preiskavami ne zadrži doma! Le zgodnjega raka namreč lahko popolnoma ozdravimo in tako ohranimo največjo človeško dobrino, zdravje.

dr. Miha DEBEVC, specialist
radioterapevt, Onkološki inštitut

čina dalj kot teden dni, ne moremo pa ji najti pravega vzroka, je najbolje, da gremo na zdravniški pregled. Le tako je mogoče dovolj zgodaj ugotoviti kostni sarkom in takoj pričeti z ustreznim zdravljenjem!

SPOZNAVANJE IN ZDRAVLJENJE SARKOMOV

Le temeljit zdravniški pregled omogoča zanesljivo ugotovitev sarkoma. Samo zunanji pregled bolnika seveda ne zadošča; potrebne so še posebne preiskave. To so: punkcija in preiskava izsesane vsebine pod mikroskopom ali mikroskopska preiskava izrezanega koščka tkiva iz tumorja; kostni tumor pa včasih lahko spozna zdravnik že iz rentgenske slike obolele kosti in je navadno to prva orientacijska preiskava.

Kot smo rekli, so sarkomi v začetku omejeni in okolišna tkiva le odpravljajo. S svojo nezadržno rastjo pa začne ta tkiva uničevati, tako da se vraščajo vanje, pritiskajo nanje ali pa jih razkrajajo s svojimi presnovki. Zato zdravimo sarkome najbolje tako, da jih temeljito izrežemo. Ker težko ugotovimo, koliko se je sarkom že razširil v okolje, moramo s tumorjem vred izrezati še dokaj zdravega tkiva okoli njega. Če pa se je sarkom pojavil na roki ali nogi in ga ni moč temeljito odstraniti, je najbolj zanesljivo, da kirurg prizadeti ud odreže — amputira. Odločitev za tako operacijo ni lahka niti za prizadetega niti za zdravnika. Vedno pa moramo imeti pred očmi dejstvo, da je sarkom eden od najbolj zločestih tumorjev. Zelo rad se povrne na mesto, kjer smo ga izrezali. Razumljivo je, da se starši težko odločijo za amputacijo roke ali noge pri svojem otroku. Dostikrat pa predolgo oklevajo, saj z vsako zamujeno uro lahko tvegamo življenje. Nekateri sarkomi se namreč hitro — nikdar ne vemo kdaj — zasejejo po krvi in mezi po vsem telesu; v tem primeru pa dokončno ozdravljenje ni več možno. Gre torej za čimprejšnjo odločitev: ali trajna invalidnost ali življenje.

Zgodi se, da se sarkom pojavi na takem mestu, da ga kirurg ne more odstraniti. V takih primerih ga skušamo čimbolj prizadeti z radioaktivnimi žarki. S tem načinom zdravljenja lahko za krajši ali daljši čas zavremo rast tumorja; tumor se zmanjša, težave in bolečine, ki jih povzroča, se ublažijo. Podoben, a slabši učinek imajo tudi kemična zdravila. Z njimi ne moremo doseči dokončnega ozdravljenja, lahko pa v nekaterih primerih za nekaj časa zaustavimo širjenje bolezni.

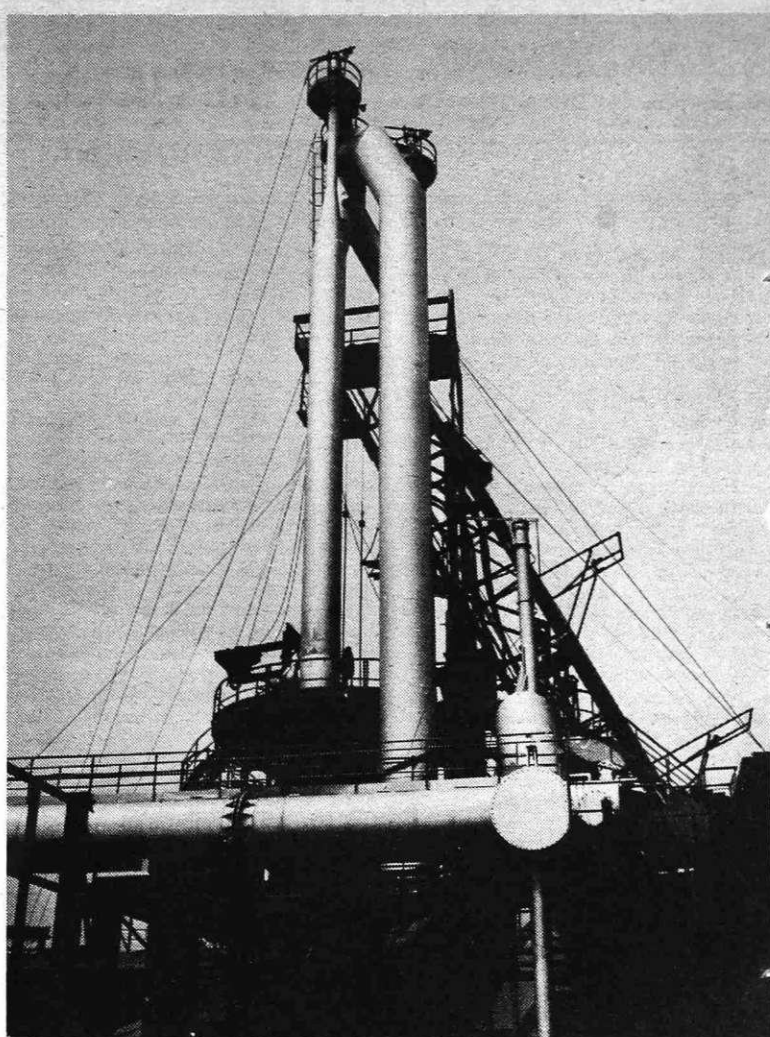
Za sarkome mehkih tkiv in kosti torej velja, da jih čimprej odkrijemo in z operacijo temeljito odstranimo, čeprav za ceno invalidnosti.

dr. Peter Albert FRAS,
specialist radioterapevt,
Onkološki inštitut

Železarski globus

JAPONSKA

Leta 1973 so japonske železarne proizvedle 120 milij. ton surovega jekla, leta 1974 pa je proizvodnja padla za šest milij. ton, torej na 114 milij. ton. Japonski železarski strokovnjaki predvidevajo, da bo leta 1980 proizvodnja surovega jekla narasla na 151 milij. ton. Leta 1985 pa naj bi japonske železarne proizvedle 173 in 178 milij. ton surovega jekla.

PREKATEGORIZACIJA

Določanje osnov in meril za delitev osebnega dohodka in udeležba v delitvi sredstev za osebne dohodke je temeljna in ustavno zajamčena pravica vsakega delavca v združenem delu. Višina osebnega dohodka mu odreja nivo statusa osebne potrošnje in na nek način tudi status v delovni skupnosti in tudi v družbenem okolju. Zato je vsakdo izredno občutljiv pri vsaki spremembi delitvenih razmerij in tudi pri spreminjanju višine osebnega dohodka, ki ga prejema za svoje delo v delovnem procesu.

Delež osebnega dohodka posameznika je odvisen od zahtevnosti dela, strokovnosti, odgovornosti in od vpliva okolja, ki ga ima nanj in v katerem opravlja svoje delo v delovnem procesu in po drugi strani od trenutne delovne uspešnosti učinka, kvalitete, gospodarnosti, ki jo pri svojem delu dosega. Obe sestavini delovnega prispevka pa morata biti vrednoteni časovno in prostorsko in hkrati morata biti odvisne tudi od dosežene stopnje tehnološkega razvoja posameznega delovnega procesa. To pa pomeni, da ni mogoče enako vrednotiti strokovnosti, odgovornosti, napora, oziroma vpliva delovnega okolja v različnih časovnih obdobjih in prav tako ne v različnih obratih brez merjenja vseh teh vplivov.

Prav tako je uspešnost glede kvalitete in gospodarnosti v veliki meri odvisna od ali bolj ali manj zastarele tehnologije tako, da ocenjevanje dosežanj nekih rezultatov ob uporabi različne tehnologije ni mogoče izvesti brez morebitnih regulativov. Res, da se spreminjajo časovno medsebojna teža in hkrati tudi vrednotenje posameznih zahtev v posameznih obratih in v določenem delovnem procesu, res pa je tudi, da se z izboljšanjem tehnologije povečujejo tudi zahteve glede kvalitete in učinka novih naprav. Zato bi lahko rekli, da se morajo delitvena razmerja prilagajati s pomočjo izdelanih regulativov, družbene zavesti delavcev in z upoštevanjem dosežene in uporabljene stopnje tehnike in tehnologije.

Če že hočemo spreminjati osnove pa naj nam bodo kriteriji vsaj umazani, smrad, hrup in podobne neprijetnosti. Kajti spremeniti bo potrebno mišljenje, da neprijetno delo ne sme in ne more v našem samoupravnem sistemu postati sinonim za družbeno neugledno delo. Kljub hitrejšemu tehnološkemu razvoju nam še vedno ostaja dovolj takšnega dela. Edini način, da bomo dobili še koga, ki se bo hotel spopasti z nesnago, hrupom in podobnim, je, da bomo vrednotili ta dela višje in s sodobnimi metodami. Odstraniti bomo morali kompleks nepismenosti in spremeniti nesporazume med slabim ocenjevanjem delavcev v proizvodnji in mnogo previsokim vrednotenjem dela v pisarnah, kajti povsod lahko opazimo zelo visoko vrednotenje prepisovanja, zapisovanja, urejanja besed in števil. Zdi se, da nam pisani znaki še vedno pomenijo nekaj magičnega.

To trditev lahko podkrepimo z begom proizvodnih delavcev od fizičnega dela, od neprijetnih delovnih pogojev, od prenizko vrednotenega dela v pisarnah, kjer so delovni pogoji udobnejši, lahko bi tudi rekli: delo je preprostejše.

Podoben razkorak pa je pri nas čutili tudi pri delu po normi, kjer je

delavec skoraj ves čas priklenjen k stroju ali tekočemu traku z razliko od dela v svobodnem tempu. Nobe-nega dvoma ni, da je oblika mnogo naporejša od druge. Ne le zaradi tega, ker delavec ob stroju ali tekočem traku ne more na klepet ali na kavo, ampak trdijo industrijski psihologi, da tudi zaradi monototonosti, ki včasih preraste v pravo psihozo odpora proti takemu načinu dela.

Statistike kažejo, kar so potrdili tudi razni oddelki za študij dela in časa, ki so ugotovili, da naredi delavec, ki ne dela po normi, v istem času samo od 30—60 odstotkov tega, kar izdela enako usposobljen delavec, ki dela v normi. Pri tem pa se je zelo težko opredeliti, kaj je boljše ali delitev osebnih dohodkov po delu, ali po rezultatih dela. Tu pa bo treba ločevati nagrajevanje napora in prizadevanja, ne glede na to, kaj in koliko je kdo izdelal. Taka delitev je sigurno pravičnejša, hkrati pa tudi bolj spodbudna za večjo produktivnost in gospodarnost. Goto-vo ni dvoma, da smo z novim zakonom o združenem delu naredili velik korak k pojmovanju dohodka kot družbene kategorije, da pa je treba zdaj stopiti korak naprej še k izdelavi učinkovitega sistema nagrajevanja na osnovi merilnih regulativov. Seveda je iluzija pričakovati popolnoma pravično in idealno delitev osebnih dohodkov, ker česa podobnega v zgodovini nikoli ni bilo in bržkone tudi ne bo. Še bolj nevarno pa je, da ponavljamo nekaj preživelega, ki ni več v skladu z našimi ustavnimi normami.

Seveda pa je potrebno pri tem tudi poudariti, da delitvenih razmerij ni mogoče usmeriti z nobeno izmed tehničnih merilskih tehnik. Kajti metode in tehnike, ki jih v ta namen uporabljamo, so le pomagala, ki nam izboljšujejo in do neke mere objektivizirajo presojo in oceno. Zaradi tega in zaradi dejstva, da vsako spreminjanje delitvenih razmerij vnaša socialni nemir, sprememb ni mogoče izvajati permanentno, ampak le v določenih obdobjih z načrtovano akcijo.

Možne so le evidentne spremembe ob bistvenih spremembah tehnologije, kajti vsaka druga sprememba je le pričakovanje delavcev in dilema o njegovi pravičnosti za izboljšanje njegovega materialnega in socialnega statusa. In kar je najvažnejše, zagotovitev enakega osebnega dohodka za enako delo ob nespremenjenih delitvenih razmerjih, vnaša v medsebojna razmerja trdnost in ob dodatku nagrajevanja uspešnosti je možno doseči tudi boljše delovne in poslovne uspehe.

Hafner

Kako velik prepad je lahko med predstavami in resničnostjo, je premišljal Danči in pogledoval borce četice, ki so naveličani taboriščnega življenja čakali, da napadejo. Četa je imela še zmerom enajst borcev, kot ob ustanovitvi. Novih partizanov, ki naj bi jih pripeljal Markovč, star znanec komisarja Hinka, ni bilo. Izgovor je bil zmerom enak: »Mladi se pripravljajo, pomagajo, k partizanom pa še nečejo.« Previdno so oklevali, da se bo upor razplamtel.

Sami pa so čakali, da dobijo zvezo z drugimi četami, se združijo v večjo enoto in naposled dobijo tako zaželjene strojne puške. S šestimi puškami, kolikor so jih premogli, ni mogoče zasnovati večjega napada. Kvečjemu zasado. Ampak vedeti morajo, da sovražnikov ne bo veliko, kajti drugače se lahko zasada sprevrže v beg.

Svetla točka v njihovem čakanju je bila mlinarica Brletka, zajetna ženska tridesetih let, ki je za usako malenkost planila v prisrčen smeh. Nosila jim je moko, pridelke in večerjo, ki je bila njihov največji obrok hrane. Hrabrila jih je, občudovala, pomagala z vsem srcem, le tega, kar so najbolj želeli — pušk jim ni mogla preskrbeti.

Markovč, ki je bil edina, zanesljiva zveza, jim je povedal, da so v revirjih nekaj napadli, da so boji tudi na Pohorju, okrog Brežic. Kako jih je prizadelo, ko so gledali rdeči lepak in brali imena desetih ustreljenih Slovencev. Kot so grozili Nemci, tolikšen bo kruti davke za usakega padlega nemškega policista ali vojaka. Če se bo upor zelo razširil, bi to pomenilo: prej bodo izginili Slovenci, kot pa bi lahko dosegli zmago.

Ampak v tako niso verjeli, niso smeli verjeti. Bolj kot strah pred nemškim povračilom jih je nagrizel občutek nemoči. Le skupinica so, ki ji rada začela boj, a nekako ne ve, kako bi ga začela. Ni dovolj oborožena, ne dovolj močna, predvsem pa nima poveljnika, ki bi vedel, kako mora začeti boj.

Danes je le kazalo, da se bodo zganili. Že od jutra je hodil komandir Brkač napet po taborišču. Večkrat se je pomenljivo spogledal s komisarjem Hinkom. Po kosilu: kos kruha, nekaj požirkov mleka, jih je komisar Hinko poklical v zbor. Posedli so v krogu, se spogledovali in čakali. Če bi odračunal oba voditelja, nekaj pušk, so bili na videz podobni revnim izletnikom, ki so se ustavili v gozdu na počitek. Da bi prikriji ta sirotni videz, so nekateri borci vrteli v rokah pištole ali samo bombo, edino orožje, ki so ga premogli.

V kratkem govoru, v katerem je bil imenitnejši uvod, jim je Hinko povedal, da bodo zvečer napadli policijsko patruljo. Adija bodo poslali na drugo stran doline, da poišče večjo skupino partizanov ali okrožnega sekretarja, s katerim so izgubili zvezo, ker je kurir najbrž padel. Nič določnega, vse bo odvisno od napada, ki bo pokazal, kako močna četica so. Pogledi borcev so se zdaj obračali h Brkaču, suhljatemu moškemu, robijašu iz Mitrovice, ki je že služil jugoslovansko vojsko in je po-

znal osnove pehotnega bojevanja. Koliko jim bo to pomagalo, niso vedeli. Vendar je bilo to edino upanje, ki so ga imeli. bilo je hudo omajano, ko jim je Brkač zelo na kratko, skoraj z zadrego povedal, da bosta odšla s Hinkom v izvidnico, da si ogledata zemljišče in zasnujeta načrt za napad policijske patrulje.

Ostali so samo mladi, neizkušeni, še nihče od njih ni bil pri vojaki. Izkušnje je nadomeščala bujna domišljija, ko so si slikali napad in si začeli razdeljevati orožje. Seveda nihče ni želel ostati še naprej brez puške; govorili so o samokresih, ugotavljali njihove posebnosti; najbolj drzni pa so hlepteli po brzostrelki ali parabeli, orožju, ki odleže vsaj za pet borcev.

Dančija je začudilo, kako se razvema tudi Miran, ki je doslej bolj govoril o nalogah boja, o potrebni hrabrosti, žrtvovanju, zaupanju v zmago. Pogovor mladih pa ga je zanesel ali pa se je v njem skrival tudi izjemen pogum, ki ga Danči doslej ni opazil. Napeto je premišljal, a se ni mogel spomniti, da bi Miran kdaj sodeloval v večjem otroškem pretepu. Celotno ni bil prepričan, da je kdaj udaril sošolca, ki je preveč tečnaril. Adi pa je bil žalosten, ker odhaja. Ni ga toliko skrbelo, kako bo dobil zvezo, ni premišljal o nevarnostih, ki ga čakajo na poti, a nerad je hodil sam.

Nenadno, sredi razvnetega pogovora, so otrpnili od strahu. Levo so grčili, kjer je po dolini peljala glavna cesta, so zaslišali streljanje. Ko so čakali, da se bo streljanje razvnelo, je nenadno utihnilo. Oglasilo se je znova, ko ga že niso več pričakovali. Njihovi pravkar še tako navdušujoči, nestrpni pogledi so okameneli. Prisluskovali so novim glasom, nihče ni upal spregovoriti.

Prvi se je v kolebanju, ko niso vedeli, kaj bi napravili, znašel Miran, ki je predlagal nekaj možnosti, kako bi lahko ravnali. Na njihove vprašujoče poglede, da bi prevzel povelje, vsaj začasno, pa je ostal trd. Ko so le otrpli čakali, je Miran predlagal, da bi poplegli ob robu gozda, dva borca naj globlje v gozdu stražita. V tem, ko so z nestrpnostjo čakali oba voditelja, v strahu policiste, je po stezi proti njim hitela mlinarica Brletka.

»Fantje, bežite,« je že od daleč upila. Njen polni, zmerom tako prijazni obraz, je bil prestrašen. Polile so jo solze. »Sosedovo dekle je povedalo; na cesti so Nemci. Pripeljali so se s tovarnjaki. Jaj, kaj bo z vami. Vsi ste tako prijazni, dobri. Kaj, če bo katerega zadelo? Le to bi vas prosila: če koga dobijo in ga začno spraševati, naj za božjo voljo pozabi, da sem vam dajala hrano. Dobrota za dobroto. Če pa ostanete ali se vrnete, Brletka bo imela za vas vse, kar premore.«

Vseuprek so ji objubljali, da naj bo brez skrbi. Pogovor, občutek, da se nekaj dogaja in ni treba le čakati, jih je nekoliko sprostil in pregnal najhujši strah. Miran se je zdaj odločil, da prevzame poveljstvo. Pogledoval je barce, potem je skoraj zastokal, ko je moral naročiti Dančiju: »Počakaj Brkača in Hinka. Mi bomo šli preko hriba, proti severu,

kjer so večji gozdovi. Če bi prišli policisti, Danči, moraš ustreliti. Toliko, da jih izžveš. Potem beži, kamor veš, lahko tudi za nami. Ampak mi bomo laže ravnali, če vemo, da so policisti odkrili taborišče.«

Odkar so slišali, da so v bližini policisti, se jim je zelo mudilo. Danči je bil sprva vesel zaupanja, ko pa je čutil, kako je sam in ne ve, kaj bi napravil, se je počutil strašno neobogljeno. Popolnoma sam, neizkušen, naj sprejme boj s pištolo, šestimi naboji in dvema bombama? Morebiti pištola sploh ne strelja, je pomislil. Videti je starinska, nihče še ni uprilo njega ustrelil z njo. Kako naj s tem orožjem zaustavi policiste, če napadejo. Vse bolj ga je skelelo spoznanje, da ne more napraviti nič drugega kot opozoriti tovariše ali v brezupnem boju, ko morda ne bo Nemca niti ranil — pade? Začel se je predstavljati. Iskal je mesto, odkoder bi imel najboljši pregled. To je potreboval, da vidi policiste in ustrelji. Potlej, če bo mogoče, za tovariši ali na svoje.

Nenadno se mu je razkrila dežela kot ogromno prostranstvo. Če se ne pretolče v bližino Mirjava, kar pa je hudo nevarno, ne pozna v vsej deželi nikogar, kjer bi lahko prespal, kjer bi mu dajali hrano in pomagali, da se odbrzi. In kako naj potlej nadaljuje boj? Ampak... mora! V mesto se ne bo vrnil. Zdržati mora, če bo še tako hudo in brezupno. Kljub hrabrujočemu dopovedovanju, da mora zdržati, ga je pestil strah. Zalezel se mu je globoko v pljuča, mrtvil srce, da je težko dihal.

Kaki dve uri, majhno večnost, je tako trpel, ko je zagledal Brkača, ki je prihajal z desne proti taborišču. Ves napet, puško pripravljeno na strel, se je sunkovito oziral na vse strani. Večkrat je zastal in prisluskoval. Danči je stekel proti njemu in mu veselo mahal z rokami.

»Kje so preostali borci? So se razbežali?« je trepetaje vprašal Brkač. »Čakajo, na oni strani,« je odvrnil Danči in z roko pomahal preko hriba, v smer, kjer je domneval, da so tovariši. »Ostali sem tukaj, za zvezo.«

Brkač se je oddahnil, pogled pa se mu je skalil. Zalostno, z občutkom krivde, je pogledoval Dančija: »Hinko je padel. Slabo sem ocenil nevarnost. Zagledala sva policista, samega, s puško in pištolo. Tako sem si zaželel orožje, da sem predlagal Hinku — ustreliva ga, dva borca bosta oborožena. Oba sva merila, kaj vem, nisva zadela. Preden sva pomerila v drugo, je bil policist že pod cesto. Od tam je streljal na naju. Rekel sem Hinku, da se bom policistu priplazil za hrbet. Zmerom so nas učili, napadi v bok, če moreš, za hrbet. Seveda sem moral opraviti velik krog. Nisem bil še na polovici, ko so ustrelili. Bilo jih je več. Kako, od kod so se vzeli, ne vem. Ko sem jih zagledal, vidim, kako dva policista vlečeta Hinka za roke. Kar po cesti sta ga vlekla, kot bi bil vreča.«

Dančija je bilo hudo, Brkaču huje. Bil je trd mož, a v obeh je imel solze. Ni ihtel. Le topo, z občutkom hude pobotosti, je strmel v tla. Hotel je napasti, celo napadel je, kazal pogum, ni pa imel dovolj izkušenj, da bi se lahko kosal s policisti.

Kaj če bo tako v prihodnje, je zaškrbelo Dančija. Večina partizanov je mladih, vojaško neukih. Kar naj se naučijo bojevati proti izkušenim, bolje oboroženim policistom, ki jih bo zmerom nekajkrat več kot partizanov. Nekaj bi moral reči Brkaču, da bi ga pomiril. Imel je najboljši namen, nori pogum, a premalo sreče.

— Dovolite herr obersturmführer, dva tisoč sem res že dobil. Objubljenih je bilo deset. Zakaj vendar le toliko? Delo je bilo pošteno opravljeno!

Werner ga je pustil, da je povedal do konca, potem pa je odsekano pojasnil:

— Pošteno! A drugo polovico bodo dobili drugi. Aretacija ni bila samo vaše delo! In poleg tega ste bili prenerodni. Prijeti smo ga morali prezgodaj!

Filip se ni več smehljaj, ker se je čutil ogoljufan. Dotlej je vedno dobil, do marke natanko, kot so mu objubili.

Toda, herr obersturmführer, jaz sem tvegal največ! Aleš mi je bil že na sledu.

Werner se je zdaj obrnil k njemu, globoko zajel sapo in ga bolj karal kakor hvalil:

— Če vam je bil na sledu, ste to zakrivali sami. Saj veste, kako sem vas moral vleči iz težav! Tudi pet tisoč mark ni malo. Dosti o tem. Niti marke več! je odsekal.

Filip je poznal nevarni glas, ki je silil vanj iz odločnih ust. Zato je umolknil. Zapekel ga je tudi občutek, da je bil neroden in kako ga je Werner reševal.

In ne da bi bankovce preštel, jih je lepo zložil in stisnil v listnico. Še nikoli ni bilo narobe, niti za pfenig.

Kazalo je, da sta se medtem oba že toliko pomirila, da sta lahko načela druga vprašanja, kajti neresenih stvari je bilo še veliko. Zdjaj je bilo treba preiti na Martino, na Goloba, na vse. Zelo rad bi Filip spregovoril tudi o Gorskem, pa je imel slabe izkušnje. Čim manj govorjenja. Vendar je spet začel o Alešu:

— Vam lahko nekaj svetujem?

Obersturmführer mu zdaj kljub slabi volji ni branil.

— Nemara bi bilo dobro, da bi ga še malo poslali med druge. Dajte mu priložnost, da bo komu zaupal o meni. Mislim, kako sem bil obvezan.

— Spet grešite. Rekel sem vam že, da je to moja skrb! ... Še kaj?

— Vem, da je to na vaših ramah, vendar bi vas rad opozoril, še na druge rojake. Upam, da boste dobro poskrbeli zanje?

— Moja stvar, mu je zagotovil Werner. — Zdjaj pa še o vaši sestri. Ta me trenutno najbolj zanima.

Dvogovor o tem je bil precej obširen, vsega pa obersturmführer ni odkril Filipu, kajti tu bo moral zaigrati nekaj posebnega. Martina

IVAN JAN

56

MRTVI NE LAŽEJO

je čedna, mlada ženska, Aleševa zaročenka, tako rekoč žena. Tu je ključ do Aleša in še kaj več.

Spomnil ga je tudi na Goloba, potem ga je odslovil z opozorilom:

— Pazite, da vas ne odkrijejo! Ravnajte se natanko po navodilih! Še ena nerodnost pa ste opravili!

Dotlej nihče ni vedel za Filipovo aretacijo. Nihče razen Aleša. A to je sodelo v obersturmführerjevo igro. Filip je bil vesel, da je bil Aleš za zapahi.

Zato se je potolažil tudi z markami, ki jih je dobil zanj in jih priložil skritemu kupčku denarja.

Ko se je vrnil domov, je v nahrbtniku imel nekaj pesti masla in lonček medu.

Poslej je napeto pričakoval, kaj bo storila Martina in kako se je bo lotil Werner. Obetal se je nov zaslužek!

A vesekoli je mislil tudi na Gorksega, ki mu prej ali slej lahko prekriža račune. Z enim očesom bo vedno pazil nanj.

Potem je čakal, kdaj se bo pokazala Martina. Ko ga je iskala in trkala na vrata, se je skril za okni. Odšla je potra in zmedena.

— Moja je v Wernerjeva! Če dotlej ni pobegnila v gmajno, tudi zdaj ne bo! Malo je počakal, potem pa se je spet oglašil pri njej. Čakala ga je odprtih rok.

In zadnje, kar ji je rekel pred odhodom, je bilo:

— Ne jaz, ti si se odločila tako ...

Potem, ko je odšel do Štefucelje, se je še nekoliko obiral okoli vasi in se spet vrnil k Martini.

Bila je pripravljena, da gre s prošnjo do najvišjega gestapovca. Kamorkoli, samo da bi zaleglo.

Filip jo je poučil, kako bo prišla do obersturmführerja Wernerja.

— In dobro podmaži, če sprazniš vse shrambe! ga je priganjala. Razšla sta se: Filip domov, Martina na gestapovsko poveljstvo!

V Wernerju je kipel: Filip, Gorski, Martina in Aleš ga morajo pripeljati na cilj!

Njegov cilj pa je bil vrh uporniškega vodstva v pokrajini. Medtem bodo že še polovili in pobili tudi bataljon! Za te cilje je bil Werner pripravljen podarjati tudi življenja. Prav tako kakor ubijati.

Aleš si je tisto noč malo opomogel. Razkužili so mu rane in mu tiste, pod obleko, spet preobvezali. Dobil je tudi nekaj okrepčilne pijače in celo boljše večerje. Temu se je zelo čutil in brez Bernarda se jedi ne bi niti dotaknil. Ta mu je pametno prigovarjal: — Vzemi, potreben si! Kaj hočejo oni, je njihova stvar. Ti pa se moraš okrepiti. Kdo ve, kdaj boš spet dobil kaj za pod zob.

Prigovarjal mu je z vedrim glasom, v resnici pa se je komaj premagoval, da mu ni stisnilo grla. Misli si je: — Jej, fant, jej! Morda je to tvoja zadnja večerja. Zjutraj boš morda na vrsti in zdaj hočejo da boš sam prišel h kolu!

JANEZ BROJAN, st.

3

IZ ALPINISTOVE BELEŽNICE

Previdno, a hitro se spustim do Maksa, ga s koleno pritisnem k steni in ga, kar sem mogel hitro, privežem na Prusikovo zanko k prvemu klinu, medtem pa sem se ves čas oziral na Miha in spremljal vsak njegov gib, obenem pa se ponovno usidram v kamin. Se le sedaj sem zopet prosto zadihal. Okrog nas vlada popolna tišina, tako da slišim Mihovo močno sopenje nad menoj.

Minila je že ura, kar visi Miha v gladkem pragu in se bori s to neizprosno kamnito silo in le z največjim naporom in zvijačo ji je naposled kos in jo premaga. Ko Miha izpleza, vprašam Maksa, ki se je med tem že osvestil, če bo mogel še plezati. Ko mi odgovori, da bo, ga hitro navežem na drugi konec vrvi, mu obvežem roko in takoj sporočim Mihi, naj potegne vrv, da gre Maks naprej. Precej časa je minilo, predno je prišel do Miha, ker ga je roka precej ovirala. Misli sem že sam pri sebi, ali ne bi bilo bolje, da bi odstopili od nadaljnega plezanja, pa sem se takoj premislil, češ saj smo že na polovico stene, on pa ima desno roko zdravo, če pa bo potrebno, mu bova obadva že toliko pomagala, da bomo izplezali. Ko pride do Miha, se hitro odveže in Miha odvrže konec vrvi se meni.

Hitro se navežem in že sem pri prvem klinu, da ga izbijem ven, zabiti je bil v tako mehak teren in razpoko, da sem ga udaril le dvakrat, pa sem ga že imel v roki. Hitro splezam do drugega,

da še tega izbijem, tretjega, ki je zabiti v dobro razpoko in je siguren, pa bom pustil za lažjo orientacijo naslednjim pelzalcem. Ko udarim drugič po klinu s kladivom, od groze odrevenim. Ves, kake štiri metre visok stolp s približno meter in pol premera, je odstopil za kake dva prsta od stene in se močno nagnil proti meni. Klin je izginil v globoki špranji. Hitro izpustim kladivo, ki je obviselo na zanki za vratom. Z eno roko nekoliko oprt v stolpič zakličem Mihi, naj hitro in močno potegne vrv, ker sem imel občutek, da se bo stolp vsak čas zrušil name. Obadva, kot bi vedela, kaj je, sta potegnila vrv s tako silo navzgor, da sem dobesedno zletel do gornjega klina, vponke ni bilo več v njem, ker jo je že Maks prevzel menoj snel iz klina. Vlekla sta me tako močno, da sem utegnil samo sem pa tja prijeti kak oprijem ali ujeti stope. Kar prehitro sem bil pri njima. Komaj pa se prevalim preko roba, me obadva v en glas vprašata, kaj mi je, da sem tako bled. Povem jima, kaj se je zgodilo. Miha samo priklina in doda, da se je že njemu zdel sumljiv pri zabijanju klinov, in da se ga je zelo malo dotikal.

Ko smo se tako pogovarjali, naenkrat za nami močno zagradi in strašno bobnenje odmeva od stene Gamzovca. Spogledali smo se, takoj nam je bilo jasno, da se je zrušil stolp in zgrmel preko stene v globino.

Zopet smo bili na nekoliko lažjem terenu, ki nam je dovoljeval nekaj minut počitka, obenem pa smo se nekoliko okrepčali, saj je bila ura že preko poldneva. Bili smo tako zatopljeni vsak vase, da nismo opazili, kdaj se je nebo močno pooblačilo. Opozoril nas je šele močan blisk, ki mu je sledil oglušujoči grom. Stena se je stresla, kot da se bo vsak čas zrušila v pesek. Oglušujoče bobnenje se odbija od stene do stene, od grape preko grebenov, tja preko ostenja Razorja in Prisojnika. Grom še ni ponehal, ko se že vsuje ploha z dežjem. Na srečo je to trajalo le nekaj minut in zopet je posijalo sonce. Ozračje je močno nasičeno z elektriko, saj neprestano valovi v rahlem meglenem publikskavanju, kar napoveduje bližajočo se nevihto. Ko bi jo vsaj toliko časa ne bilo, da bi izplezali, da nas ne bi dobilo v steni. Saj je teren od Oltarja do Rogljice gnezdo bliskov in

groma. Strele udarjajo v treh stolpih in grebenih kot za stavo in revež, kogar doleti to v teh stenah ali grebenih.

Hitro pospravimo stvari v nahrbtnike ter se odpravimo naprej. Ker je stena tu nekoliko položnejša, gremo kar vsi trije naenkrat naprej kake dve dolžine vrvi do pod ogromnega krivega kamina. Tu je vrsta zopet na meni, da plezam naprej. Miha in Maks predlagata, da bi šli skozi kamin, ker pa je kamin precej odmaknjen od raza, mi pa smo se odločili, da preplezamo raz, sem se odločil zanj. Nad nami se boči ogromen navpičen in gladek stebel. Pogled nanj ob misli, da ga bo treba preplezati, nehotne stisne srce. Toda ni bilo časa za oklevanje, nalogo smo si zadali in izvršiti jo moramo. Takoj zavijem v levo na raz stebra. Tu plezam po njegovi levi strani navzgor, povsod so same gladke in strme plošče, oprijemi in stopi pa so tako neznan, da ne vem, če so res ali imam le privide. Po kakih desetih metrih plezanja sem spoznal, da mi bo šlo za nohte. Zelo počasi sem napredoval. Da bi bila le kje kaka razpoka, da bi zabil klin, toda nikjer nič, povsod je bilo vse gladko, naklonina pa vedno večja. Tolažim se s tem, da bo morda višje le kaka razpoka in tako se pomikam počasi navzgor, centimeter za centimetrom. Steber postaja z vsakim metrom višine težji. Zmanjka mi vrvi, dvajset metrov visoko v gladkih ploščah z več kot 75-stopinjsko naklonino, klina za varovanje pa nisem zabil nobenega. Maks in Miha sta z robom počasi popuščala vrv. Zakličem jima, naj se Maks odveže, da bom imel dosti vrvi za nadaljnje plezanje, dokler ne dobim možnosti, da zabijem klin. Hitro se je odvezal in sem zopet lahko plezal naprej. Konci prstov me že močno skelijo. Koliko časa bo še trajalo, ali bom vzdržal?

Raz prehaja polagoma v žlebiček, kateri v višini kakih desetih metrov preide v zelo odprt, kake štiri metre visok prevesen in čisto gladek kamin, katerega na vrhu pokriva velike nagromadene skale. Steber je v tem delu popolnoma navpičen. Počasi se z največjim trudom vzpnem do kamina, ki pa ni nič boljši od spodnjega dela. Špranje za klin še vedno nobene. Dva metra pod vrhom kamina je bila kakih trideset centimetrov dolga, za dva prsta široka in kakih deset centimetrov globoka špranja.

AKTUALNOSTI Z JESENIŠKE OBČINE

S SEJE VSEH TREH ZBOROV SOB JESENICE

V četrtek, 24. junija, je bila seja vseh treh zborov občinske skupščine Jesenice. Na seji so obravnavali vprašanja tistih obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti, za katere je podan družbeni interes, merila za ugotovitev nove vrednosti stanovanjskih hiš in stanovanj, dopolnitev dogovora o splošni porabi v letošnjem letu, predlog dogovora o načinu uporabe in o upravljanju s sredstvi solidarnosti za opravljanje posledic naravnih nesreč in predlog dogovora za izdelavo temeljnih topografskih načrtov. Razen tega je bila na seji skupščine v obravnavi sprememba odloka o posebnem občinskem davku od prometa proizvodov in odplačil za storitve, opravljena so bila nekatera imenovanja in volitve, razen tega pa so obravnavali tudi poročilo o delu komunalne delovne organizacije Kovinar, predvsem tistega dela njenega poslovanja, ki je organiziran za opravljanje komunalnih služb.

S SEJE OBČINSKE ZDRAVSTVENE SKUPNOSTI JESENICE

V četrtek, 24. junija, je bila XI. seja občinske zdravstvene skupnosti Jesenice. Na seji so med drugim obravnavali analizo samoupravnih in delegatskih razmerij, poročilo o poteku priprav za integracijo zdravstvenih organizacij na Gorenjskem in o odnosu zobozdravstvenih delavcev do izvajanja sklepov občinskih skupščin Gorenjske in regionalne zdravstvene skupnosti v Kranju glede na zobozdravstveno službo na Jesenicah. Poleg tega pa so na seji obravnavali tudi osnutek zakona o združenem delu. Sklepali pa so zlasti o samoupravnem sporazumu, ki postavlja osnove plana za obdobje 1976-80 in o drugih sporazumih, ki jih je potrebno skleniti v zvezi s srednjeročnim razvojnim načrtom.

VISOKO POVIŠANJE NOČNIN V KOMPASOVIH HOTELIH

Kompasovi hoteli so v prvem letošnjem trimesečju dosegli mnogo boljše uspehe kot lani. Skupno število gostov se je povečalo od 15.190 na 20.744 letos. To število gostov je za 34 odstotkov višje kot lani, število nočitev pa je še za dva odstotka višje, saj jih je bilo lani v prvih treh mesecih 45.578, letos pa 62.901.

Največji porast gostov je zabeležil hotel Alpina v Kranjski gori, kjer so imeli za 98 odstotkov več gostov in za 60 odstotkov več nočnin. Tudi hotel in hotel Kompas v Kranjski gori sta zabeležila za 50 odstotkov več nočnin kot lansko leto v istem času. Število prenočitev domačih gostov je bilo v prvih treh mesecih v vseh Kompasovih hotelih višje za 53 odstotkov, inozemskih gostov pa je bilo za 17 odstotkov več kot lani.

Vsekakor je tako visoko zvišanje števila gostov in nočitev zlasti v hotelih v Kranjski gori posledica dokaj ugodne zime, razen tega pa so Kompasovi hoteli v Kranjski gori še zelo mladi in si šele ustvarjajo svoj sloves ter pridobivajo svoje stalne obiskovalce.

Tudi v aprilu so bili doseženi dokaj dobri uspehi, saj se je število prenočitev v primerjavi z lanskim aprilom zvišalo za devet odstotkov, vendar v tem mesecu kranjskogorski hoteli niso kaj prida prispevali k skupnemu zvišanju nočnin, saj mesec april v Kranjski gori ni sezonski čas.

GRADNJA CESTNEGA PREDORA SKOZI KARAVANKE

V bližnji preteklosti sta dva dogodka opozorila na to, da se priprave v zvezi z izgradnjo cestnega predora skozi Karavanke vendarle uspešno nadaljujejo. Prvi dogodek, ki ga velja omeniti, je bil sestanek slovenskih pravnih in cestnih strokovnjakov v Beljaku z avstrijskimi. Na tem sestanku so reševali zadeve v zvezi s prometnim režimom na vhodih v predor. Znano je, da bosta na obeh vhodih, se pravi na jugoslovanski in na avstrijski strani, poslovali obe službi, pri katerih bodo potniki opravljali obmejne formalnosti. To pomeni, da bodo poleg jugoslovanskih varnostnih organov in carnikov na naši strani delovale tudi avstrijske policijske in carinske službe in prav tako na avstrijski strani. Takšna ureditev bo zagotovila potnikom, da se potem, ko bodo

prevzeli predor na izhodu ne bodo ustavljali, ker bodo vse formalnosti za prestop v drugo državo opravili pri obojih obmejnih organih že ob vstopu v predor. Takšna ureditev bo tudi zagotavljala, da v predoru vozila ne bodo zastajala in da se ne bodo nabirale kolone. Razen teh so urejali na sestanku tudi druga pomembna pravna vprašanja.

Drug, nemara še pomembnejši dogodek, pa je predlog dogovora o temeljnih družbenega plana socialistične republike Slovenije za obdobje 1976-1980, v katerem je pri tistem delu prometne infrastrukture, ki obravnava cestni promet, navedeno, da bodo v petletnem obdobju zgrajeni naslednji odseki magistralnega cestnega omrežja: Dolgi most - Vrhnika, Črnuče - Dolgi most, predor Karavanke, obvozna cesta v Celju, hitra cesta skozi Maribor, obmejni prehod Šentilj in obalna cesta. Med tistimi odseki magistralnih cest, ki bodo zgrajeni v prihodnjem petletnem obdobju, je zdaj predor skozi Karavanke prvič čvrsto zapisan v predlog samoupravnega sporazuma in družbenega načrta. Zapisan je na tretjem mestu, takoj za avtocesto Vrhnika - Dolgi most in Dolgi mostom ter Črnučami.

Oba dogodka dajeta upanje, da bo cestni predor pod Karavankami zgrajen v obdobju tekočega srednjeročnega razvojnega načrta, če pa izgradnja ne bo dokončana do leta 1980, pa bo skoraj zanesljivo dokončana v začetnem obdobju naslednjega petletnega razvojnega načrta.

NAČIN UPORABE SREDSTEV SOLIDARNOSTI V LETU 1976

Na seji vseh treh zborov skupščine občine Jesenice je bil obravnavan sklep k družbenemu dogovoru o načinu uporabe in upravljanja s sredstvi solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč. Udeleženci družbenega dogovora bodo v letošnjem letu izdvojili 75 odstotkov tistih sredstev, ki jih bodo zbrali za solidarnostne namene, predvsem za odpravo posledic potresa na Kozjanskem, 25 odstotkov sredstev pa v letošnjem letu ne bodo uporabili za odpravo posledic tega potresa, pač pa bodo štiri petine preostalih sredstev namenili za odpravljanje posledic potresa v občinah Tolmin in Nova Gorica, eno petino preostalih sredstev pa bodo namenili za pomoč prizadetim v rudniku Kanižarica. V kolikor se bo izkazalo, da bi od zbranih sredstev še kaj ostalo, bo ostanek namenjen za odpravo posledic poledenitve gozdov v občini Idrija.

AKTIVNOST SINDIKATA V PREJŠNJEM TEDNU

V prejšnjem tednu je bilo več pomembnih sindikalnih sestankov. V torek, 22. junija, so se sestali delegati s področja zdravstva in socialnega varstva in razpravljali o posojilu za ceste, o akciji za pomoč prizadetim ob potresu v Posočju, o osnutku zakona o združenem delu in o nekaterih kadrovskih spremembah.

23. junija pa se je sestalo predsedstvo občinskega sveta zveze sindikatov Jesenice. Člani predsedstva so govorili o poteku seminarja o ljudski obrambi in družbeni samozasčiti ter o nalogah, ki so jih na tem področju izvajali. Razen tega so govorili o nalogah sindikata na področju oddiha in rekreacije ter imenovali delegacijo za osrednjo proslavo dneva samoupravljalcev v Ljubljani. V četrtek, 24. junija, pa so se sestali delegati s področja trgovine, ki so govorili o organizaciji trgovske mreže na Jesenicah v luči osnutka zakona o združenem delu, o vlogah za spremembo delovnega časa v trgovini in o posojilu za ceste.

TOVARNI PROMET IN CESTE

Cesta postaja vse pomembnejša prometna žila ne le za prevoz potnikov, pač pa še mnogo bolj za prevoz tovora. Danes si skoraj ne moremo in ne znamo več predstavljati redne, hitre in kvalitetne oskrbe s surovinami, reprodukcijskimi materiali, rezervnimi deli in drugim za gospodarstvo potrebnim blagom, če ne bi znaten del tega prihajalo v industrijske obrate po cestah in prav tako si ne moremo predstavljati hitrega in varnega transporta izdelkov, od tovarne do trgovine, med regijami, pokrajinami in republikami ter državami, če bi poleg železniškega, vodnega in letalskega prometa ne imeli tudi cestnega.

V zadnjih letih pri nas kar preveč tovara gravitira na cesti in se cestni promet nenormalno hitro povečuje, še zlasti, ker ceste nanj niso pripravljene in zanj niso usposobljene. Zato se že dalj časa govori o delitvi tovora med železnico, ki pogosto nima izkoriščenih svojih zmogljivosti in cesti. Zlasti vsi težki tovori na dolge relacije naj bi bili postopoma preorientirani na železnico. To pa ne pomeni, da bo takrat, ko se bo to zgodilo, na cesti manj tovora, saj gospodarstvo neprestano napreduje in se obseg tovora neprestano večja ne le doma, pač pa tudi v tranzitu.

Leta 1950 so po slovenskih železnicah prevozili milijardo 411 milijonov tonskih kilometrov, po cestah pa je bilo takrat prevoženih komaj 121 milijonov tonskih kilometrov. Ta dva podatka povesta, da je bilo v letu 1950 prevoženih po cesti komaj deset odstotkov celokupnih tonskih kilometrov.

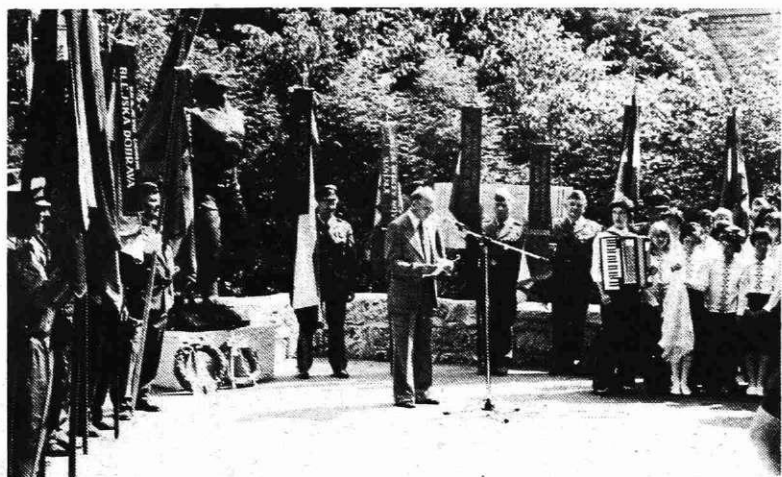
Celokupni promet pa je seveda od leta 1950 do danes močno narasel. Železnica, ki je prevozila leta 1950 milijardo 411 milijonov tonskih kilometrov, je prevozila v letu 1973 tri milijarde 198 tonskih kilometrov, kar pomeni, da se je v tem času tovarni promet na železnici povečal za 127 odstotkov.

Povsem drugačna je slika, če primerjamo porast tovarnega prometa v tem obdobju na cesti. Leta 1950 je bilo prevoženih na slovenskih cestah 121 milijonov tonskih kilometrov, v letu 1973 pa je cesta prevzela tovor, ki predstavlja šest milijard 403 milijone tonskih kilometrov. Porast v 23 letih torej znaša 5.191 odstotkov, tako da se je tovarni promet na cesti povečal še močnejše kot potniški. Povsem razumljivo je, da prazdelitev prometa med cesto in železnico lahko reši le del prometnih zagat, drugi večji del pa lahko rešijo izboljšane hitre ceste, ki jih načrtujemo za prihodnje obdobje.

TUDI V KS GORJE SO SE ODLOČILI ZA SAMOPRISPEVEK

Občani KS Gorje so se na referendumu v nedeljo, 27. junija ob 82 odstotni udeležbi z večino 60,6 odstotka odločili za samoprisepek, ki ga bodo v višini enega odstotka osebnega dohodka plačevali pet let. Tako bodo zbrali okoli štiri milijone din, ki jih bodo namenili za komunalna dela in asfaltiranje cest v gorenjskih naseljih.

DOPISUJTE V ZELEZARJA

V soboto, 26. junija, je bila pri spominskem obeležju padlih talcev v okviru praznovanja krajevnega praznika Žirovnica spominska svečanost

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

V torek, 29. 6. je bila skupna seja zbora združenega dela OS s skupščino raziskovalne skupnosti Radovljica. Ne dnevnem redu je bila razprava o poročilu predsednika skupščine raziskovalne skupnosti o raziskovalni dejavnosti v OZD ter obravnava predloga družbenega dogovora o inovacijah v občini in osnutka samoupravnega sporazuma o temeljih plana raziskovalne skupnosti SRS za obdobje 1976-1980.

Izvršni svet OS je na 54. seji, 22. 6. obravnaval osnutek družbenega načrta občine in družbeni plan razvoja SRS za obdobje 1976-1980 ter predlog dogovora o temeljih družbenega plana SRS za isto obdobje. V pretrusu je bil tudi predlog odloka o dopolnitvah in spremembah odloka o urbanističnem programu občine ter vloga o financiranju OK ZSMS Radovljica.

V okviru programa priprav na ljudsko obrambo je bila v petek, 25. 6. v radovljiški občini vaja vseh organov za SLO v skupščini občine, TOZD, OZD in KS. Namen vaje je bil preizkusiti usposobljenost teh organov in izvajanje ukrepov pripravljenosti v različnih pogojih. Po sodbi republiških predstavnikov IS SRS in po oceni IS SO, je vaja dobro uspela in dokazala veliko pripravljenost vseh odgovornih nosilcev nalog.

Komite OK ZK in kulturna skupnost sta v sredo 23. 6. v graščinski dvorani v Radovljici organizirala v okviru tedna Komunistična izredno koristen in uspešen razgovor o kulturni problematiki v bazi. Sodelovali so književniki Matej Bor, Tone Svetina, Ivan Jan, glavni urednik Komunistična Vlado Krivokapič in drugi kulturni delavci iz občine, OZD in KS. V zelo plemeniti in živahni razpravi so nakazali vrsto konkretnih izhodišč, ki jih bo obravnaval aktiv komunistov-kulturnih delavcev in tudi skupščina kulturne skupnosti.

Predsedstvo OK SZDL je na 10. seji med drugim spregovorilo tudi o nezadovoljivem reševanju stanovanjske problematike borcev NOB v občini, kjer je še vedno osem borcev brez ustreznih stanovanj. O namenskih sredstvih iz nekdanjega sklada za borčevska stanovanja bo po sklepu predsedstva že ta teden tekla razprava na predsedstvu občinske skupščine na katero bodo povabili tudi predstavnike stanovanjske skupnosti.

Krajevna konferenca SZDL Radovljica in skupščina KS sta v skladu s programom javnih razprav sklicali v petek, 2. julija ob 16.30 v avli osnovne šole svoje delegate, organe obeh teles, delegacije in vse izvršilne organe DPO v KS. Na osnovi pripravljene analize samoupravnih in dohodkovnih razmerij v KS bodo razpravljali o odnosih med TOZD in KS, o delegatskih odnosih in načinih odločanja delavcev v združenem delu na politiko KS v luči novega zakona o združenem delu.

Po globalnih ocenah, ki jih vsebuje družbeni načrt razvoja občine Radovljica za obdobje 1976-1980, bo družbeni proizvod realno naraščal po 6,2 % letno in bo v 1980. letu predvidoma znašal že okoli 50.000 din na prebivalca. V tem obdobju bo zaposlenost naraščala le za 1,9 %, kar je za 0,9 % pod republiškim povprečjem, medtem pa se bodo OD letno povečevali za okoli 3,7 % na zaposlenega.

Krajevna organizacija ZB NOV Radovljica bo v počastitev 35-letnice vstaje in dneva borca v nedeljo, 4. julija pripravila vsakoletno partizansko srečanje na Mlaki pod Radovljico. Slovesnost se bo pričela ob 13. uri z govorom in kulturnim programom nato pa bo za dobro voljo in ples poskrbel ansambel Fantje izpod Karavank. Pripravljajo partizanski golaž, jagnjedi na ražnju in druge domače posebnosti. Na srečanje bodo prišli tudi nekdanji vezisti in kurirji.

Za izvedbo celotnega programa dela OK ZSMS Radovljica bi letos rabili najmanj 560.000 din, vendar je bilo iz občinskega proračuna odobreno le 380.000 din. To se pozna pri izvedbi številnih akcij, zlasti pa pri bistveno omejenih dotacijah za OO ZSMS, saj znašajo skupno le 30.000 din. Doslej so po 5.000 din prejeli le OO ZSMS Bled, Lesce in Srednja Dobrava. Dotacije bi morale dobiti tudi OO ZSMS Boh. Bela, Boh. Bistrica, Ljubno, Podnart in Kropa, vendar za enkrat še ni denarja.

Med bivanjem na Bledu si je 23 članic mednarodne organizacije kmečkih žena iz Britanije ogledalo prejšnji teden Vezanine Bled, kmetijsko posestvo Poljce in muzej talcev v Begunjah, ki je napravil nanje izredno globok vtis. Na Bledu sta se z gostjami iz Britanije pogovarjala o položaju naših kmečkih žena Mara Rupena-Osojnik in Uroš Janko iz Zadrzne zveze Slovenije.

Tovarno Elan v Begunjah so prejšnji petek obiskali štirje sindikalni funkcionarji iz vzhodne in južne Afrike, ki so se udeležili seminarja pri obč. svetu ZSS Kranj. V spremstvu predsednika OS ZSS Radovljica Marjana Vrabca so se s predstavniki DS in sindikatov v Elanu pogovarjali o zdravstvenih in socialni zaščiti delavcev, varstvu pri delu, o dopustih in regresih ter o prevozu delavcev na delo.

Novi zakon o obveznem medsebojnem plačilu je zelo ugodno vplival na finančno realizacijo tudi v Verigi Lesce. Od 1. aprila, ko je stopil v veljavo, do 28. maja je bilo nakazanih 19 milijonov direktnih vplačil z domačega trga, 3,7 milijonov iz izvoza in za 24 milijonov vrednosti menic, ki zapadejo v izplačilo v 45 dneh. Ta vsota - 32 milijonov din je večja kot je znašala vrednost celotne prodaje v aprilu.

Zaradi negativnega rezultata lanskeletne proizvodnje v LIP Bled TOZD Tomaž Godec v Bohinju in TOZD Rečica, so samoupravni organi in DPO konec maja sprejeli obsežen sanacijski program, da bi v 1976. letu dosegli boljše gospodarjenje in večje poslovne rezultate. Program vsebuje vrsto strogih ukrepov za izboljšanje proizvodnje, vzdrževanja, novih naložb, delovne discipline, racionalizacije ter aktivnejše delo samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij; določili pa so tudi nosilce nalog in postavili roke za izvedbo vseh ukrepov.

Pri šolskem centru, kjer se je pravkar zaključilo šolsko leto 1975/76, so v Radovljici imeli tri oddelke srednje ekonomske šole s 96 dijaki in 13 učitelji. Na poklicni šoli kovinarske stroke v Radovljici in gostinske na Bledu je bilo 13 oddelkov z 267 učenci in 28 učitelji ter na oddelku usmerjenega izobraževanja v Radovljici 36 učencev in 13 učiteljev.

Gospodarski odbor v tovarni Plamen Kropa je za inovacijsko delo - izbičajni čep za stroj DM3LS dodelil nagrado avtorju Marjanu Peternelu v znesku 500 din, ter njemu in Jožetu Šlibarju po 2.570 din za tehnično izboljšavo na dodatnem podajalnem vodu na stroju PN 4.

Na skupščini delegatov ZKPO Radovljica, ki je bila 24. junija so izvolili za predsednika 15 članskega izvršnega odbora Nika Ruplja, za podpredsednika Zdenka Cunda in za predsednika zbora delegatov ZKPO Franca Černeta. Tajnik bo tudi v prihodnje Jože Smolej. Skupščina je poslala protestno pismo avstrijskemu konzulu v Ljubljano zoper nameravane štetje koroških Slovencev in kršenje njihovih pravic, ter sprejela sklep o podpisu listine o prijateljstvu s RKUD Sloboda-Vis Varaždin s katerim sodeluje že 10 let.

OCENA GRADBENEGA ODBORA ZA IZGRADNJO MRLIŠKIH VEŽIC

Na sejah vseh treh zborov skupščine občine Jesenice ki so bile 24. maja, je bilo med ostalim tudi prvič obravnavano poročilo gradbenega odbora za izgradnjo mrliških vežic na Blejski Dobravi. Poročilo o prvi fazi izgradnje tega objekta, deljeno na splošno obrazložitev o delu odbora in prikaz finančnega stanja z dne 17. februarja 1976, so na sejah vseh treh zborov dopolnili še poročevalci, ki jih je ta odbor določil iz vrst svojega članstva.

S tem poročilom je gradbeni odbor podal pregled dosedanjega dela, stanja zbranih in namensko porabljenih finančnih sredstev, kakor tudi plan predvidenih del v okviru druge faze izgradnje mrliških vežic. Ob tej priložnosti pa se je odbor tudi zahvalil vsem podpisnikom samoupravnega sporazuma, ki so do tega dne svoje obveznosti izpolnili in z svojimi vplačili prispevkov omogočili, da je bil objekt mrliških vežic tudi terminsko predan v uporabo.

Ob stalnem prizadevanju in spremljanju zbiranja finančnih sredstev, pa je gradbeni odbor v svojem poročilu tudi podal ugotovitve, da nekateri od podpisnikov še do danes niso poravnali svoje obveznosti in sicer: Slovenija avto Ljubljana — prodajalna Jesenice, Vatrostalna Zenica — TOZD Jesenice, Veletrogovina Živila Kranj — TOZD Maloprodaja, Petrol Ljubljana — TOZD blagovni promet, Gramex Ljubljana — poslovalnica Jesenice, Veletrogovina Specerija Bled — poslovalnica Jesenice, dočim sta podjetji Elim Jesenice in Gorenjka — Jesenice zaprosili za odlog plačila iz leta 1975 na leto 1977.

V poročilu je prikazano tudi nezadovoljivo stanje in odziv vplačila prispevkov s strani zasebnih obrtnikov, kakor tudi slaba prodaja vrednostnih bonov. Od sto podpisnikov sporazuma iz zasebnega obrtništva je do dneva poročila vplačalo svoj prispevek za leto 1975 le 54 obrtnikov, dočim so za tekoče leto vplačali le trije obrtniki, kar znaša v skupnem znesku 38.113,00 din vplačil oziroma prispevka. Ker je le od nadaljnjega zbiranja potrebnih finančnih sredstev odvisno nadaljnje

delo gradbenega odbora in dokončanje izgradnje mrliških vežic na Blejski Dobravi, je v zaključku poročila odbor tudi zaprosil skupščino za podporo in razumevanje v prizadevanju za dokončanje sprejete naloge. Na osnovi razprav in sklepov na sejah vseh treh zborov občinske skupščine je gradbeni odbor dobil priznanje za uspešno in prizadevno delo pri dosedanjih izgradnji mrliških vežic ter soglasje k programu nadaljnje izgradnje mrliških vežic. Družbenopolitični zbor in zbor združenega dela pa sta dodatno sprejela še naslednje sklepe:

— Istočasno s sprejetjem poročila se daje priznanje vsem tistim, ki so pristopili k samoupravnemu sporazumu o zbiranju sredstev in svoje obveznosti tudi izpolnili, izreče pa naj se kritika vsem tistim, ki tega niso storili;

— delegati družbenopolitičnega zbora naj družbenopolitičnim organizacijam, ki so jih predlagali v ta zbor, posredujejo mnenje zbora, da naj se sredstva za nakup vencev namenijo v sklad za izgradnjo mrliških vežic;

— Zbor združenega dela pa je s svojim sklepom zadolžil gradbeni odbor, da vsem neplačnikom posreduje urgenco in poziv k hitrejšemu plačevanju sprejete obveznosti iz sporazuma za zbiranje sredstev za dokončno izgradnjo.

Gradbeni odbor, ki se bo sestal v teh dneh na svoji 17. seji, bo razpravljal o sprejetih sklepih in nalogah ter na osnovi izračuna ocene in pomoči skupščine občine Jesenice odločal o planu in programu nadaljnjega dela za dokončanje sprejete naloge.

C. E

NOVI VPLAČNIK PRISPEVKOV ZA IZGRADNJO MRLIŠKIH VEŽIC

V času od 14. maja do 16. junija se je skupni znesek do sedaj vplačanih prispevkov za izgradnjo mrliških vežic na Blejski Dobravi povečal za 1.553.834,00 din in znaša skupni znesek do tega dne vplačanih prispevkov 7.940.252,95 dinarjev. Na tako povečanem vplačilu prispevkov je v tem času vplivalo predvsem vplačilo železarne Jesenice v znesku 1.529.334,00 din ter še treh delovnih organizacij in sicer:

Naravno zdravilišče Triglav — Mojstrana — 800,00 din, VIZ Jesenice — TOZD Glasbena šola — 2.800 din in ZZTP TIG Ljubljana TOZD Jesenice 19.600,00 din.

Nezadovoljiv pa je še vedno

odziv za vplačila prispevkov zasebnega sektorja. V navedenem času je vplačal svoj prispevek le eden od obrtnikov in sicer Vlado Treven Jesenice — 800,00 din. Nadalje je bilo na naslov žiro računa gradbenega odbora vplačano od Rdečega križa Jesenice 500,00 din namesto venca pokojni Mariji Furlanovi.

Po obvestilu KS Javornik — Koroška Bela, je železarna Jesenice odkupila vrednostnih bonov v znesku 500,00 din, namesto venca na grob prvoborca Karla Kozarja-Romija.

Vsem vplačnikom in darovalcem se gradbeni odbor za prispevke tovariško zahvaljuje.

CE

SLOVESNOST V SPOMIN NA USTRELJENE TALCE V MOSTAH

V soboto, 26. junija dopoldan je bila osrednja prireditev ob krajevnem prazniku Žirovnica in sicer spominska svečanost pred kipom talca in spominskim obeležjem ustreljenih talcev v Mostah. Spominski govor je imel Srečko Šter, predsednik KO ZB NOV Žirovnica. Obudil je spomin na žalosten dogodek, ko so Hitlerjevi hlapci 1. 7. 1942 na tem mestu ustrelili 29 talcev. Pri tem je poudaril, da so tovariši, ki so tu padli, z drugimi številnimi junaki žrtvovali svoja življenja, da sedaj živi uresničujemo cilje samoupravnega socializma.

Na zbornem mestu je večina udeležencev prišla v povorki, kjer so bili na čelu zastavonoše vseh KO ZB NOV jeseniške občine, člani pihalnega orkestra Jeseniških železarjev, gasilci in lovci tega področja, pevski zbor osnovne šole Žirovnica in številni občani.

Slavnostnemu govoru je sledil pester kulturni spored. V njem so nastopili pihalni orkester Jeseniških železarjev pod vodstvom Ivana Knifca, recitatorji in mladinski pevski zbor osnovne šole Žirovnica, ki ga prizadevno vodi Slavko Mežak. Pripadniki JLA-graničarji tega področja, so v spomin padlim izstrelili častne salve. Pripadniki teritorialne obrambe tega področja so izvedli vajo in prikazali požig mostu, kakor so ga izvedli partizani pred 34 leti, ko so Nemci kot maščevalni ukrep

ustrelili talce. Svečanosti se je udeležilo več kot tisoč domačinov in gostov.

B.

14. SEJA SVETA KS JAVORNIK — KOROŠKA BELA

V četrtek, 24. junija, je bila v prostorih delavskega doma na Javorniku 14. seja sveta krajevnih skupnosti. Svetu krajevnih skupnosti je bila posredovana kratka informacija o stanju pripravljanih del za izgradnjo otroškega vrta na Koroški Beli, nato pa so imenovali delegata in podpisnika samoupravnega sporazuma za ustanovitev kluba samoupravljalcev. V zvezi s predlogom oddelka za urbanizem gradbene in komunalne zadeve občinske skupščine Jesenice, da bi na območju krajevnih skupnosti določili peskop za potrebe krajevnih skupnosti, svet KS meni, da na območju krajevnih skupnosti Javornik — Koroška Bela ni primerne peskokopa. Razen tega so na seji imenovali še namestnika delegata v SIS za varstvo zraka gorenjskih občin ter komisijo za vpisovanje posojila za modernizacijo cest. Svet krajevnih skupnosti je potrdil predlog za imenovanje članov odbora ljudske obrambe in družbene samozastite pri skupščini krajevnih skupnosti.

V nadaljevanju se je razpravljalo še o samoupravnem sporazumu za ustanovitev SIS za varstvo pred požarom, ter določili delegata in podpisnika tega sporazuma. Svet krajevnih skupnosti v celoti podpira zahteve občanov Dobravske ulice, ki opozarjajo na nevarno stanje. Krajevna skupnost bo posredovala pismo vlogo občanov Dobravske ulice pristojnemu organu občinske skupščine s priporočilom, da opravi komisijski ogled in ustrezno ukrepa.

NOVOSTI NA POLICAH JESENIŠKE KNJIŽNICE

lizo, četrta o oficirju, ki so mu pomotoma ukradli strogo zaupni dokument.

Nekje v srdu knjige je spet zgodba z zgornjim naslovom O človeku, ki je znal leteti — zgodba je nekaj dvojček Aymejeve groteske O človeku, ki je hodil skozi zid. Cel odelek v knjigi (iz Knjige apokrifov) obravnava »antične« teme na podoben način, kot se je tega lotil desetletja kasneje naš satirik Slavko Pregl. In tako dalje. Priznati je treba, da to niso pretirano realistične teme.

Za konec bi lahko navedli primer Čapkovne dovornosti, ki je taka, da ne bove v oči, pač pa je pogosto skrita med vrsticami in bi jo kak manj

pozoren bralec lahko včasih tudi prezrl. Takole na primer karakterizira glavnega junaka neke zgodbe — se pravi že zgoraj omenjenega preiskovalnega sodnika-psihanalitika: »Poslušaj, Tonček,« pravi sodnik svojemu kolegu na začetku zgodbe: »Poslušaj, Tonček, pred teboj nimam nobenih skrivnosti; od deških let sem sva prijatelja — saj veš, kako so te našeskali, ko sem razbil šipo.« — Pogosto se zgodi, da zahteva obiskovalec knjižnice kaj veselega, šaljivega. Takole po občutku se človeku zazdi, da vedrih knjig sploh ne manjka, v resnici pa jih ni prav veliko. Zato je tudi zbirka HUMOR — v okviru katere je izšla tudi ta knjiga — precej priljubljena.

HITREJE URESNIČEVATI DELEGATSKI SISTEM IN DELEGATSKA RAZMERJA

V petek, 25. junija je bil z zadnjo večjo akcijo — s sestankom aktivnosti komunistov kulturnih delavcev občine — sklenjen v občini Jesenice letošnji mesec glasila Komunist, ki se je izvajal na delovno temo ČLOVEK, DELO, KULTURA. Uvodnemu referatu na temo Uveljavljanje samoupravnega položaja delavcev v kulturni politiki in vloge kulture pri osvoboditvi človeka in dela, ki ga je imel član odbora za pripravo tedna Komunist in predsednik izvršnega odbora kulturne skupnosti Jesenice Joža Varl, je sledila izredno bogata in dinamična razprava, v kateri je sodelovalo deset govornikov.

Referent je v uvodnem govoru izpostavil nekaj vprašanj, ki se pojavljajo v praksi pri uresničevanju kulture v samoupravni socialistični družbi in na katera so tudi opozorili sedanjí sestanki in tribuna izvedeni v okviru letošnje akcije glasila Komunist, med katere predvsem sodijo:

— uveljavljanje angažirane umetnosti in marksistične presoje umetnosti;

— programi občinske in republiške kulturne skupnosti, predvsem pa osrednjih — profesionalnih izvajalcev kulture v SR Sloveniji (RTV, drama, opera, filharmonija, založniška dejavnost, produktivna kinematografija in uvoz filmov idr.);

— neposredni vpliv delavcev in občanov na kulturno politiko in programe;

— materialna osnova kulturne dejavnosti — sredstva za redno dejavnost in modernizacijo ter sredstva za novogradnje;

— zoževanje skrbí za kulturo na kulturne delavce in kulturne organizacije, namesto razširjanja skrbí za kulturo na vse organizirane socialistične sile;

— praktično obravnavanje kulture, namesto permanentno prisotne aktivnosti kot enega bistvenih dejavnikov razvoja;

— kultura kot sestavni del družbenih načrtov krajevnih skupnosti in organizacij združenega dela;

Poudarjeno je bilo, da bi vsa ta vprašanja lahko postavili na skupni imenovalec: hitreje uveljavljanje samoupravnega položaja delavcev v kulturni politiki, ali z drugimi besedami hitreje uresničevanje delegatskega sistema in delegatskih razmerij na področju kulture.

Referent je zatem govoril o številnih negativnih pojavih, ki so spremljali razvoj kulture, še posebno do znanega pisma predsednika Tita, ki pa povsem še danes niso izkoreninjeni. Proti vsem tem pojavom se lahko borimo le z uveljavljanjem delegatskega sistema oziroma uveljavljanjem delavcev v materialni proizvodnji pri oblikovanju kulturne politike, je poudaril Varl. Le-ta pa mora izhajati iz boja za samoupravne socialistične odnose in krepitev bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti.

V nadaljevanju je referent govoril o vlogi in nalogah kulture pri osvoboditvi človeka in dela ter ob sklepu poudaril, da sta socialistično samoupravno združeno delo in socialistična samoupravna kultura nerazdružljivi enoti, druga drugi pogoj, možnosti, ki jih lahko uresničujemo le hkrati.

V razpravi, ki je sledila uvodnemu referatu, je bilo naglašeno, da je kultura vedno bolj prisotna v družbenopolitičnem življenju in da se postopno uveljavlja tudi mišljenje, da je kultura sestavina združenega dela, ne pa del splošne porabe, kot smo to v preteklosti večkrat mislili. K temu spremenjenemu mišljenju pa so nedvomno tudi precej prispevale javne razprave o osnutku zakona o združenem delu. Preveč, je bilo rečeno, še gledamo na kulturo lokalistično in razdrobljeno, namesto, da bi obravnavali kulturo celovito in slovenski kulturni prostor kot enoten nedeljiv. Precej je tudi še pojmovanja, da je skrb za kulturo samo naloga neposrednih delavcev v kulturi, kulturnih organizacij in društev, ne pa

naloga vseh organiziranih socialističnih sil. V našem občinskem prostoru je prav tako prisotna še zaprtost posameznih kulturnih organizacij in društev.

V nadaljevanju je tekla tudi beseda o spodbujanju kulturnih potreb in interesov med delovnimi ljudmi in občani kot stalne naloge vseh organiziranih socialističnih sil, predvsem pa SZDL in sindikata. Zategadelj, ker v svojem naravnem ciklusu življenja človek pridobi le od 20 do 30 odstotkov navad, je še toliko bolj potrebna organizirana akcija pri razvijanju in spodbujanju kulturnih potreb in interesov med ljudmi. Nadvse pomemben dejavnik v tem pogledu pa je vsekakor delovanje delegatskega sistema in delegatskih razmerij, to je aktivne povezanosti delegatov s svojo bazo. Kljub še precejšnjim slabostim, ki spremljajo delovanje delegatskega sistema, je vendarle dosežen pomemben napredek, saj se skozi delovanje delegatskega sistema zmanjšujejo razdalje med uporabniki in izvajalci kulturnih dejavnosti oziroma ustvarjalci kulturnih vrednot ter povečuje krog ljudi, ki neposredno sodelujejo pri oblikovanju programov in politike kulturne dejavnosti v občini.

Govorniki v razpravi so govorili tudi o odnosu med amatersko in profesionalno kulturo ter o potrebnih prizadevanjih, da se amaterska kultura dvigne na višji kvaliteten nivo, ker le-ta mnogokje predstavlja pomemben delež pri pokrivanju kulturnih potreb delovnih ljudi in občanov. Zato pa je seveda potrebna mnogo večja in bolj organizirana skrb za pridobivanje strokovnih kadrov, kakor tudi organiziranje kulturnega življenja. Razen tega pa bo potrebno večjo skrb nameniti tudi vzdrževanju prostorov za zadovoljevanje kulturnih potreb, kakor tudi izgradnji novih, kar je še posebno problematično na Jesenicah.

Kakor delegatski sistem še ni uhojen, tako so tudi primeri, da tudi Zveza komunistov povsod še ni dojela vloge in nalog kulture v socialistični samoupravni družbi. Potrebno bo še veliko organiziranih prizadevanj, da bo delegatski sistem resnično zazivel, kakor tudi veliko idejno-političnega dela za uresničevanje vloge kulture v socialistični samoupravni družbi. Kajti misli kongresov Zveze komunistov še niso prodrlje do slehernega komunista, kakor tudi niso prodrlje misli kongresa Zveze sindikatov Slovenije in ZSM Slovenije do vseh organov in do članstva. K temu, je bilo poudarjeno v razpravi, pa je nedvomno dal določen prispevek mesec Komunist v jeseniški občini, oziroma številni sestanki in aktivni, kar bo prav gotovo pozitivno vplivalo, da bodo razprave o kulturi bolj prisotne ne samo v družbenopolitičnih organizacijah, temveč tudi v samoupravnih organih krajevnih skupnosti in organizacijah združenega dela, kar je v bistvu tudi njihova ustavna dolžnost. V zelo razgibani razpravi so sodelovali: Ivan Tušar, Miroslav Noč, Janez Ambrožič, Benjamin Gracer, Stane Torkar, Rudi Makra, Janez Kavčič, Valentin Erjavšek in Marija Vičar-Zupančičeva.

Ob sklepu aktivna so izvolili še petčlanski sekretariat aktivna in sklenili, da osnovne misli iz referata in razprave oblikuje v stališča in sklepe tričlanska komisija kot prispevek k nadaljnjim razpravam o kulturi in kulturni politiki v občini.

**GLAS
v usako
gorenjsko hišo!**

Na podlagi 6. člena pravilnika o kreditiranju stanovanjske graditve razpisuje Samoupravna stanovanjska skupnost občine Jesenice po sklepu 13. seje skupščine skupnosti z dne 22. 6. 1976

RAZPIS ZA DODELITEV ZA NAKUP ALI GRADITEV NAJEMNIH STANOVANJ

I. NAMEN POSOJILA

Posojila po tem razpisu se lahko najamejo za nakup ali gradnjo stanovanj v okviru usmerjene stanovanjske gradnje za najemna stanovanja.

II. RAZPISNA VREDNOST POSOJILA

Posojila so razpisana iz dela sredstev za stanovanjsko gradnjo, ki jih organizacije združenega dela, druge organizacije in skupnosti (v nadaljnjem besedilu: organizacije) združujejo pri Ljubljanski banki podružnica Kranj, enota Jesenice do skupne višine 7.000.000. — din.

III. PRAVICA DO NAJETJA POSOJILA

Posojila po tem razpisu lahko najamejo organizacije, ki združujejo del svojih stanovanjskih sredstev pri Ljubljanski banki, podružnica Kranj, enota Jesenice po določbah samoupravnega sporazuma o minimalnih stopnjah izločanja sredstev za stanovanjsko gradnjo oziroma po določbah odloka Občinske skupščine Jesenice o obveznem združevanju dela sredstev za kreditiranje stanovanjske graditve (Ur. vestnik Gorenjske št. 26/72).

IV. POGOJI ZA PRIDOBITEV POSOJILA

Organizacija, ki bi pravico do posojila za nakup ali gradnjo najemnih stanovanj za delavce, če izpolnjuje naslednje pogoje:

- da ima sprejet srednjeročni in letni program reševanja stanovanjskih vprašanj svojih delavcev,
- da gradi ali kupuje stanovanja v okviru občinskega programa stanovanjske graditve v skladu z odlokom občinske skupščine Jesenice o določitvi stanovanjskega standarda (Ur. vestnik Gorenjske št. 22/73),
- da so kreditno sposobne.

Organizacije, katerih TOZD ali obrati so na območju drugih stanovanjskih skupnosti, sredstva pa združujejo v Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Jesenice, lahko dobijo posojilo po določilih tega razpisa tudi za nakup stanovanj na območju kjer je sedež TOZD ali obrata.

V. LASTNA UDELEŽBA

Pri nakupu ali gradnji najemnih stanovanj mora posojiljemalec prispevati lastno udeležbo.

Organizacija, katere poprečni osebni dohodek na zaposlenega za redni delovni čas je enak ali nižji poprečnemu osebnemu dohodku v občini za čas od 1. 1. 1976 do 31. 5. 1976 mora sodelovati z lastno udeležbo 50 % zneska potrebnega za investicijo.

Vse ostale organizacije, katerih poprečni osebni dohodek na zaposlenega za redni delovni čas znaša več kot poprečni dohodek v občini za čas od 1. 1. 1976 do 31. 5. 1976 morajo sodelovati z naslednjo lastno udeležbo:

Če poprečni OD organizacije za redni delovni čas presega poprečni OD za redni delovni čas v občini:	znaša lastna udeležba organizacije
---	------------------------------------

do 10 %	55 %
od 11 — 20 %	60 %
od 21 — 30 %	65 %
nad 30 %	70 %

Za lastno udeležbo se šteje tudi posojilo, ki ga dobi organizacija v banki na podlagi vezave stanovanjskih sredstev, s katerimi organizacija samostojno razpolaga.

VI. POSOJILNI POGOJI

a) Odplačilna doba

Najdaljša odplačilna doba za posojilo znaša 20 let.

Odplačilna doba za posojila, katere najamejo organizacije za nakup ali gradnjo najemnih stanovanj, je diferencirana in odvisna od ekonomskih možnosti in znaša za organizacije, katerih poprečni osebni dohodek na zaposlenega za čas od 1. 1. 1976 do 31. 5. 1976:

— je enak ali manjši od poprečnega OD v občini	20 let
— do 10 % večji od popr. OD v občini	18 let
— do 20 % večji od popr. OD v občini	16 let
— do 30 % večji od popr. OD v občini	14 let
— nad 30 % večji od popr. OD v občini	12 let

b) Obrestna mera

Obrestna mera za odobrena posojila organizacijam znaša 3 % letno. Po preteku 10 let od pričetka odplačevanja posojila se poveča obrestna mera za neodplačani del posojila za 2 %.

VII. DOKUMENTACIJA

Organizacije, ki se bodo udeležile razpisa morajo k zahtevkom za posojilo na predpisanih obrazcih, ki jih dobijo v Ljubljanski banki, podružnica Kranj, enota Jesenice predložiti še:

- kupno pogodbo za stanovanje, overjeno na sodišču od strani prodajalca, če je organizacija že sklenila kupno pogodbo,
- srednjeročni in letni program za reševanje stanovanjskih vprašanj svojih delavcev,
- sklep samoupravnega organa o najetu posojila,
- dokazila o lastni udeležbi in kreditni sposobnosti.

VIII. OSTALE DOLOČBE

Vlogo za dodelitev posojila je potrebno vložiti v 30 dneh od dneva objave na predpisnem obrazcu s celotno dokumentacijo pri Ljubljanski banki, podružnica Kranj, enota Jesenice, Titova 8/II. Prepozno prispelle vloge se ne bodo obravnavale.

Podrobnejša pojasnila o možnostih nakupa stanovanj dobijo organizacije pri Biroju za urbanizem in stanovanjsko poslovanje Jesenice, Titova 18, tel. št. 81-142, ki opravlja prodajo stanovanj.

O izidu razpisa bodo obveščene vse organizacije najkasneje v roku 30 dni po preteku razpisnega roka.

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Jesenice

AVTO-MOTO DRUŠTVO ŽIROVNICA PRIREJA

ob praznovanju krajevnega praznika KS Žirovnica, praznika dneva borca in 30-letnice obstoja avto moto zveze Slovenije

AVTO RALLY

ki bo v nedeljo, 4. julija na relaciji: Moste—Begunje—Zapuže—Podvin—Črnivec—Podnart—Lancovo—Radovljica—Bled—Boh. Bistrica—St. Fuzina—Pokljuka—Zatnik—Bled—Begunje—Završnica, v skupni dolžini 123,8 km.

Zbor vseh udeležencev avto rally-ja in sprejemanje prijav je ob 8.30 uri pred društveno pisarno AMD Žirovnica v Mostah. Vsak udeleženec tekmuje na svojo odgovornost, upoštevajoč veljavne cestno prometne predpise. Vsak udeleženec prejme 100.— din startnine. Trije najbolje uvrščeni udeleženci avto-rally-ja prejmejo praktična darila.

Po zaključku avto rally-ja, predvidoma ob 13. uri, bo na prireditvenem prostoru v Završnici

DRUŽABNO SREČANJE ČLANOV AMD ŽIROVNICA

Za prijetno razpoloženje bo skrbel ansambel KATERMAN.

AMD Žirovnica hkrati obvešča vse svoje člane, da sprejema vsako sredo od 17.—19. ure v društveni pisarni v Mostah naročila za varnostne pasove po ugodni ceni 400.— din za par pasov. Samo še šest mesecev nas loči od roka obvezne opremljenosti osebnih avtomobilov z varnostnimi pasovi, zato si zagotovite pravočasno in zanesljivo dobavo varnostnih pasov.

OZD TEHNIČNI BIRO JESENICE, C. M. TITA 22/I, KOMISIJA ZA MEDSEBOJNE ODNOSE

razpisuje prosta del. mesta konstruktorjev

Pogoj: dipl. inženir strojništva, inženir strojništva, strojni tehnik

Kandidati morajo izpolnjevati splošne pogoje ter imeti družbeno politične in moralne vrline.

Možnost nastopa službe po dogovoru, osebni dohodki po pravilniku podjetja.

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom, podatki o strokovni izobrazbi in dosedanjem delu naj pošljejo kandidati v roku enega meseca po objavi razpisa na gornji naslov.

AMD JESENICE VABI NA ZANIMIVO PREDAVANJE

Člane AMD Jesenice, kakor ostale voznike motornih vozil in druge udeležence v cestnem prometu obveščamo, da bo v petek, 2. julija, ob 18. uri v spodnjih prostorih Kazine zanimivo predavanje. Predaval bo Tone Istinič, direktor cestnega podjetja v Kranju:

O GRADNJI CEST NA OBMOČJU GORENJSKE V OBDOBJU 1976—1980 in REKONSTRUKCIJI CESTE BELA—ŽELEZNIŠKI NADVOZ, TER USMERJANJE PROMETA V ČASU REKONSTRUKCIJE CESTE.

Zanimivega predavanja se udeležite polnoštevilno.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 3. julija bo na Jesenicah od 15. do 19. ure odprta:

SAMOPOSTREŽNA TRGOVINA ZARJA (bivši železniški konzum) Titova 7

V soboto, 3. julija bo v Kranjski gori od 15. do 19. ure in v nedeljo, 4. julija, od 7. do 10.30 odprta: PIK BELJE in ŽIVILA KRANJ, poslovalnica Vitranc

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

LUDVIKA PAGONA

se zahvaljujemo sodelavcem za hitro pomoč v njegovih zadnjih trenutkih življenja.

Prav tako se zahvaljujejo za pomoč vsem delovnim in družbeno-političnim organizacijam, govornikom Ivanu Tušarju in Jaku Svetini za poslovljne besede, pihalnemu orkestru Jeseniških železarjev in pevcev za poslovljne žalostnike ter vsem darovalcem vencev in cvetja.

Najlepša hvala vsem, ki ste sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje in ga spremili na njegovi zadnji poti.

ŽALUJOČI: žena Poldka, hčerka Darinka ter sinova Milan in Branko z družinami.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega ata VINKOTA ŠTRAVERSA

se iskreno zahvaljujemo zdravnikom, kateri so mu v dolgoletni bolezi lajšali bolečine. Zahvalo izrekamo tudi KO ZB NOV PLAVŽ in tov. Pesjaku za poslovljne besede.

Enako se zahvaljujemo vsem podjetjem, sosedom, prijateljem in sodelavcem HVŽ za izrečeno sožalje, vence in cvetje, pevcem in vsem, ki so izrekli sožalje ustno ali pismeno ter ga spremili na njegovi zadnji poti.

ŽALUJOČA žena in otroci z družinami

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata strojnega vzdrževanja se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč, ki sem jo prejel v času mojega bolovanja.

Alojz Fajfar

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru transporta se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč v času mojega bolovanja.

Jožica Pirija

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikata Železarne in osnovni organizaciji sindikata OTK se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila med boleznijo zelo dobrodošla.

Jože Zurc

Gorenjci,
berite GLAS!

Kaj bomo gledali v kinu

KINO RÁDIO

3. in 4. julija ameriški barvni film ZLOMLJENA KRILA ob 19., režija John Ford, v glavni vlogi John Wayne

5. in 6. julija ameriški barvni film VOJNA SREČA ob 19., režija Edward Dmytryk, v glavni vlogi Richard Widmark

7. julija ameriški barvni film DE-TEKTIV SHAFT ob 19., režija Gordon Parks, v glavni vlogi Richard Roundtree

8. julija ZAPRTO

9. julija ameriški barvni film DAISY MILLER, ob 19. uri, režija Piter Bogdanovič, v glavni vlogi Bery Broun

10. in 11. julija ameriški barvni film 99 in 1/2 % MRTEV ob 19., režija John Francenhajmer, v glavni vlogi Richard Harris

KINO PLAVŽ

3. in 4. julija ameriški barvni film VOJNA SREČA ob 20.

5. in 6. julija ameriški barvni film ZLOMLJENA KRILA ob 20.

7. julija ZAPRTO

8. julija nemški barvni film KRVAVI JASTREBI ALJASKE ob 20.

9. julija ameriški barvni film DE-TEKTIV SHAFT ob 20.

10. in 11. julija ameriški barvni film ULICA BREZ ZAKONA ob 20.,

režija Joseph H. Lewis, v glavni vlogi Randolph Scott

KINO KRANJSKA GORA

3. julija ameriški barvni film OB-RAČUN PRI O.K. CORALU ob 20.

4. julija nemški barvni film KRVAVI JASTREBI ALJASKE ob 20.

7. julija ameriški barvni film VOJNA SREČA ob 20.

10. julija ameriški barvni film ZLOMLJENA KRILA ob 20.

11. julija ameriški barvni film DAISY MILLER ob 20.

KINO DOVJE—MOJSTRANA

3. julija francosko-italijanski barvni film NI DIMA BREZ OG-NJA ob 19.30

4. julija ameriški barvni film OB-RAČUN PRI O.K. CORALU ob 19.30

10. julija ameriški barvni film VOJNA SREČA ob 19.30

11. julija ameriški barvni film ZLOMLJENA KRILA ob 19.30

Kinematografsko podjetje Jesenice obvešča gledalce kino predstav, da bodo v letni sezoni, to je od 1. julija dalje predstave v Kino Radio samo ob 19. uri, v kinu Plavž pa ob 20. uri.

Za obisk se priporočamo!

Izvršni odbor skupne komisije podpisnic sporazuma o štipendiranju učencev in študentov v občini Jesenice

RAZPISUJE ŠTIPENDIJE

za šolanje na srednjih šolah in študij na višjih in visokih šolah za šolsko leto 1976/77 iz združenih sredstev za štipendije v občini Jesenice.

Do štipendije iz združenih sredstev so upravičeni:

- učenci, kjer lanskoletni dohodek na člana družine ne presega 3.900 din, če stanujejo v času šolanja zunaj kraja stalnega bivališča 3.000 din — če se vozijo v šolo, ki je izven kraja stalnega bivališča 2.600 din — če stanujejo v kraju šolanja
- študenti, kjer lanskoletni dohodek na člana družine ne presega 4.200 din, če stanujejo v času študija zunaj kraja stalnega bivališča 3.300 din — če se vozijo v šolo 2.900 din — če stanujejo v kraju šolanja
- učenci in študenti s stalnim bivališčem v navedenih občinah.

Štipendije bodo podeljene po kriterijih družbenega dogovora in samoupravnega sporazuma o štipendiranju učencev in študentov. Štipendiranje se ureja s pogodbo.

Izpolnjeni prošnji za štipendijo obr. DZS 1,65 (imajo jo v knjigarni) je treba priložiti:

- overjen prepis ali fotokopijo dokazil o učenem uspehu iz preteklega šolskega leta (zadnje šolsko spričevalo, potrdilo o opravljenih izpitih)
- potrdilo o šolanju za šolsko leto 1976/77
- potrdilo o premoženjskem stanju in številu družinskih članov (izdaja ga davčna uprava pri skupščini občine)
- potrdilo o dohodkih staršev iz preteklega koledarskega leta (obrazec je odtiskan že v prošnji za štipendijo)
- Zajemati morajo biti VSI dohodki, razen regresa, od 1. januarja do 31. decembra.

Če so starši upokojeni pa julijski ali decembrski odrezek od pokojnine, kakor tudi vse ostale dohodke.

— potrdilo o mesečni višini otroškega dodatka prosilca

— kandidati, ki prejemajo kadrovske štipendije, morajo predložiti tudi kopijo pogodbe o kadrovske štipendiji, ostali lastnoročno napisano izjavo, da ne prejemajo štipendije pri drugem štipenditorju

— prosilci, ki se šolajo na poklicnih šolah morajo na potrdilu o šolanju navesti čas teoretičnega pouka

— otroci kmetov in obrtnikov mnenje KS

— poročeni študenti, ki imajo svoje gospodinjstvo, morajo to dokazati s potrdilom KS, skrbstvenega organa ali matičnega urada.

Razpis velja tudi za učence in študente, ki prejemajo štipendijo pri OZD ali SIS pa njihova štipendija skupaj z lanskoletnim dohodkom na člana družine ne presega že navedenih minimalnih življenjskih stroškov.

Na razpis se lahko prijavijo tudi učenci in študenti iz drugih republik, ki že prejemajo štipendijo organizacij združenega dela na Gorenjskem.

Učenci, ki so končali šolanje na srednjih šolah, PA SO ŽE PREJEMALI ŠTIPENDIJO IZ ZDRUŽENIH SREDSTEV in bodo nadaljevali šolanje na višjih in visokih šolah ter želijo prejemati štipendijo tudi vnaprej, morajo ponovno vložiti zahtevek za štipendijo (obr. 1,65) z vsemi navedenimi prilagami. Za štipendijo lahko prosijo tedaj, če jim štipenditor ni ponudil ustrezne zaposlitve. Štipendisti ostalih letnikov srednjih, višjih in visokih šol pa predložijo le prepis zadnjega šol. spričevala oz. potrdilo o opravljenih izpitih ter potrdilo o šolanju oz. frekventacijsko potrdilo.

Rok razpisa poteče za učence srednjih šol 31. avgusta 1976, za študente višjih in visokih šol pa 30. septembra 1976. Vloge učencev in študentov, ki bodo prispale po roku razpisa, se bodo obravnavale šele januarja 1977. Prošnje z zahtevanimi prilagami oddajo prosilci LE OSEBNO V URADNIH DNEVIH — ponedeljek od 7.—13. ure in srede od 7.—15. ure v pisarni enote skupnosti za zaposlovanje Kranj, Jesenice, Titova 73.

Vloge za štipendije so takse proste.

Nepopolnih vlog izvršni odbor komisije podpisnic sporazuma o štipendiranju ne bo obravnaval.

VPISOVANJE POSOJILA ZA MODERNIZACIJO CEST

Vse samostojne obrtnike, ki še niso vpisali posojila za modernizacijo cest in kmetovalce obveščamo, da lahko posojilo vpišejo vsak ponedeljek, torek in četrtek od 17. do 19. ure v prostorih delavskega doma Julke in Albina Pibernik na Javorniku.

Prav tako obveščamo vse upokojece, da vpisujejo posojilo za modernizacijo cest vsak torek in petek od 9. do 12. in od 16. do 18. ure v domu upokojecev na Javorniku.

IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST OBČINE JESENICE — RAZPISNA KOMISIJA

razpisuje prosto delovno mesto

knjigovodje

Pogoji:

1. Srednja izobrazba ekonomske smeri in najmanj pet let ustrezne prakse;
2. moralnopolitična neoporečnost.

Pismene prijave z dokazili o strokovnosti in z opisom dose-danjih zaposlitev sprejema v 15 dneh po objavi razpisa razpisna komisija izobraževalne skupnosti Jesenice, Titova c. 65.

KRAJEVNI ODBOR ZB NOV DOVJE — MOJSTRANA VABI

nekdanje borce NOV in aktiviste ter vse občane na praznovanje 4. julija — DNEVA BORCA, ki ga pripravljajo nad Ceducami.

V nedeljo, 4. julija bo ob 10. uri pri spominskem obeležju padlim kurirjem nad Ceducami spominska svečanost s kulturnim programom, po svečanosti pa bo tovariško srečanje pri Sedučniku.

OB ZAKLJUČKU GORENJSKEGA PRVENSTVA

Ob zaključku prvenstva temeljne nogometne zveze Gorenjske, v katerem je sodelovalo 24 moštev razdeljenih v dve kakovostni skupini pri članih in v dve skupini mladinskih in pionirskih moštov, so jeseniški nogometaši (člansko moštvo) v prvi jakostni skupini ob koncu prvenstva osvojili peto mesto. To je solidna uvrstitev, če upoštevamo to, da so ravno na domačem igrišču izgubili tri srečanja z rezultatom 1:0 potem, ko so bili vso tekmo boljše moštvo od svojih nasprotnikov. Toda delno zaradi nespornosti napadalcev, delno pa zaradi tega, ker jim v odločilnih trenutkih športna sreča ni bila naklonjena niso uspeli tudi svoje boljše igre kronati z goli, ki prinašajo pri nogometu dragocene točke in visoko uvrstitev na prvenstveni lestvici.

Ljubitelji nogometa na Jesenicah se še prav gotovo spominjajo nesrečno izgubljenih tekem z 1:0 v jesenskem delu prvenstva moštvi Kranjske Save in Bohinjskega v spomladanskem delu proti moštvi Alpeša. S temi šestimi točkami bi Jeseničani ob koncu prvenstva osvojili odlično drugo mesto. Svojo kvaliteto so Jeseničani dokazali tudi z zmago nad letošnjim prvakom Gorenjske — moštvom Save v Kranju, ki je prikazala najboljši nogomet v prvenstvu in zaslužen nosi naslov prvakov Gorenjske, edini poraz je doživelo na svojem igrišču ravno od Jeseničanov, kar dokazuje, da Jeseničani znajo igrati nogomet in da bi z malo več poštrevnostmi in disciplinirano, tako na treningih kot na tekmah, in pa seveda športne sreče, lahko dosegli boljšo uvrstitev ob koncu prvenstva.

Za ljubitelje nogometa posredujejo nekaj statističnih podatkov o minulem prvenstvu. V jesenskem delu prvenstva so Jeseničani odigrali 11 tekem od teh šest na domačem igrišču, dve tekmi so dobili, eno igrali neodločeno in tri izgubili ter zbrali pet točk in dosegli negativno razliko med danimi in sprejetimi goli 6:7.

V gosteh so odigrali pet tekem od katerih so dve dobili, dve igrali neodločeno in eno izgubili ter zbrali šest točk in dosegli pozitivno razliko v golih 13:12.

V spomladanskem delu prvenstva so odigrali prav tako 11 tekem od teh pet tekem na domačem igrišču. Tri tekme so dobili in dve izgubili ter zbrali šest točk in si ustvarili pozitivno razliko med danimi in prejetimi goli 6:5. V gosteh so odigrali šest tekem, tri tekme so dobili, eno odigrali neodločeno ter dve izgubili in zbrali sedem točk in pozitivno razliko v danih in prejetih golih — 14:10.

ŽELEZNIČARJI V VODSTVU

V nadaljevanju lige prijateljstva v malem nogometu, ki poteka vsako nedeljo dopoldne na igrišču za osnovno šolo na Jesenicah, je bilo na prvi šest kolo. Veterani so bili prosti, v štirih srečanjih pa so bili doseženi naslednji izidi: Union : Asfaltni dečki 2:3, Zaštreka : Aero 5:3, Šoferji : Sokoli 2:3, in Železničarji : Hrušica 5:1. Tako so vodstvo na lestvici prevzeli Železničarji, za njimi pa so s točko manj in eno manj odigrano tekmo Sokoli in Veterani.

Smučanje

KLUBSKI DAN SMUČARSKEGA DRUŠTVA DOBRAVA

Vsako leto ob koncu smučarske sezone priredi smučarsko društvo Dobrava svoj klubski dan, kar so letos izvedli 27. junija. SD Dobrava ima že kar lepo smučarsko tradicijo, saj se lahko ponaša z imeni kot so: Janez Čop (državni reprezentant), Jože Svetina, Slavko Panjtar, Jože Stare, itd. Ti bivši mojstri med vrati aktivno sodelujejo v društvu ob vsaki priložnosti, kjer je njihova pomoč potrebna.

Klubskega veleslaloma se je udeležilo 35 tekmovalcev, med njimi tudi tekmovalci SD Jesenice in SD Kranjske gore. Prireditelj je bila izvedena v Vratih, pod triglavsko steno, kjer so se vedno dobre snežne razmere. Veleslalom je imel 20 vrtic, dolg je bil 250 m z višinsko razliko 120 m.

Najboljšega pionirja in pionirko je obdaril krojaški mojster Dani Kavčič z vetrovko in vetrnimi hlačami. SD Dobrava se lepi gesti tov. Kavčiča najlepše zahvaljuje. Sicer so pa vsi zmagovalci prejeli lepe diplome.

Vreme je bilo prireditvi zelo naklonjeno, med prireditvi je bilo oblačno, zato je bil sneg hitrejši, pri pikniku se je pa zjasnilo.

Tako so z 24 osvojenimi točkami in gol razliko 39:34 osvojili peto mesto ob koncu prvenstva.

Gole v minuli prvenstveni sezoni so dosegli: Mlakar 11, Senad Rakovič 5, Kovačič in Enes Rakovič po 4, Komel in Jereb po 3, Sulejmanović 2, Troha, Šmid, Horvat, Šmitran, Matkovič in Kupljenik 2.

Mladinsko moštvo je v svoji skupini osvojilo tretje mesto, kar je za njih nedvomno lep uspeh, saj je bilo naše moštvo eno najmlajših v gorenjski ligi in zaradi svoje mladosti in neizkušenosti niso dosegli takega uspeha, kot smo ga bili navajeni od njih v prejšnjih letih. Ljubitelji nogometa se prav gotovo dobro spominjajo, da je bilo naše mladinsko moštvo nekaj let zapored nepremagljivo na Gorenjskem.

Tudi za mladinsko moštvo smo naredili statistični pregled njihovih nastopov v minuli prvenstveni sezoni.

V jesenskem delu prvenstva so odigrali osem tekem od teh štiri na domačem igrišču in sicer so eno tekmo dobili, dve igrali neodločeno in eno izgubili. Zbrali so štiri točke in dosegli gol razliko 8:6. V gosteh so odigrali prav tako štiri tekme, dve tekmi so dobili in dve izgubili ter zbrali štiri točke in dosegli negativno gol razliko 10:14.

V spomladanskem delu prvenstva so prav tako odigrali osem tekem od teh štiri doma, dve tekmi so dobili in dve tekmi odigrali neodločeno ter zbrali šest točk in ustvarili pozitivno razliko med danimi in prejetimi goli 5:2.

V gosteh so dve tekmi dobili, eno igrali neodločeno ter eno izgubili in zbrali pet točk ter ustvarili pozitivno gol razliko 7:3. Tako so z 19 osvojenimi točkami in pozitivno gol razliko 30:25 osvojili tretje mesto.

Gole v minulem prvenstvu so dosegli: Crnalič 8, Catak 8, Berčič 5, Sulejmanović 4, Kokošar 2 ter Zubanović, Milošević in Subotič po 1.

Pionirji so prav tako osvojili tretje mesto v svoji skupini, kar je prav tako lep uspeh za naše najmlajše nogometaše, ki so kljub svoji mladosti in neizkušenosti prikazali nekaj dobrih iger. Predvsem so svojo fizično nerazvitost nadoknadili z zavdanja vredno tehniko pri obvladovanju nogometne igre. V minulem prvenstvu so odigrali 18 tekem od tega devet na domačem igrišču in devet v gosteh. Na domačem igrišču so zbrali 14 točk in dosegli gol razliko 32:9, v gosteh 10 točk in gol razliko 28:14 ter s 24 točkami in gol razliko 60:23 osvojili tretje mesto.

Gole za naše najmlajše moštvo so v minuli sezoni dosegli: Lamberger 14, Kucko 13, Zubanović 14, Bešič 5, Radič 5, Grobovšek 2, Pejič, Iskra, Medja Igor, Bakić in Pezič.

Lestvica:

1. Železničarji	6	4	1	1	19: 7	9
2. Sokoli	5	4	0	1	26:14	8
3. Veterani	5	4	0	1	21:14	8
4. Asfaltni dečki	5	3	0	2	16:17	6
5. Zaštreka	5	1	3	1	10: 9	5
6. Hrušica	6	2	1	3	17:19	5
7. Union	6	2	1	3	15:17	5
8. Aero	5	1	0	4	12:23	2
9. Šoferji	5	0	0	5	9:21	0

V sedmem kolu se bodo pomerile naslednje ekipe: Hrušica : Union, Aero : Veterani, Sokoli : Zaštreka, Asfaltni dečki : Šoferji, Železničarji pa bodo prosti.

REZULTATI:

Cicibani: 1. Iztok Noč — 51.1 — Dobrava, 2. Stanko Smolej — 53.5, 3. Aleš Vidic — 54.7, 4. Boštjan Vidic — 1.04.4, 5. Roki Plavčak — 1.10.4 (vsi Kr. gora), 6. Tinče Zupan — 1.15.0 — Dobrava.

Pionirji: 1. Matjaž Presterel — 49.4, 2. Tomaž Razinger — 50.0, 3. Vilko Dolenšek — 51.2 (vsi Dobrava), 4. Roman Kavčič — 55.2 — Jesenice, 5. Tomaž Kežar — 56.8, 6. Boštjan Ropret — 57.7 (oba Dobrava).

Pionirke: 1. Nataša Čop — 49.8 — Dobrava.

Mladinci: 1. Viko Terseglav — 41.5, 2. Marko Rezinger — 43.8, 3. Boris Grilc — 52.4 (vsi Dobrava).

Člani: 1. Janez Čop — 40.2, 2. Slavko Panjtar — 40.8, 3. Štefan Stojan — 46.0, 4. Božo Črne — 52.3, 5. Janez Stanfelj — 1.02.7 (vsi Dobrava).

Starejši člani: 1. Franc Gašperin — 51.4 — Kr. gora, 2. Štefan Razinger — 56.6 — Dobrava.

Pohvaliti je treba predvsem Presterela, Natašo Čop, Tomaža Razingerja, Iztoka Noča, Vilka Dolenška in za odlično krmarjenje v drugem teku Romana Kavčiča.

DESETLETNICA BALNARSKEGA KLUBA LESCE

Na pobudo nekaterih članov delovnega kolektiva tovarne Veriga Lesce so poleti 1966. leta v tem delavskem središču ustanovili balinarski klub, ki si je hitro pridobil vnete pristaše in aktivne športnike. S prostovoljnim delom so si najprej zgradili eno, nato drugo in danes po desetih letih imajo že tretje balinišče, ki po razmerah in kakovosti povsem ustreza tudi najstrožjim pravilom balinarske zveze Jugoslavije.

Balinarski klub ima na svojem seznamu kar 103 redne člane, med katerimi je razveseljivo veliko mlajših. Iz njihovih vrst je zrasedlo celo republiški mladinski prvak Slavko Kosi, ki bo branil naslov na bližnjem prvenstvu SRS, nato pa se potegoval tudi za državno prvenstvo.

Klub, razen redne vadbe in tekmovalni, omogoča delavcem in drugim občanom Lesce rekreativno dejavnost, zato je balinanje ena najbolj priljubljenih športnih vrst v kraju. V zadnjih letih člani leškega balinarskega kluba sodelujejo na vseh uradnih gorenjskih tekmovalnih in turnirjih, pa tudi sami večkrat organizirajo razne turnirje.

Svoj desetletni jubilej bodo balinarji iz Lesce praznovali z izredno močnim turnirjem, ki ga bodo hkrati posvetili tudi dnevu borca. Turnir bo v nedeljo, 4. julija. Svečana otvoritev bo ob 9. uri pri baliniščih, kjer bodo podelili najzaslužnejšim organizatorjem in delavcem kluba posebna priznanja. Priznanja bodo prejeli pobudnik in sedanjí predsednik kluba Tomo Pripič ter člani, ki so bili med ustanovitelji kluba: Alfons Vodišek, Ernest Kovač, Franc Korošec, Jože Železnjak, Arif Mulalič, Franc Ušaj, Franc Pušnik, Emil Troha, Ignac Udovc, Viktor Lokovšek in Franc Lilek.

Na turnirju se bodo poleg domačinov in sosednjih klubskih moštov udeležile tudi tako znane ekipe kot so Zarja, Rožna dolina in večkratni moštveni državni prvak BK Mario Ginari z Reke.

Ta velika balinarska prireditelj v Lescah bo zagotovo pritegnila veliko gledalcev in vrsto novih privrženecv te lepe športne dejavnosti. JR

Košarka

JESENICE : KLADIVAR — ŽIRI (KADETINJE) 56:44 (26:26)

V nedeljo, 27. junija je mlada jeseniška ekipa dosegla še en velik uspeh. Na kadetskem turnirju štirih ekip za prvaka Gorenjske je na domačem igrišču osvojila prvo mesto in se tako uvrstila na republiško tekmovalje, ki bo v jeseni.

Jeseničanke so v športni hali v Podmežakliji odigrale srečanje z ekipo Kladivarja in zaslužen zmagale. Koše za naše dosegle: Malacko 17, Srpak 4, Vrdoljak 30, Leskovar 4 in Mulalič 1.

Moštvo Triglava iz Kranja je premagalo kadetinke KK Kravca iz Cerkelj, tako so se v finalu pomerile kadetinke Jesenic in Triglava. Zmagale so domačinke in pokal je tako ostal na Jesenicah.

Koše za KK Jesenice so dosegle: Kastelic 1, Mulalič 2, Malacko 22, Crnovič 6, Leskovar 7, Vrdoljak 14 in Vavpotič 4.

Mlada ekipa jeseniških košarkaric je pod vodstvom trenerja Muharemoviča in tehničnega vodje Jeršina, dosegla vidni uspeh tudi v konkurenci kadetinj, poleg uvrstitve na prvo mesto v članski ligi. Ekipa je bila formirana pred letom dni, zastopajo pa jo naslednje igralke:

Marjana Leskovar (rojena 1960, 168 cm), Zorica Malacko (1960, 186 cm), Nasiha Mulalič (1960, 163 cm), Bernarda Srpak (1960, 174 cm), Vanda Vrdoljak (1960, 180 cm), Sonja Kupljenik (1961, 164 cm), Ljubica Korbar (1961, 169 cm), Tanja Kastelic (1961, 175 cm), Tadeja Potočnik (1962, 175 cm), Asmira Crnovič (1962, 154 cm) in Tanja Vavpotič (1962, 175 cm). W.

Balinarskega prvenstva članov sindikata Železarne se je udeležilo kar 29 ekip. V finalnem srečanju so se ekipe razvrstile takole: 1. strugarna valjev, 2. jeklovlek, 3. transport, 4. hladna valjarna, 5. strojne delavnice, 6. RTA, 7. SEO, itd.

TRIM KOLESARJENJE — VSI NA KOLO ZA ZDRAVO TELO

Organizator:

Občinska zveza za telesno kulturo in komisija za športno rekreacijo pri IO sindikata Železarne

Izvajalec:

TVD Partizan Žirovnica

Termin in kraj:

Akcija bo v Žirovnici v soboto, 3. julija. Start bo od 9. — 10. ure pred domom TVD Partizan v Žirovnici.

Trasa:

Steza bo potekala iz Žirovnice, skozi Zabreznico po stari cesti do Zapuž, kjer bo kontrolna postaja in nato do Begunj in skozi Rodine do cilja pred domom TVD Partizan v Žirovnici.

Nagrade:

Vsi udeleženci akcije, ki bodo prispeli do cilja, prejmejo nalepke in značko kolesarja. Najstarejša udeleženka in udeleženec ter najmlajši udeleženec pa prejmejo praktična darila.

Prijava:

Prijave bo sprejemala komisija pred in med startom. V prijavi morate navesti priimek, ime, letnico rojstva in sindikalni odbor, ki ga zastopate.

OPOMBA:

SODELOVANJE V TEJ AKCIJI SE BO UPOŠTEVALO KOT UDELEŽBA NA TEKMOVANJIH V ŠPORTNI REKREACIJI ŽELEZARNE JESENICE.

JESENICE : JEŽICA 64:71 (30:40)

Prvenstvena tekma 22. kola v 1. SKL, gledalcev 200, sodila sta Jeraj (Trbovlje) in Rus (Kranj).

V zadnjem prvenstvenem srečanju so Jeseničani izgubili proti ljubljanski Ježici. Srečanje je bilo precej izenačeno, le da so bili gostje nekoliko uspešnejši v napadu.

Nastopili so: Pirih 2, Lozar, Bizjak 2, Pirih D. 19, Vauhnik 12, Mišič 2, Šmid 2, Vujačić 23, Noč 2.

RADOVLJICA : JESENICE (MLADINKE) 19:62 (8:32)

V tekmi mladinskega prvenstva Gorenjske so jeseniške košarkarice po zelo dobri igri premagale ekipo Radovljice, ki še nima dovolj tekmovalnih izkušenj.

Nastopile so: Korbar 8, Vavpotič 8, Kastelic 2, Kupljenik 11, Crnovič 23, Srpak 10. NI

JESENICE : MENGEŠ (ČLANICE) 41:35 (27:15)

Jeseničanke so po uspešnem pomladanskem delu lige odigrale povratno srečanje prvega kola jesenskega dela. Na domačem igrišču so gostile ekipo KK Mengeš.

Domačinke so povedle prve in obdržale pobudo v svojih rokah vse do konca prvega polčasa. Kljub temu, da so vodstvo v 14. minuti izgubile, lahko rečemo, da so bile vseskozi

boljše nasprotnice, velja pa omeniti, da so vse preveč grešile in zapravljale žogo zaradi osnovnih napak, ki jih je z ustreznim treningom treba vsakomur odpraviti.

Igrale so: Kastelic, Mulalič 2, Malacko 8, Srpak, Crnovič 2, Vrdoljak 17, Leskovar 12, Korbar, Kupljenik in Vavpotič.

JESENICE : RADOVLJICA (kadeti) 64:49 (34:18)

V odločilnem srečanju za prvaka v spomladanskem delu Gorenjske kadetske lige, so bili kadeti odlični in v prvem delu tekme. Požrtvovalno so se borili za vsako žogo in bili učinkoviti v napadu. Žal pa so nekoliko popustili v drugem polčasu, vendar pa jim gostje iz Radovljice niso ogozili zmage. S to zmago so kadeti Jesenic osvojili naslov spomladanskega prvaka Gorenjske brez poraza, kar je lep uspeh za mlado ekipo in trenerja Francija Čampa.

Koše so dosegli: Smolej 18, Rizvanović 13, Pivač 10, Ažman 10, Berginc 6, Klinar 5 in Bizalj 2.

KROJ (Škofja Loka) : JESENICE (mladinci) 82:64 (34:25)

Mladinci so gostovali v Škofji Loki. Bili so precej časa enakovredni tekmeč domačinom in to precej po zaslugi razpoložene Smoleja. Žal pa so jim proti koncu tekme pošlo moči in so doživeli sorazmerno visok poraz.

Koše so dosegli: Smolej 38, Varl 11, Rizvanović 7 in Bizalj 8.

REKREACIJSKE URE V LETNEM KOPALIŠČU UKOVA NA JESENICAH in NA TENIS IGRIŠČU NA MLAČAH V MOJSTRANI

	Plavanje	Tenis
Ponedeljek		od 9. — 19. ure
Torek	od 19. — 21. ure	od 9. — 19. ure
Sreda		od 9. — 19. ure
Četrtek		od 9. — 19. ure
Petek	od 19. — 21. ure	od 9. — 19. ure
Sobota		od 9. — 19. ure
Nedelja		od 9. — 19. ure

Vstop je za delavce železarne Jesenice brezplačen. Odrasli neplavalci imajo tudi možnost vpisa v plavalno šolo. Vpis je brezplačen in bo možen pri plavalnem učitelju na kopališču.

Delavce železarne Jesenice tudi obveščamo, da je na sindikatu Železarne mogoče nabaviti dnevne vstopnice za kopališče UKOVA z 20 %-nim popustom. Vstopnice so tako za odrasle po 8. — din, za šoloobvezne otroke delavcev ŽJ pa po 3. — din. Vstopnice za vstop po 15. uri pa bodo odslej tudi v kopališču po 8. — din.